

MANIMALA

(SHORT STORIES)

By
Dr. CHELNAT ACHYUTHA MENON

(Fourth Edition)

മാനിമല

(ചെറുകമകൾ)

ഗ്രന്ഥക്കൗൺസിൽ

ബേംഫൂർ ചെലവന്നാട് അച്യുതമേനോൻ

TRICHUR,
V. SUNDRA IYER & SONS.

MANIMALA

(SHORT STORIES)

By
Dr. CHELNAT ACHYUTHA MENON.

(Fourth Edition)

മാനിമല

(ചെറുകമകൾ)

ചെമ്മകത്ത് :

മേൽക്കൂർ വേദഗണംട്ട് അച്ചത്രങ്ങൾ

(നബാളം പത്രിപ്പ്)

TRICHUR,
V. SUNDRA IYER & SONS.

Copy-right to publishers] 1952

[വില 1—2—0

പ്ര സു റ വ ന

ചുക്കിസ്ത്രാതുക്കഷായമില്ലെന്ന പാശ്ചാത്യമാതിരി ചെറു കമദയില്ലാതെ ഒരു മാസിക്കണക്കിലും ഇപ്പോൾ കാണു വാൻ പ്രയംസമായിരിക്കേണ്ണ. എന്ന തന്നെയല്ല ചെറു കമകൾ മുത്തം പ്രസിലബ്യൂട്ടുക്കാനായി “കമാകെഴു ദി”യും ഉണിച്ചുകളിൽത്തിരിക്കേണ്ണ. ഇങ്ങളും ഭാഷാസാഹി ത്രതികു ചെറുകമകൾക്ക് ഒരു സ്ഥിരപ്രതിഫല ലഭിച്ചിട്ടും വൈജ്ഞാനിക്കു തീരുതിപ്പേണ്ണ, ലക്ഷണങ്ങളായിരിക്കേ, താഴെഴു തിയ ചെറുകമകൾല്ലും തുട്ടിച്ചേരുത്ത് ഇങ്ങനെ ഒരു പുസ്തകത്തിനും ശേഖരിക്കാതെ വിശദിച്ചുപ്പാണും പഠായണിക്കാതെയും ഉണ്ടെന്ന നേരംനുണ്ടാണെല്ല. ശ്രീതികു ചേതി ട്രിക്കി മിക്ക കമകളിൽ ഇതിനു മുമ്പുക്കണ്ണ രംഗപ്രവേശം ചെയ്തിട്ടുള്ളവാണ്. വേഷപരിപ്പുത്തി വന്ന വിശദം പ്രവേശിക്കുവാൻ ഇതും താമസിച്ചുവെന്നേ ഉള്ളി

ഈ കമകൾ പല പത്രങ്ങിപ്പണാരുടേയും പ്രേരണ കൊണ്ടാണുള്ളു” എഴുതിട്ടുള്ളതെങ്കിലും അവയഭ്യാം ചേരുത് ഒരു “മണിമുഖ”യാക്കേണ്ടെന്നുള്ള ഫോറ്മാ എഴുകി തന്നെ ഉണ്ടാക്കിട്ടുള്ളതാണ്. വല്ല മാസികകളിടേയും മുലകയിലായി കംലാന്തരത്തിൽ ഇവ കൊല്പത്തിയെല്ലാം കാണിക്കുവെന്നും എന്നു കാണു മാറ്റി ഇത് വിഷയത്തിൽ പ്രേരിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതു്. ചില സ്ഥലങ്ങളായ സ്കൂൾമിത്രമാരാട അഭിപ്രായം എന്നും ആരുമന്നിലുത്തിക്കു അനുസ്ഥിവമായി വന്നിട്ടെന്നുണ്ടി വാന്നുവും മരച്ചുവയ്ക്കുന്നുണ്ടാണെല്ല. ഇനിയും ചിലക്കു ഇം കമകളിൽ രഡം തേംനുന്നുവണ്ണക്കിൽ “മമരുക്കം നീ ചുവ മല്ല കേവലം” എന്നു് എനിക്കു സമാധാനിക്കാമല്ലോ

എൻ‌റ അപേക്ഷപ്രകാരം ഈ പുസ്തകത്തിനു സാ
ധാരമീന്മായ കരവതാരിക എഴുതിക്കൊണ്ട് ദ്രോജാൻ
കല്ലുരു കരഞ്ഞുള്ളീനംയരവർക്കെല്ലാട്ട് എനിക്കുള്ള തുൽ
ശത്ര പരബ്രഹ്മിക്കണ്ണ സംഭാവിക്കുന്നതല്ല. ഭാഷാചോ
ഖാവിഷയങ്ങൾ ആ സഹാദാന്തരഗണം വെള്ളു
നിരതപശ്ചിമത്തിലും വളരെക്കാലം അലക്കിനു യാം
നാളി ഓഫോയുസ്സും അരോന്തപ്രവും അട്ടപ്രഥമങ്ങിനു ജഹാം
പ്രേരം കയ്ക്കേട് എന്നാണ് എൻ‌റ പ്രംത്രന. ഈ
പുസ്തകസംഖ്യമായ സകള അഭക്കാനുണ്ടാണ്. താൻ
തൃപ്പിവപ്പേരും വി. സുന്ദരയും അന്റും സംസ്കാരം വിട്ടു
കുറച്ചുണ്ടും ചെയ്തിരിക്കും.

എൻ‌റ,

Queen Mary's College
or Women. Madras }
9—8—25.

ചേലാംട്ട് അവസ്ഥമേന്നാണ്,
ഡി. എ.

അവതാരിക്ക.

ஞாமான் ஈ. பூஷ்டுதமேனால் அவர்களிட “வெரகமக்கி”, என்ற பூஷ்டுதமைனா” கூட அவர்களிக் கீழ்த்தீயங்கு வேலைப்போ” என சூப்புத்தகைங்கி அதேவரைக்கிட்டு முழுமூல கிடியபோல ஏற்றுக்கொடுக்கி கூற கூறுவதை கூற வரீடும் உண்டாயி. ஞாமான் அப்புதமேனால் கணங்கீடு செய்ய கூட ஸாமித்தெயிருமோ”. அதேவரைக்கிட்டு நிதிகொடுக்கி கூற வரீடு கீழ்த்தான் தக்க ருளை வீடுகளிலே. மற்றுக்கொடு “பீரவுக்கீலு கூடுக்கிடு வரல்லை” ஹஸ் நிதியைகிட்டுகினால் பீரவுக்கீலுக்கிடுமோ” என்று என்று பீரவாரித்து. என்னால் கைப்பக்கால வெறுத்துறை ஏற்கென்ற மாண்பு பூஷ்டுதமைனா” என ஶாலைக்கால நிதியைகிட்டுக்கொடுவதையீ வகுக்கின்ற தெரு தொல்லி ஹஸ் என்ற ஸாமைத்தெயிரும் இதின்தங்கள்”.

ലള്ളിതകേക്കുമ്പെട്ടു. അവിന്നാലുക്കാരുചിത്വം, മുഖഭ്യം, ശമനങ്ങളുണ്ട്
ക്ഷോട്ടുക്കിയത്രുമായ സൗഹ്യത്വിക്കുമ്പോൾ ചെന്തുകൊത്തിട്ടുള്ള ഇത് “മ
ന്നീമാല” എന്നും എന്നും എന്നും എന്നും എന്നും എന്നും എന്നും എന്നും
കഴിഞ്ഞ ശരാർക്കംവന്നിന്നും എന്നും എന്നും എന്നും എന്നും എന്നും
തെള്ളിവെള്ളം. ശാഖയിക്കുമ്പുറ്റി മെല്ലേ മെല്ലേ കുകുപ്പുകൾ കണ്ണ
വേം മനസ്സീനാം എന്നും ഉണ്ണാക്കുവോ ശ്രീമാൻ മേനവ
ന്നും മന്നാമല വായിക്കുവേം ശ്രദ്ധ മാതിടി; ഒരു ശ്രൂരം അന്നവ
സീഡമംകന്നാണ്. ശ്രീമാൻ മേനവന്നും ശ്രൂരയത്രുണ്ടി, പദ്മാണി, കംഡ
എടക്കുമ്പുറ്റിയും, തൈക്കം, കുക്കുപ്പു ഇത്രും മുണ്ണും അന്നും ശ്രൂരം
ജീവം, ഇംഗ്രാമക്കന്നാവിന്നും പദ്മപ്രയാഗാക്കുമ്പും ശ്രൂരാം ദാരിദ്ര്യപോലെ
യാണാം. അനംവഗ്രൂമാധ പദ്മപ്രയോഗങ്ങൾ പ്രജപ്രസന്നതനെ പരിഹാരം
ചെണ്ണാലും ചെല്ലു കാക്കുമ്പുരുഷരുമായി പോരാചെയ്യുന്ന പച്ച പച്ചമലയാള
വാക്കുകൾക്കാണ് ഇത് അന്നം നല്ലവിന്നും വിളക്കുന്നാണ്.

ମହୟାଦ୍ଧିକୋଣସୀରୀଙ୍କ “ପଦକମକର୍ମ” ଏହିଷ୍ଟିଳାବରୀଙ୍କ ଶ୍ରୀମତ ଶନୀ
ଯଙ୍କ ଶ୍ରୀମଂକ ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ଗାରାଜଣାତ୍ମୁନ୍ତବାଦୀ ଅନୁଷ୍ଠାନକ ପରିବାରର ବ
ପାଇଁ ତରିରବାକଣ ତେବେଳାନ୍ତିର୍ମୁଖୀୟ ଶ୍ରୀମଂକ ଶ୍ରୀ ଅନ୍ତରମେତେବାଙ୍କ ଉଚ୍ଚ
ବିଷୟକୁଣ୍ଠିତ ଶ୍ରୀମଂକ ଗାରାଜଣାତ୍ମୁନ୍ତବାଦୀ ପାଦରାଜ ଅନ୍ତରମେତେବାଙ୍କ
କଂ ପାଦିପ୍ରାଣ ଯିଲ୍ଲିମ୍ବିନ୍ କହାଣ୍ତିର୍ମୁଖ ଅନ୍ତରମେତେବାଙ୍କ । କୋଣ୍ଠିକାର ଲାଭକ୍ରିତ୍ୟାଙ୍କ ପା

മലയേശ്വരതീഥിള്ള നിഷ്ടർഘ ദത്തവായ മണംകളിൽ രണ്ട് പേരും ഏകദേശം കീടനില്ലെന്ന്. എന്നാൽ മലയിത്തരിൽ ശ്രീമംഗൾ പൊതുപാർശ്വം മെച്ചും.

“മണിമാല”യീലെ കമകളിൽ കാരാനിന്നേറ്റ യും മണംകളാം പറയുവാൻ തുടങ്ങുന്നതായാൽ ഈ സാവതാരിക വഴിരെ നിഷ്ടവോക്കം. ഒരു ഭാരം സാമീത്യത്തിനുപകരമാക്കിരിക്കും. “തോട്ടപ്പറവാലെ ആവശ്യമാണും” ഈ മണിമാലയുടെ “നടനായകക്കല്ലു്” എന്നാണ്. എന്നുകും തോനിട്ടുംണ്ടും. “മണിമാല” കൈരക്കിക നല്ല കൈ നേടുമാണെന്ന നില്ലാഡയം പറയാം. അവസാമീത്യവാരംയും ശ്രീമംഗൾ ഞാളത്തേനേം തന്നിയും അഭേദകം. “മണിമാല”ക്കു കൈരക്കിയെ അലങ്കരിക്കുമ്പോൾ മുന്നാണ് സംസാരിപ്പിക്കുന്നത്.

എന്നോ,

ഉഴുവുപേരുകൾ, {
3—1—1101 } കണ്ണറു കൗതുക്കന്നുന്നയരു.

വിഷയവിവരം

—————o—————

1.	കൈ കച്ചംകൈ	1
2.	പാദ്യാത്താപം	11
3.	ഴീയാൽ പ്രമാം	28
4.	മേനോന്റു ദൈത്യൻ്റു	32
5.	കലാരം	48
6.	കൂളിനം പാദ്യാലിയം	63
7.	കൈ ശ്രീടിക്കാഴ്ച	67
8.	ഞാൻ കണ്ണ പ്രമാം	76
9.	ദോഹം	83
10.	തോട്ടപ്പറമ്പിച്ച പ്രഹരക്കൾസു	94

—————

മണിക്കുല

— :o. —

1. ഒരു കഠം ഭക്തി.

അന്ന്, ഒരു ദിവസം യിരിയാൻ വന്നേ, മന്ത്രിനമായിരിയാവേണ്ടാം വണ്ണിച്ചപറവാൻ പ്രയാസം. രജപുത്രക്കുകയും ലീലാവതി അക്കാമാർ ചക്രവർത്തിയുടെ രാജ്ഞിപദവിം അന്നാഡുവെ. ശാലക്ഷ്മിചുരുളം ശാന്നാൽഭിരിയാൻ. അതു സംശയം പ്രമാണിച്ചു രാജ്യാനിഗ്രഹം. ഉത്സവമയമായിരിക്കുന്നു. ഇങ്ങയാദ്ധ്യാംഖവും മന്ത്രവാദപ്രവും ചൊടിപ്പുരമായി മുഴുങ്ങുന്നു. ഒരു വസന്താംഖചട്ടമോ, മരംഖസന്തോഷചട്ടമോ എന്ന തീച്ചപ്പേട്ടത്തവാൻ കഴിയുന്നതായിരിയിൽ ഘുഞ്ഞപ്പുള്ളിയും ധാരമുറിയാതെ നിലനില്ലെന്നും. പുതിയ റാബി അന്നാഡുരം അട്ടക്കംതോരം അക്കമ്പടിക്കാർ കാശാങ്കത്തായ പിരംബുന്നു. കിലുകിലാരവത്തോടും കണക്കാനാഭദ്രതാടംകൂടി കിരാ അനന്തനകൾ എതിരേറോഭരിക്കുവാൻ ദ്രുതഗതിയും അഭ്യസിക്കുന്നു. ഒരു നോടിയിടയിൽ അന്നാവയി മുണ്ടാക്കുന്ന സ്കാംഡി അതു ലഭ്യിക്കാനിരീയ ആര്യോദ്ധരം ചെയ്യുന്നു.

നേരം സന്ധ്യാമരധാരി. ഇംഗ്ലീഷ് മഹോസ്ഥാവം കണ്ണു ചുണ്ണം നേടാൻ പൂജ്യപ്പെട്ടും ഉയൻ വന്നും ഉറട്ടേണ്ടാക്കി തുടങ്ങാൻ. ലോകവാത്തകളിൽ ചെവിക്കൊട്ടക്കാടുക്കാതെ നിത്യപ്രകൃതിയുടെ മാഹാത്മപ്രത്യേകി മധുരാലാപത്രം പേണ ചിലർ പതിവന്നാണിച്ചു സ്വീകൃതം അനുഭവിച്ചു. അതു അടഞ്ഞു.

രാജ്യാനിക്കിലെ ബഹുജ്ഞാക്കാം അവസാനിച്ചതോ

ദേശം” ദ്രിംഗതെ കരുതുംപോന്ന മനസ്സുകളിൽ ഒരു പണ്ണിസം ഭയാനമാണെന്നും അതു മഹാമനസ്സപിനിക്ക് അങ്ങും അംഗവൈഫുട്ടിരിക്കാം. മുക്കിലും അത്തമത്പൂരം പോലെ ചെവണ്ണിംഗ്രൂപ്പം മറ്റൊക്കും കുമ്പാർഷാവിജ്ഞാന സംശയാനിച്ചു് ഇനിമേലിൽ തന്റെ ഉള്ളാവിന്തു പെരുമാറ്റവാൻ ഒരു അഭ്യന്തരിയായ പഞ്ചിക്കെമ്പത്തെങ്കിൽ കരപല്ലവഞ്ചി കൊണ്ടു തന്റെ സ്വഭാവം പഞ്ചിക്കെമ്പത്തെങ്കിൽ കരപല്ലവഞ്ചി കൊണ്ടു വരിച്ചു് അതിനും ഒരു ദീർഘമാണെന്നും ഒരു അത്മാപ്രാണം ചെയ്യു.

ഉടനെ ചക്രവർത്തി വാതിൽ തുറന്നു് അരിയിൽ പ്രവേശിച്ചു. ചക്ഷുഃപ്രീതിമനസ്സുംഗാദികൾ ദീർഘകാലം പോലെ കഴിച്ചുകൂട്ടിയ കാമകനും ഇപ്പുന്നായികയുമായും ഒരു സമാനമസ്താനപ്പും നൃപായനത്തോടും നൃപായനത്തോടും പ്രസന്നതയോടുകൂട്ടിയ ലീലാവതിയെ നോക്കി അതു ധീരം പുതഞ്ചൻ കൂടു മാറ്റുമ്പോൾ ചുഡാപാതയിൽ. നവവധ്യവിനെ സമാധാനിപ്പിക്കാനും കൊടുവാനാണെന്നതിൽ, “അാച്ചുനമ്മാരെ ചിരിഞ്ഞെന്നും കൊടുവാനാണെന്നും തോന്നും. രക്ഷാകാഞ്ചാവും ഇപ്പുണ്ടാതാവും, മുഖിയേയും ഉണ്ണേനു സമാധാനിച്ചുകൊള്ളും. പ്രത്യേകമായി വല്ല അതുപോലും അംഗങ്ങൾക്കിൽ അതും പറയേണ്ണെന്നതാമനസ്സേ ഉള്ളൂ. ഒരു തന്റെതിലും അംഗപ്രായിനമുണ്ടാണെന്നും കരുതുണ്ണോ.” എന്നും പ്രാണാന്തമായി പറയേണ്ണു.

ലീലാവതി—എനിക്കു വിശ്വാസിച്ചു് അതുപോലെ ഒരു മിസ്റ്റ്. അങ്ങയുടെ “ഭ്രികളിത്തസംഗ്രഹ”ത്തിൽ എന്ന കണ്ണവദിച്ചിട്ടുള്ള പരിചയ്യാനും നിപ്പുഹിച്ചു് അങ്ങെ ഒരു തുള്ളിപ്പുട്ടതുവാൻ സാധിച്ചുകൂടി എന്നിക്കു പരമാന്ത്രമായി. ഹരുളിക്കുവള്ളുടെ മതാരഥപ്പാനക്കുറംകൾ വിശ്വാസിച്ചു്. വരുത്തതാരാത്രനു മരം കരപേശയുണ്ടു്.

ആക്കംബൻ—ആക്കംബൻപുരുഷകുവർത്തി ഇതുവരെ മതദേപശക്തി നാണ്ണനും അചക്കിത്തി സാഖാദിച്ചിട്ടുട്ടില്ല. അതുതു ദിക്കിലുള്ള മറ്റൊരുക്കാഡു വിധിച്ചു് കൂടുതു അനാജ്ഞാന പശ്ചത്തികൾ തുല്പന്മാനപ്പുണ്ടുള്ളവയാണെന്നും വിശ്വാസിച്ചു്

സിക്കാൻഡ്ര തതപ്പജനാനവും നഭക്ഷ സിലബിച്ചിട്ടണ്ട്. അതുകൊണ്ട് ഈ ശാസ്ത്രത്തിൽ ഒരു വിധത്തിലും ദ്വീം വേണ്ടം. പ്രത്യേകസൗഖ്യങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കബാനായി നാം നാളെത്തന്നെ ഉത്തരവു കൊടുത്തത്താം.

അതു ദിവസം അങ്ങനെ അവസാനിച്ചു.

II

പുറ്റക്കത്തിലുള്ള കേണ്ടതുകുംകൊണ്ടാ, വീംഗാഷ്ഠ സാങ്കര അനാദിവദ്ധുട്ടതുകൊണ്ടാ, ലീലാവതിയിൽട ലീ ലാരസത്തിൽ മൃചകിയ ചക്രവർത്തി അന്നേപുരത്തിൽ വേ രേയുള്ള റാണിമാരകട കമ്മ എതാൻം ദിവസഗേതക്കു തീ രെ മറന്നവെന്നതനെ ടായാം. തിരുഖ്വാം കണ്ണ് ഒരു സു വം അനാദിവിക്കുക എന്നതുള്ളട കുച്ചകാലങ്ങളുള്ള് അവ ക്കു സാധിക്കാതെയായി. അവശ്രദ്ധാവകം ചേന്ന കൂടിയു, ഫോചന തുടങ്ങി. പലക്കംതുടി അനാദിവിക്കേണ്ട നുഖം കരാരാക്കംതനെ അടക്കിയെപ്പാർ, തന്ത്രങ്ങിയിരുന്ന അനു യയും. ഇരുങ്കിയെന്ന വിലസാനാരംഭിച്ചു. മഹാരാജാ വിനെ മയക്കവാൻ ലീലാവതിക്കു കഴിഞ്ഞതു രാജാക്കി സ്ഥാത്ത ചില പ്രത്യേക രൈതികൾ അബ്ദിയും ഉള്ള തു കൊണ്ടാണെന്ന് അവകും. ദാരിക്കാതിരിക്കുന്നില്ല. സൈം റംതുംകൊണ്ടാ, സപ്താവംകൊണ്ടാ, സംസ്കാരംകൊണ്ടാ ലീലാവതിയെ അതിശയിക്കുന്നവരായി" ആരും ത ക്കുള്ളട ഇടയിലില്ലെന്നും. അവക്കിയാമായിരുന്നു. പ കേൾ, അവർ അബുദ്ധകളുണ്ടോ? "നാരിക്കു തന്നെ ദ്രോംതു കുഞ്ഞുകുഞ്ഞു, പാരിക്കാംപശിഭവിക്കുമെന്നുള്ള തു സ്കീക്കു സംഖ്യിതുടങ്ങേണ്ടും. വാസ്തവമാണെങ്കിൽ തങ്ങളുടുക്കാർ ഒരുമായുള്ളവരേക്കുണ്ടാലോ, അവർ തങ്കരി ക്കു സുവഹാനിയുണ്ടാക്കുന്നവരായി വന്നാലും ഉള്ള നമ്മി തി പിനെ ടാവാന്തരണാം? വാസ്തവം അറിയുന്ന പുക്ക്കു നാതു സജ്ജനയമ്മാണെങ്കിയും തക്കിക്കു തട്ടുന്നോരും തച്ചാഞ്ചുന്നതു മരഞ്ഞപ്പതിയുമാണോ" എൻ്റെനെ

യല്ല തരംഗങ്ങളിൽ മറക്കണിഞ്ഞ “നേതകംചവാല്പി”എൻ വിട്ടുന്നതു പതിവാണ് “അതിനു തക്കവും തന്മുഖംനോ കഴിയ്യുന്ന റാണിമാക്ക്” അനുസ്ഥലമായ വഴി ഉടനെ കിട്ടി. അവക്കെട അനേപച്ചണ തനിൽ ലീലാവതി അംഗീകാരം ആരമ്പിച്ചു വരുമ്പോൾ ഒരു ഭാസിയെ കൊണ്ടുവന്നിട്ടുണ്ടുനം അവകാശം വളരെ ഗ്രൂപ്പമായി തനിൽ വസതിയിൽ തംമസിപ്പിക്കുന്നുണ്ടുനം. അറിവു കിട്ടി അതിനുംനോളം പിലർ ലീലാവതിരെ കാണുന്ന പോയിപ്പും ഭാസിയുടെ പെത്തമാറും. സുഷ്ഠിച്ചതിൽ പിലർ സംബന്ധിച്ചും ജനിച്ചു. കേരള കുസദിനും എ സീ കിട്ടിയപോലെ മേലുറത്തെ സംഗതി അടിസ്ഥാനമാക്കി ഒരു മാധ്യമപ്പെണ്ണം അവർ സുഷ്ഠിക്കാറുണ്ടു. അംഗാ ദാതൃക്ഷ്യത്തിയവരെ അകറാൻ അതു നല്ലോരു ചായമായി തനീങ്ങുമെന്നും അവർ തീരുമാനിച്ചു. അതുപാചനസം റിൽ അതു വിശയംത്തുപൂറി താഴെ കാണിച്ചു താത്തിൽ ദാഡം തുടങ്ങി. “ഈതു ഗ്രൂപ്പമായി ഒരു ഭാസിയെ സുഷ്ഠി ചേണ്ടു എന്തുവന്നും ഏതും? ലീലാവതി ചീലപ്പും അന്തിശ്വരത്തിൽ സഹോദരിമാരുടെ കംലം അനേപച്ചിക്കാൻ വരുമ്പോൾ ഭാസി കുടുംബവരാറിലുണ്ടോ. നാാം ഒരങ്ങോട്ടു വെല്ലുമ്പോൾ തുപ്പാനെതിവ്വാങ്ങുന്ന ഭാസി നമ്മുടെ മുമ്പിൽ നീനും മാറിപ്പോകുന്നതും കാണാറണ്ടു്. ഇതെങ്ങാം സം രായത്തിനുവകാം. തങ്ങന്നണ്ടു്. ഭാസി വാസ്തവത്തിൽ ഭാസിയായിരിക്കയില്ല. സുരീതനേന്നയാ തിരിക്കേണ്ടും എന്നു കൂടി ഒരു കുടിക്കണം ശ്രിയിരിക്കുന്നു. മറരം വരു വോയി പുക്കാവുന്നയി സുരീവേദ്യം എടുത്തു ലീലാവതിയുമായി മര്ത്തുരിക്കുന്ന അവളുടെ കാടകന്നല്ലോ എങ്കുണ്ടെന്ന കു ശ്രൂയിക്കും? ചക്രവർത്തിയെ ഇങ്ങുണ്ടെന്ന വിന്ദപ്പിസ്ത്രിയും ഒരുവരും കേ ക്രിയാത്മക മരിച്ചുകൊടുക്കുമോ എന്നുള്ള തിരേജ്ജു രണ്ടു ക്ഷമില്ല” ഇതുായാകുന്ന അവക്കെട തീ കമാനം.

സ്വത്തം കണ്ണപിടിപ്പുംനും അതും അവസ്ഥംപോലെ

പ്രയോഗിക്കാനും സുകരക്ഷ “അംഗിക്കിതപട്ടപ്” ആണേന്നുള്ളതിലേയുള്ള തെളിവുകൾ ചുന്നപ്പഴിക്കേണ്ടതുമന്നു തൊന്തന്നാണില്ല. ചക്രവർത്തിയുടെ ചെവിയിൽ “തലയണ മറ്റും” എന്നാലുത്തിയല്ല സഹായാലുത്തിത്തന്നു ഉപദേശി ആക്ഷിംതു. “ആയിരം ടറന്താൽ അന്നയും പടിയും” എന്ന പഴമാണി അംഗസരിച്ചു ചക്രവർത്തിക്കും ചില സം രാധക്കരാ തോന്തി. ദാസി അവിടെ നില്ലുന്നതു തനി കമിഞ്ഞുമല്ലെന്നു ഒരു കറി പറഞ്ഞതിട്ടും ലീലാവതി അവ കൈ വിട്ടോഴിക്കവാൻഒള്ളു വട്ടം കണ്ടില്ല. അവളിൽ തിരു മനസ്സിലേയുള്ള വിശ്വാസക്കരിവും വിരോധഭാവവും കുമേ സാ ഉണ്ടായിരുത്തുക്കൾി. താൻ പദ്ധതിയിലേയുള്ള വയ ബോഞ്ചല്ലും ദാസിയുടെ വീണവായനയിൽ ലീച്ചാവതി ലായിച്ചിരിക്കുന്നതേ കാണാറില്ല. ഒരു ദിവസം ചക്രവർത്തി അംഗയിൽ “അടിനിംത്തി” കുറേനേരം കഴിഞ്ഞതിട്ടും ലീലാവതി അറിഞ്ഞതില്ല റാംക്കാളിൽ ചിലതിനേരം അരുടുഹാവരോറാത്തക്കാരിച്ചും അല്ലാപനാരീതിന്റെയും റിച്ചും അവകാശപും റാംകാശകക്കയായിരുന്നു. പ്രസംഗം കഴി എന്തേപൂർണ്ണം ദാസി അതനുസരിച്ചു വീണക്കും വായന അന്തം ഭിച്ചു. ചക്രവർത്തിക്കു ക്ഷമയില്ലാതായി. ഒട്ടവിൽ അദ്ദേഹം ഒരു ദിവസം യുറാപ്പുട്ടവിച്ചുപോരം ലീലാവതി ചിട ദണ്ഡാണിരു ക്ഷമായാവനും ചെയ്തു കൂട്ടുന്ന കേരക്കാനെ ഓഫോലെ തെരുവാറായിനിന്നും.

ചക്രവർത്തി— (പരിഹാസതോന്തരുട്ടി) വെതിക്കും ഏ നേര വരവു് ഒരു റോപ്പംപോലെ ആരയിത്തീന്തിന്തിട്ടുണ്ടു നു തോന്തനു വീണവായനക്കാരിയുമായി ചേറ്റി രിക്കവാനാണു് ഭവതിക്കും അധികം ഔദ്യോഗിക്കും കാണുന്നതു് അതല്ലെങ്കിൽ എന്തിക്കും കിട്ടുണ്ടുന്ന സല്ലുടാ നുവത്തെ കുട്ടിക്കും അപഹരിക്കുന്ന ഇവാക്കു ഞാനാവ റൂപേജ്ഞക്കിട്ടുട്ടി വേണി ഉപേക്ഷിക്കുന്നില്ലല്ലോ

ലീല— പ്രാണംപരാം അക്കദായുടെ വാക്കുകൾ ഏനേരം ഒമ്മം ചിളക്കുന്നു. താൻ അവിനായം പ്രബന്ധിച്ചു എ

നൂ് അങ്ങു എത്തറിലുരിക്കയും അങ്കതേ. പുക്കൽ മുഴുവൻം രാജ്യപ്രകാഞ്ചങ്ങളിൽ എത്തെപ്പറ്റിരിക്കുന്ന അസ്ഥാപനം സമയം ചോക്കാൻ വേറെ ഉപാധികൾക്കുന്നംം അതു ചുംപില്ല. എനിക്കാവുടെ ഏതൊറു ജീവനായകനായ അങ്ങു പിരിഞ്ഞു രണ്ടാമതുവയ്ക്കാതുവരെയുള്ള സമയം വളരെ ദീർഘം ആയും തോന്നുന്നു. അതു് കൈവിധം കഴി ആക്കടിക്കാൻ എന്നെന്ന സഹായിക്കുന്നതു് ഈ വിനോദം കന്ന മാത്രമാണ്. അങ്ങേ ദാദവുണ്ടായി അങ്ങയുടെ വേർപ്പാടിൽ എന്നെന്ന അനുപാസിപ്പിക്കുന്ന ഇവക്കു ഇവിടെ ഇരുന്നുകൊള്ളിവാനാണി അനുവദിക്കുണ്ടോ!“ വീണായെപ്പോലും അച്ചിയിക്കുന്ന സ്വന്തത്തിൽ ചാരണത ഇം വാക്കുകൾ ചക്രവർത്തിയുടെ മനസ്സിനേയും ഇളക്കി മറിച്ചു. അനുഭവത്തെ രാത്രിയും അങ്ങുന്നെന്ന കഴിഞ്ഞു.

III

അന്തഃപ്രദമഹാശാലയിൽനിന്നു് അനുഭവത്തം ചൊ അക്കിക്കാണ്ണിക്കുന്ന വിഷവായു അരമുഖയല്ലോ. അക്കപ്പും ദേ കുമ കീഴു് മേൽ മറിച്ചു. ചക്രവർത്തിക്ക് എറിപൊരി സഞ്ചാരവും തുടങ്ങി. ഒരു ഇളവയുടെ മഹാസകടങ്ങൾ അറിയാത്ത പീലാവതിക്കോ ഫൂർജ്ജായികും തുടാത്മതയും തോന്തി വിശ്വായനക്കാരിയുടെ കാഞ്ചനത്തിൽ താൻ ചെയ്തിട്ടുള്ള അവസാനാപേക്ഷ ചക്രവർത്തി കൈക്കാണ്ടു വെന്നു് അവർം സമാധാനിച്ചു. ഇനി സെസ്പാക്കേട്ടുടാ തെ കാലം കഴിക്കാമെന്നു് അതു പരമാത്മി ഉറച്ചു. നല്പു പ്രസ്താവിക്കുന്ന തുടക്കത്തിൽ കടക്കായകമായി വിളങ്ങാ ഉംപൂന കുംഗാ തെളിയിച്ചിരുന്നു നവമല്ലികയും ഓപ്പാനിയിൽ വീണാ ദഹിക്കാണ്ടുള്ള സമയം സമീപിച്ചു. ദുഃഖിയും തേതാടക്കി ചക്രവർത്തിയും അരാധിൽ പ്രാവണിച്ചു. പതി വിന്നപടിക്കുള്ള ഉച്ചവാരങ്ങൾക്കുന്നംം തുടക്കതെ ഓപ്പു തേരുക്കുട്ടി, ‘ഉംഗിലാവതി! ഈ കപടസ്വഭാവം ഇനിയും അഭിനയിക്കേണമെന്നില്ല. പ്രാജം പറഞ്ഞു മറ്റുള്ളവ

ങടക ക്ലീതി പൊടിയിടാൻ എഴുപ്പാഴം സാധിക്കുമെന്നും കരുതേണ്ണെ. കാമുകനെ കാമിനിഡേവഷം കെട്ടിച്ചു് അറികിലിയത്തി യേമേധിം രമിക്കാനൊരുക്കിയതു് ശ്രദ്ധ അന്നഃപുരജിവിതത്തിനും, രാജചുതുകന്പുകമാരുടെ ചരിത്രം മുള്ളവരെ പരിഗ്രാമമാണെന്നു വന്നിട്ടണ്ണെങ്കിൽ അതിനും മാഞ്ഞുപോകാത്ത കളിക്കമായിരുത്തു് ഇഴുപ്പം ഫേക്കിലും ധരിക്കുക. കന്നപുകാഭാനംകൊണ്ടു രാജാധിരാജൻറെ സേവ നന്ദിക്കിവാൻ ന്റുയുണ്ടിച്ചു നിന്നെന്നു അല്ലെന്നു മുതലായും അവർക്കു കൊടുത്ത ഒരുവിന്നെന്നു ഗ്രം. അറിഞ്ഞു സന്ന്താഷിക്കുട്ടി നിനക്കു ചേന്ന് സ്ഥലത്തു നീ താമസിയാതെ ചെന്നുചേരും. ഇതുയും അതുകൂടിയുള്ള പ്രേരണയാംഭീരുമായ ചക്രവർത്തിയുടെ ദിവം ചുരുപ്പുനിറമായി. അന്നുനു നില്ക്കുന്ന ലീലാവതിയുടെ വർഷത്തു ദിവംതു യൈു് ഉടക്കിമീഴിച്ചു കിണ്ണുകുന്ന ന്റും കൂടും ഏടുത്തു് എറിയുന്ന മാതിരി ക്ഷണങ്ങെന്നും അതു ധീരുപ്പം ചൂണ്ടുന്നു. പിന്നു ചീണ വായനക്കാരിയുടെ നേരെ തിരിഞ്ഞു. ഉടനെ അതു സ്കീസ്റ്റുപം അലങ്കാരങ്ങൾപും. അഴിച്ചുവെച്ചു പുതശാകാരത്തിൽത്തന്നെ അവിടെ പ്രത്രക്കുമായി ഇങ്ങനെനു തിരുമനസ്സുറിയിച്ചു:—“പൊന്നതിരുമെന്നീ! ഇതിൽ അടിയന്നാണോ” അപരാധി. അടിയൻ ഇം സ്കീസ്റ്റുതെത്തു കാമിച്ചുവന്നാണോ”, അമവാ കാമിക്കുന്നവന്നാണോ” എന്നു അത്മം മാത്രമേ അങ്ങും ഉപയോഗിച്ചു കാമുകംബുദ്ധത്താട്ട യേജിപ്പിക്കുവാൻ തയ്യാറാണ്. അടിയന്നെന്നു കലവും, മാനവും, ഉഞ്ഞം, പോതും ഇവിടെ വിസ്തരിച്ചിട്ടാവണ്ണുമാലി. ഒരു വന്നത്പും ചെരുപ്പുതിൽത്തന്നെ അടിയൻ ഇം രാജകുമാരിയെ കാണുവാൻം ഇം പുണ്യവതിയിൽ അന്നരക്കുന്നവാൻം ഇടവന്നു. ഇതുകൂടിയേണ്ടും സ്ഥാതിക്കുന്നതു അന്നരം വിവാഹാലോചനയ്ക്കു വിപരീതമായും നിന്നു വല്ലവിധത്തിലും— ദാസ്യപ്രസ്താവനികൊണ്ടെങ്കിലും— രാജകമാരി’ ചെയ്തുകൂട്ടുന്നതി അടിജ്ഞനും ജനസാഹ്ലവും അടയാ

നേ അംവകാണുള്ളി വെന്നും അതുവിത്തീൻ. അതിന്നായി അദ്ദേഹപ്രശ്നിയുള്ളകൊണ്ടിരിക്കുന്നോരു രാജക്കമാരിക്ക പീണ വായനയിലുള്ള കൈഗതുകവും അടിയൻ^o അതിലുള്ള നേന് ഘുണ്ണപും അടിയൻറു അതുവരുന്നില്ല നാിക്ക^o എന്പായം കാണിച്ചതനു അനു മിതകു അപല ബിച്ചതാണ് ഇത് സ്രൂക്കുവശം. ഇത് നിമിഷം വരയ്ക്കു അടിയൻ ഒരു ചുത്തു നാംഞ്ഞാനും ഇത് ചാരിത്രാലിനാ ധരിച്ചിട്ടില്ല ഇത് പ രഖത്തിനെല്ലാം ഇതുപരന്ന് എഡക്കിച്ച ഓരോ തിരുമനസ്സും ലെ തല്ലുാലംബമിതികൊണ്ട്^o അടിയാൻറു വാക്കകൾ വി റൈസിക്കുവാൻ പ്രയാസമായി തോന്നിരേക്കും. ഏകില്ലും ഒരു സത്യരത്നത്തിനെ മുമാപ്പാദാത്തിൽ നിന്നു രക്ഷിക്ക വാൻ അടിയൻ കഴിയുന്നതു .അതു തു വെന്ന സമാധാന തേതാട്ടുടി മരിക്കുന്ന തിരുമെന്നിയുടെ വാളിനിനിരയാ അം സായുജ്ജപ്പും പ്രാപ്പിക്കുന്ന ഇത് കൃത്തു^o ഇതാ അതു ഉം തുകമ്മം കാത്തിരിക്കുന്നു.” ഇങ്ങനെനു ധീരസ്പരത്തിൽ പറത്തു^o അവസാനമുള്ളിച്ചു^o അതു ചുത്തുകൊന്നരു യാ തോരു തുസ്സും തുടക്കതെ മരിയുടെ എത്തേയ്ക്കു ചോയി. അതുവുംപുശ്ചന്നായിനിനു ചക്രവർത്തിക്കു^o അംശാദ്ധ തടങ്കുന്നിത്തുവാൻ തോന്നിയില്ല. താഴും താഴസിയാതെ നിന്മമിച്ചു.

IV

കഴിഞ്ഞ സംഭവത്തിനെന്ന് റത്തിക്കണ്ട് “അംഗതംവിട്ടു” നില്ലുന്ന ലീലാവതിയുടെ ഉള്ളിൽ ചരിത്രമും, ഭയം, അ പായങ്കെ ഏന്നിവയെല്ലാം കന്നായി കടന്നുട്ടുടി. താൻ നിപ്പും കയ്യാശാനും “അവനീംപരപ്പതിയായ സീത യുടുംപാലുമപവാദം” പറത്തേണ്ണാക്കിനു ജനങ്ങളേയും, അവമാനംകൊണ്ട്^o അരിയംകൊള്ളുന്ന ചക്രവർത്തിയെ യും മോഡപ്പെട്ടതുന്നതു^o അസാശ്രമനുന്നതനു അതുനിന്നുവരി മനസ്സുംലാക്കി. മാനക്കയം സഹിച്ചു^o അര നിമിഷം ജീവനോട്ടുട്ടിയിരക്കുന്നതും അതു മാനനിക്ക

മഹാ സകടം വംശാദിമാനവും ക്ഷിംതുംതജ്ജസ്സും കട്ടി കൊള്ളിന ആ പ്രസാധയുടെ ഉടൽ ആക്ഷൂഡട കനം വി റച്ച്. എന്നോ ഒരാവേണം വന്നപോലെ തോന്തി മേ സ്ഥാനം നോക്കി ഇങ്ങനെ പ്രാത്മിച്ച്. “ജർദ്ദിപ്പേര! ഇം ടാവഘ്യൂട്ടുവർഷക്” ഇനി അങ്ങു മാത്രം റൈണമായിട്ടുള്ള അട്ടുനമ്മായുടെ ശ്രദ്ധിച്ചും, പ്രജകളിടു കേൾമവും, “ഒവൻ തന്നെക്കുറെതൊരിടം രക്ഷിപ്പേണം” എന്ന കൂലുടു മാണവും, സ്വന്തരൂപത്രത എന്നെന്നുള്ളമായി ചി ട്രിയവാനാ യി എന്ന പ്രേരിപ്പിച്ച്. മനമല്ലാമന്ത്രസ്സും ടെ മഹമദിയസ്സും സ്വീകരിച്ച്. ഇതിനെ ലിംഗം സമാനമായി മാനഭംഗവും കിട്ടി. സഭക്കേരിയുടെ ഫക്തി ചക്രവർത്തിയുമായി മിശ്രഭാവം മോഹിച്ചു അട്ടു നേയും രാജ്യപ്പത്രയും അഭിമാനക്ഷയത്തിൽനിന്നുംനാട്ടു ചി കണ്ണ അഴികളിൽനിന്നും രക്ഷിക്കുണ്ടു് എന്നേൻ ആ തന്മാവിനെ തോൻ വാദിച്ചുതിനും, ജനസൗഖ്യത്തെ തോൻ ഉടപക്ഷിച്ചതിനും, കുലം, അഭിമാനം എന്നിവ ചെ അനാഭരിച്ചതിനും, എന്നെന്നതെന്ന രിഞ്ചിച്ചാൽ മതി. തോൻ ആക്ഷംവേണ്ടി ഇതെല്ലാം ചെയ്തുവോ അച്ചര കീളം അന്തികളാവാതിരിക്കുന്നു സത്രം തെളിയിക്കാ റജി ദൈയന്മം തന്നും ഇം ക്ഷത്രിയവധിവിനു അന്നു മറിക്കുക. നിപ്പുയേജനമായ ഇം ജീവിതം ഇന്താ അ സദ യുടെ പാദാരവിദ്ധാളിൽ സമർപ്പിക്കുന്നു.”

പ്രാത്മന അവസാനിപ്പിച്ചുതോട്ടുട്ടി ലീലാ വതി അരയിലുണ്ടായിരുന്ന കത്തിരെയുട്ടു് ഇടത്രെ കയ്യിരുന്ന നാഡി നോക്കി ഒരു കുത്തി. ആ മറിയിൽ നിന്നു പ്രവഹിച്ച ചോരയിൽ ഒരു പേനമുക്കി ചക്രവർത്തിക്കു താഴെ ചുവക്കുന്ന കത്തുള്ളതി.

“പ്രാണേപ്പോ! അമധ്യ അങ്ങനെ വിളിക്കുവാൻ ഇവർഷക യോന്തരാളില്ലായിരിക്കാം, രാജ്യപത്രവാം തതിരുന്ന ചരിത്രം എന്നും പരിഞ്ഞലുംബാണും” അങ്ങുള്ള ആത്മക്ഷമാക്കവാൻ ഇവർഷടു ക്ഷത്രിയരക്തത്തിനു മറ

“അമേ സ്കൂളിയുള്ളിൽ. ഒന്നവർക്കും പാഠക്കൂട്ടിലും അഭിക്ഷായി ഉത്തമവിശ്വാസത്തിനു വിചാരിതമായി ഇവർ യാത്രാനും പ്രവർത്തിച്ചിട്ടില്ല. ഒപ്പവസ്ഥിയിൽ ഇവർ അപൂഢയവും ചെയ്തിട്ടില്ല. ഇതുവരെ ഇം പാപ തുടിനെ കാര്ത്തരക്ഷിച്ച് അങ്ങയ്ക്ക് ഇതു ഒരു ദണ്ഡനമാണും. വിട തരിക. ഇവളെ തൊറിലുരിക്കുതോ!”

എഴുത്തു ചക്രവർത്തിക്കോ എത്തിക്കവാനുള്ള ഏപ്പാടുകൾ വെള്ളം കുറഞ്ഞാണ്. എന്നാൽ നിലിപിയം കഴിഞ്ഞെപ്പോൾ ഒരു ക്രമം അതിയായി പ്രവഹിച്ചതിനാൽ രാജക്കമാരി തുല്യ നാശം വീണ്ടും ഉണ്ടെന്ന പരമാത്മാവിൽ ലഭിച്ചു.

കുറ്റ കിട്ടിയ ഉടനെ ചുരുവത്തി ലീലാവതിയുടെ
ഗൃഹത്തിലേക്ക് കാടിഡയത്തി. കണ്ണതു ചോര പുരഖി
കിട ശ്രീ കൈ യൈ ശായിക്കുന്നു.

— :0. —

2. പ്രയോഗങ്ങൾ

വിച്ഛുവക്കം ഒഴികെ മറരളിവരെല്ലാം അത് പ്രദേശം മരച്ചുമനന്നേലും വിച്ചുതുക്കങ്ങൾ. പ്രക്തിരഹസ്യങ്ങൾ കണ്ണറിയാനായി ചിലപ്പോൾ അസ്ഥാനത്തു, അസ്ഥാനത്തും നടക്കുന്ന ചിലകൾ കരു ദിശയായി ഇന്നാതെനു പറയാൻ കഴിയാതെയുള്ള ചില പ്രഭാരകലക്കൾ തിളക്കുന്നതായി കാണാവുന്നതാണ്. ആരാത്താബാൻ അടക്കത്തുന്നവോരു ആ മീനാലുള്ളിക്കതിരുക്കൾ “മുഖവിച്ചു സൈക്കതത്തു” അലക്കരിക്കുന്ന മഹിളാമണിക്കളുംണ്ണുനും അറിയാം. ഇവയും സൈപ്രശ്വിഹാരങ്ങൾ മതിയാക്കി സങ്കേതത്തിൽ ശാവരവക്ക് കല്പിച്ചിട്ടുള്ള സ്ഥാനങ്ങളിൽച്ചെയ്യുക മരംമരനും ആരംഭിക്കുന്നു. നേരപ്പോയതറിയാതെയും പോക്കവാൻ തെള്ളാറാവാതേയും ദുക്കമാരി മാത്രം എക്കാക്കിനിയായി ഇരിക്കുന്നണ്ട്” പറഞ്ഞുവെം. കണ്ണപ്പോലെ യാതൊരു ചേഷ്ടയും കൂടാതെ പരിലസിക്കുന്ന സമീപവർത്തിനായെ ഒന്ന് തട്ടിയുണ്ടത്തി ആനന്ദവല്ലി,

“എന്നാ രാത്രിമഴവനും കടപ്പറത്തു കൂടംനുംബോഡാവാൻ തെങ്ങളിൽ പോണേ. (സപകാരുമായി) ആരെങ്കില്ലോ—” എന്ന പരഞ്ഞു നിത്യതി. ദുക്കമാരി നെട്ടി, തിരിന്നു നോക്കി പരിഹാസത്തേട്ടുള്ളടി “അംഗേ! അതേ! കടപ്പറത്തു വരുന്നതു കാത്തിരിക്കാനാണ്” അംഗേ! അതു” ഇപ്പോഴേ മനസ്സിലായുള്ളത്” എന്ന ആളിൽക്കൂടിതരവും കൊടുത്തു സവിയുടെ തോളിൽ പിടിച്ചുനടന്നു.

നമ്മൾ സുകമാരിഞ്ഞ പിറ്റുടന്നു പോകാം. സങ്കേതത്തിലെത്തി, സാധ്യാകൃത്യങ്ങളും അത്താഴചുട്ടുക്കൾ കൂടും ഒരപോലെ അവർ നടത്തി മുകളിലുള്ള തന്നെറ്റു റിഡിൽ ചെന്ന വാതിലട്ടു വായിക്കുവാൻ കുറച്ചുകയില്ലെന്ന വിചാരിച്ച് വിളിപ്പുത്തി ചാരകസാലയ്ക്ക് കുടനു. ഉറക്കമായരുക്കാണായിരിക്കണം വെളിച്ചു. കാണാതെ തും എന്ന കയതി കൂടിരായും അവരെ ഉപദായക എന്ന നമ്പിലും. അവർക്കുണ്ടോ ഉറക്കം വരുണ്ടാണെന്നിൽ “ആവാ” തിരുത്തുതി കൂട്ടുമുണ്ടാണെന്നും കുറ്റാടാണുന്നു! അവളി

അവനെ അത്രലോചിക്കാൻ തുടങ്ങി:—

“എവന്നാൽ ബുദ്ധിമോശം! എവന്നാൽ കമയില്ലായു! എവന്നാൽ സാഹസം! എവന്നാൽ ക്രമം! ഒരുവരെ ഉന്നം എ വിവേകം അങ്ങു കൊടുത്തിട്ടുണ്ടെങ്കിലും അതു വേണ്ട സമയത്തു് ഉപയോഗിപ്പാൻ ഒക്തി കൊടുത്തിട്ടില്ലെന്ന് തീരുത്തുന്നു! അമാവസ്യം എടുത്തു പെരുമാറാൻ അറിയാത്തവക്ക് സാധനസമുച്ചയം അനന്തമാർഹത്തു ചായിട്ട് പല വരികയുള്ളൂ! അലൈക്കിൽ ഞാനെന്നിനിന്നിനില തുംബാ തിരികെടുത്തു കൂടിക്കാലത്തു ഞാൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ക്ഷുണ്ണിലുണ്ണിയായിരുന്നു. പ്രായം ചന്ദ്രപ്പൂർണ്ണ പ്രാണപ്രിയയും അതയി. കാഴ്ചന്നതിലേർക്കെ ക്ഷുണ്ണവച്ചു, ഏകഭയാഴിഞ്ഞ സമയത്തും അതു കരണ്ണാനിയിരെ ഞാൻ എത്ര കൂദ്ദുപ്പേട്ടു തിനി. എല്ലതനുണ്ടായാണും എന്നെന്നു നേരെ മരാത്താര കഷരം ചരകയോ, നീരിസംത്താട്ടുടി കൗൺ ഫോകുകയോ, ഭാജ്യേജേ താട്ടുടി പെരുമാരകയോ, അതു പുരഖപ്പുംത വൻ ചെയ്യുകയുണ്ടായിട്ടില്ല. സെഡങ്ങ്ലുലഹരിയിൽ മതി മരാം ഞാൻ കളിച്ചു കളിയെല്ലാം അതു ചരമത്തു മണ്ണം പ്രേമത്തുവിനു മാത്രവം കാച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ബാധകയം വരുത്തിട്ടില്ല. ക്ഷുണ്ണ പ്രോയക്പ്രാശപ്പേരു ക്ഷുണ്ണിന്റെ കാഴ്ച അനുഭവത്തുള്ളൂ ജനദീപനരാ, അങ്ങെങ്കിലും അപരാധംമാ ചന്ദ്രകാണ്ട്” എന്നിക്കേ അതുപൊസം തരുന്നു.”

ഈ വിചാരനത്തിലൂടെ ചുപ്പചീരിക എങ്ങനെയായാ യിരുന്നുവെന്ന കൂടി നമ്മൾ ചരിത്രാധിക്രമാക്കാം

II

മിഡ്സ്കൂളി ദയവുംനു തന്നെ ഉട്ട ക്രമണ്ണിലെ ഉദ്ഘാടനസമാർക്ക് ട്രിച്യപ്പേട്ടുതേണ്ട അവസ്ഥയിലില്ല. കാഴ്ചയിൽ അതിനുംനുണ്ടാണെന്നു ചരവാൻ പാടിശ്ശു കാണും. അകൂട്ടതിക്കും അകൂട്ടാടു സെഡഡു കൃഷിഞ്ഞെന്നു സമയിച്ചേരുതു തീരു. മുഖത്തു തനവാടിത്തം വിശ്വാസിക്കുന്നാണു് സ്വന്നാവരുണ്ടാണു് കാരി പ്രത്യേകവുമാണു് നടപ്പും ഇരിപ്പും

കൊണ്ട് ആ നാട്കാക്കല്ലോം വളരെ പത്രപ്പുഖാണ്⁹ തവിയുടെ സ്ഥായിയായ രൂപം രാത്രിശാശനന്മാർ¹⁰ അഭ്യേം ഹവുമായി ശാഖാരനാളിടപെട്ടാൽ എവരും അറബിവു മാക്കുന്നതാണ്¹¹ പത്ര കൊല്ലുമായി ഒരുത്തമഞ്ചുഹിത കേരം നിലയിൽ നിത്രസമവാസം ചെയ്യുവരുന്ന എന്നി ക്ക് അയാളെ പച കറി ശ്രമിച്ചിട്ടും, ഇവയ്ക്കുപ്പായാളി കൂടി കാണാവാൻ സാധിച്ചിട്ടില്ല. ആ പ്ര സന്നദ്ധനവും ഘണ്ടിരിയും, “മലകളിലുകിലും മന ശിലകു” തു സപ്രാ വവും, ഏതു ചാതാളുതിലിറങ്കിയവനേയും പറഞ്ഞു സ മാധാനിപ്പിക്കാനുള്ള സാമത്മ്യവും ആരു, ഒരു കാല ത്രം ഉരക്കണ്ണതല്ല.

സർവ്വാദ്ദേശാനത്തിലായിട്ടും എട്ട് പത്ര കൊല്ലുമാ യൈകിലും തന്റെ പ്രാണ്ണിക്കോ ആത്മഹത്തിനോ അറബി സരിച്ചതായ പദ്ധതി അദ്ദേഹത്തിനും¹² എത്തികഴിഞ്ഞെന്തീ കില്ല. സന്ധനനേന്ന നിലയും, സൗഖ്യമരിതത്തിൽ വാസ വും ഉറച്ചതിനുണ്ടോളും മഹിഷാസുരിയാവാമെന്നായിരുന്ന ആദ്ദേഹത്തെ ആലോചന. എന്നാൽ ആ കുള്ളിക്ക് അഭ്യേം കേരം വച്ചും നാലഞ്ചു കൊല്ലുമായിട്ടും കണ്ണില്ല. ഇന്നി എഴുമേടത്തിന്റെ ചന്ദ്രകുഡിയുടെ സപ്രാവവുംകൂടി അറിയാമണ്ണും എന്ന വിചാരിച്ചു സംബന്ധം തുടങ്ങാൻരാത്രും. അമ്മാമന്റെ ഉകളും ബാല്യം മുതലെല്ലാം തന്റെ ഓമന തു കുമായിക്കുന്നവളും ആയു സുക്കമാരി പ്രായം ചെന്ന സ്വയമേഖാന്തരായി സ്വാധീനത്തിലുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ വധുവിനെ അന്നേപ്പശിക്കേണ്ട ഭരം ഉണ്ടാക്കില്ല.

സംഖ്യാം കഴിഞ്ഞു ഭാത്തുംസുംമതം ഉട്ടിയിരുന്ന വനിട്ടും ഇപ്പോഴുള്ള നാലു കൊല്ലുമായി. സുക്കമാരി ഒരു പ്രതലം ഭാവാശനാന പറഞ്ഞാൽ വളരെ തെററില്ല. ഉറച്ച ത്രേച്ചവും, ഉഴുണ്ണിശാഖവും, ഉറവിരകടുക്കാനും കൂടി ആരുന്നവും ഭാവത്തുത്തിന്റെ അസുഖവാരങ്ങുംയി ആയു മ ആദ്ദേഹത്തിൽ കരതിയിക്കുന്നില്ല. നാലുംഡാക്ക് ഒരു മുളാളാശനാന നടക്കിക്കാണും തന്റെ ശ്രൂജ്യിയും ചെത

മയ്യും മരവുള്ളവരും അറിയിക്കാനും അതു⁹ കൊരളുവഴി യാണെന്നേ തന്നീക്കാൾ തോന്തരിയിൽ നിന്നുള്ളു. ചാലുങ്ഗും കാര വും മോട്ടിപ്പുകിട്ടും പരിപ്പാരചിന്നാണെന്നും ധരി ചെവാൻമാർത്തും ഇംഗ്ലീഷും പരിച്ചിട്ടുണ്ട്¹⁰ തെന്നാക്കണ്ണാൽ എല്ലാവരും കുന്നകാണ്റു കൂട്ടും ഉണ്ടിവനു. ഈ പും പുഞ്ചു¹¹ അല്ലെങ്കിൽ കുത്തും കുത്തും അഭിരുചിയിൽനിന്നും വാസ്തവം ഒരു മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നായിരുന്നു

എതായാലും ഏതാല്ലെന്നിയായ ഒരു ഗ്രഹനായികയുടെ അനുത്തമനും തന്നീയുടെ സെസ്പ്രവാസത്തിനു “സാനി അപും” കൂട്ടിയെന്നും ടരണ്ണുള്ളടാ. കാലങ്ങൾ പത്തിനാം മരവുള്ളവരുടെ കാലു പിടിച്ചക്കണ്ണാല്ലോ തും, വലിയ യുദ്ധത്തിനാണും തന്നീക്കാൾ വകയില്ലു. പരിഗ്രഹത്തിനാണെന്നും കുത്തും പത്തു ഡിച്ച നിത്രും കേരിയിരിക്കിയാലുള്ളാതെ ഉടുക്കും വരില്ലു പുരത്തിരിക്കുന്നുവും ചട്ടിൽപ്പെടാതിന്തിട്ടില്ലുണ്ടെങ്കിൽ പോരായ്യാണല്ലോ. സക്കീടു വാംശിച്ചും സജ്ജാരങ്ങളും വാംശിപ്പിക്കണം. ചുങ്കക്കിപ്പിറയുന്നതു യാൽ വണ്ണി റൈറ്റുക്കുണ്ടും വിങ്ങന്നുള്ളിയും തന്നീക്കാൾ മട്ടത്തു. എന്നാൽ “തങ്കത്തിനെ” സംഖ്യയിൽപ്പെട്ടതെന്നുള്ളൂ. തന്നീക്കാൾ അതുകൂടുതലായിരുന്നാലില്ലു. അതു താഴെത്തിനും ചെം ലിയാടാൻ ദോഷി കുറഞ്ഞുവന്നുപോരാം, അവളുടെ ഇപ്പു അഡാ ‘സാധ്യ’ പ്രകാശവാൻ തന്നെന്നുണ്ടും കഴിയുന്നാലുല്ലോ, എന്നു സങ്കരപ്പുട്ടവാൻ ലുടയായെന്നും മത്തും. ഭാംതും കും അപ്പിയം ഭേദവിക്രയായും അവരും അതു വരുപ്പുട്ടിന്നുള്ളൂ. അനന്തരാക്കാതിരിക്കയേണ്ട ചെറുപ്പിനും തന്നെ തന്നെ ശിഖാവുമെന്നു വിചാരിച്ചു മേലുപ്പൊരുന്നുമാണോയും കണ്ണു ടരണ്ണുനോക്കി. അവരെരാക്കു അങ്ങുമിക്കും തട്ടാതെ ഉച്ചായങ്ങളും പറഞ്ഞു തന്നീക്കാൾ മടക്കയാണെന്നും അതും. കൂനക്കിൽ തിരുച്ചുവാര്ത്താവും നന്നായറിയണം.

അംഗ്രേഷിൽ തുച്ചാർക്ക് അഴ്ജ്വവേണം. ഇതു രണ്ടുമിശ്രക്കിൽ, ഒരു “കീറാമട്ടി”യായാൽ, ചിലപ്പോൾ ബാധ യൈഴ്സിയട്ടെ എന്ന വിചാരിച്ചു മേലധികാരികൾ വല്ല ഗ്രം ചെങ്ങാൻ മനി. ഈ മുന്ന വകുപ്പിലും പെടാതെ താണു തന്നിയുടെ സ്ഥിതി. മേഖലയെ മുലതപ്രക്ഷേപി റൂം തനിക്ക് പ്രത്യക്ഷമായതു് ഉദ്ഘാടനത്തിൽ എടുപ്പതു കൊല്ലും കഴിച്ചതിനു ശേഷമാണ്. അപ്പോഴുള്ള “ചെട്ടി യും, ചട്ടകമല്ല” എന്ന പാകത്തിലാവുകയും ചെയ്തു.

മോഹങ്ങൾ വഴിരക്കാലമായി സാധിക്കാതെ വരുമ്പോൾ കാലക്കേശപം ഒരു ഭാരമായി തോന്നുന്നതു സാധാരണമാണ്. വല്ലവിധത്തിലും “നാഡി തള്ളിക്” എന്നല്ലോ തെ, കന്നിലും ഉസാദമോ രസമോ ഇല്ലാതായിത്തീരുന്നു. അതുജുംലും എങ്ങനെയെങ്കിലും അവസാനിപ്പിച്ചാൽ മരി എന്നാൽ വിചാരവും കുമേണുള്ളിൽ കടന്നുള്ളുന്നു. അക്കരത്തു പേംഡത്തിനേരു അടയാളങ്ങൾ പുറത്തു കാണവാൻ അധികം കാലം വേണിവരികയില്ല. “ഉഞ്ഞിനാംസമക്കരണതു നിംബനിംബയുള്ളമില്ലാതെയായു്” എന്ന പ്രകാരത്തിൽ കാരോ കൂപ്പുത്തി ചെയ്യുവോഴിം അതുംവേണ്ടി എന്നൊരു ഭാവം വെളിപ്പെട്ടതുണ്ടും. ഈ അപനെജൂരവസ്തു ഏതൊരു ഗംഭീരാശയും, ചില പ്രോം വന്നപോകാറണ്ടു്. പ്രത്യോ സാന്നത്തുംവും അതും ദിവും ധാരാളിശ്ശോധിക്കുന്ന തന്നിയുടെ കരളിനും, അടിക്കടി വന്ന ഇല്ലാംഗംഡക്കാണ്ടു കണക്കില്ലയികം കോട്ടും തട്ടി. പുറത്തിരഞ്ഞുന്നതും, സ്നേഹിതമാരക്കാണുന്നതും ക്ലീഫോർഡായി തുടങ്ങാം. അപ്പീറ്റിലേക്ക് ചോക്കാതെ നിരുത്തിയില്ലെല്ലാ എന്ന വിചാരിച്ചു് അതു് ഒരാച്ചാരംപോലെ അനശ്ശീച്ചവനും. കരക്കാലമായി ഉട്ടിയില്ലള്ളി മലയാളിക്കുള്ള തന്റെ നേരംപോക്കക്കാണ്ടും നിത്യസമേളനംകാണ്ടും സാന്നത്തുംവിപ്പിച്ചിരുന്ന തന്നിയുടെ അസാനിശ്ചയം. ടല അരഞ്ഞക്കുളങ്ങം കാരണമിശ്ശോക്കി. തന്റെ സ്നേഹിതമാർക്കുംതന്നിബേം അമാത്മമരിന്നതു വല്ല നി

വുത്തിസാർ്യ്യും എടുക്കണമെന്തിന്നുള്ള അടങ്കപചിശാസ്ത്രം തുടങ്ങി അരുരെകിലും കാണാവോരു “എന്നൊരു തബിക്ക്” എപ്പോഴും, ഒരു വിചാരം” എന്ന ചോദിച്ചുവാൽ, വഴിരു പണിപ്പുട്ട് കൗൺ ഫ്റാൻഡിറിച്ച് “കനംവെയ്ക്കുന്നതുവരു യല്ല കടലാസ്സു പറക്കുകയുള്ളൂ” എന്നായി. കൗൺ അധികാരി സമാധം പറയുക.

സുകമാരി ചെല്ലുന്ന ദിക്കിലെല്ലും സംസാരം തന്മി യൈക്കറിച്ചു തിരുത്തങ്ങൾ. അവിടെ ഇള്ളിവക്ക് താൻറു തന്താവിലുള്ള ബഹുഭാനവും കെതിയും വിംഗാനാവും കുണ്ട് ആയമു അത്തുരുപ്പുട്ടുവാൻ തുടങ്ങി താൻ ഒരു കളിപ്പുംമാനമായി കൊണ്ടുനടക്കേണമെന്നാദ്ദേശിച്ചും നാ ആദിക്കം സഹജമായ ചില മുഖ്യാസ്ത്രങ്ങൾഞ്ചും കുമേണ അറാഭവപ്പുട്ടും മോഹനവാക്കിലും മോഹിനിയാട്ടത്തിലും മയങ്ങി, പെണ്ണിനും വീത്തും കണ്ണാൽ കൈകയിലി ചെല്ലുക്കും കടംവാങ്ങിട്ടുകും വല്ലതും കൊണ്ടുവരുന്ന കുത്തരം കോമാളിക്കൊമരങ്ങളായിട്ടും സുകമാരി പുരാഷ്യാരെ തണ്ടിച്ചുണ്ടാക്കി. തനിക്കു ചില പഴയ മതത്തിലും ഉപദേശം ആകൊടത്തിട്ടുള്ളതും അവിധിത്തിലും സൗം. ഭർത്തുള്ളതും ചെയ്യുന്നതാലും വേറു വിചാരങ്ങൾക്കാണം ആയമുണ്ടായ കോണ്ടിപ്പിച്ചുട്ടും.

തന്മിലെപ്പറ്റി മറരിക്കുവൻ പുക്കുള്ളംതോടും സുകമാരിക്കു തെത്താവിൽ ഇംഗ്ലീഷ് പഠിച്ചുവന്നു. മുമ്പു കുത്തിച്ചുണ്ടാക്കുന്ന മാതിരി പചാര എങ്കു കളിച്ചുകൊന്നു പുതായുകേണ്ടതാണ് ഇപ്പോൾ പല്ലും പായ പാബിനേച്ചും ലെയായി അടങ്കിയെന്നതുണ്ടാക്കി ശ്രീക്കുന്നതിനുണ്ടാക്കി. അതുകൂടിയും തോന്നാതുകൊണ്ടും. ഒരു സമയം താൻാ “യുത്ത്” നെപ്പറ്റി വസ്തു തൊറിഖാരണയും ഉണ്ടായിരിക്കുമേം എന്ന സംസാരിക്കാംവാണും, അവിലുത്ത പ്രോളെ വിംഗാശ്ചവിധിയായ സന്ദേശങ്ങും എന്നവും മോ അവി നടക്കുന്നതും കാണാനില്ല. സല്ലാപാസ്ത്രം

കുറഞ്ഞു; കുമ്പും പറയുന്നതും കുഴിയായി.

ஹக்கங் ஹாறு யூவென்டிர தெர்தாவுட், தெர்தாவுள்ளெக் ரா ஹாறு யூட் அராண்பாந்பு நடவிக்கைத் தெர்துக்காலம் கூடினதை ஸ்வாதூக்கிற புகைகாள்ளி, “குழுவில்வு” சொல்லி, குழுவில்வு கூடு நீ தங்கர ஸ்விதி ஹாறு அராவி ஒளில்லூலூ ஏற்ற கூடு। தமாயிக்கங் தவபிக்கு என்னால் அது வகு ஸஂரதாக ஜெல்லூ அவதே பரிசுத் தெர்த்து உடன்பூலிலாக்கி அவர்கள் ஸுவ விழோயத்துள்ளாகவான் தகிக்க மாற்று சில் ஹா யம் ஸக்கநாயிக்கங் தவபிலை ஸ்வாயித்துக்கிக்கங்கு; அல்லாத அப்புமா கைக்கொள்ளுமில்.

“தனிர் ஸப்ளையர்களிலியேப்புரி தந்தை ஸு. றணி கணிசனம் ட ட்ரு. கீ. வேங்காய் வாக்குகள் எனவுடைய காலத்திலே கூட அதே முறையிலே வாக்கினால் ஏன் தெரியலூ நடவடிக்கை இல்லை. தீட்டி புதிய ஈவும்கூடால் கான்தி காஷ்டிபிடி கண்டதான்” ஹது நேரேமெனிலும் வகை. கன த்துவாசம் அவுடையில்லை எனின் மக்களில் வகையுமாற் கூக்காரி தகைஞ்சிக்கூட காந்துவெளித்துமாற் யோக்காக் கூழுவங்களையிருந்துபோக வருவதை திட்டமொய்க்கின்றன. தவிரியங்களை உடன் கூழுவங்கள், “ஏன்றா ஸாக் காக்கலான் வகைங்களோ” என்ற சொலிலும் தனி, “ஹலி ஏனிக்க வஸுத்துக்கு கூவி என. உனிட் வாய் கடித்திலே?”

எழுவன்—இரு^o என்னால் என்ன நடவடிக்கையா? என்ன வரத்து யாறுயாயி. தாமஸியாதே வாலியக்காரன் தவிக்க சாதி கெள்ளவினா. பலராமமானா? கா ஸாந்திரன் பூர்ண ஈக்மாரியோடாயி,

தனி—ஏனை யேசுக்கு ஸ்தார், என் உள்ளதிலே?
இங்காக் டால்தமதிக்கு ஸ்தாரிசுவக்கு அதி
னாஸ்ராகு அஃபூக்கு வயுவளி

“**ହୁଣ୍ଡ ପୋଇପୁରୀତିକା** ନୃକମାରି ଯାଏତାକ ମରଚାଟି
ଯୁଣ ପାଇଁ ଗତିଲିପି. “**ହୁଣ୍ଡପୋଇପୁରୀତିକା** ପଲେ ତରତିଲିପି. ନ ଲିପିରିକ୍ଷା
କ” ଏକାର ପରିଜତାକୁ ଫୁଲଙ୍ଗାରେଖା ଦ୍ୱାରା ଆନନ୍ଦପୂର୍ଣ୍ଣ

ബന്ധന നമ്മുടെ നായികക്ക് തോന്തി. അതു വാക്കിക്കും രാമ
ബി ശാംഖപാലെ ഉള്ളിൽ തറച്ചു് അതുമുഖം ഇടുന്നു കാരണം
നാഡി യേയും ഭേദിക്കവാൻ തുടങ്ങി. ആപിൽ വെച്ചു ചായ
കട്ടിക്കാതെ പെട്ടെന്നു നീറുന്നു് അംഗത്വത്തും പോയി
കോപംമും ഇഴപ്പുംയും അംബാന്റുകൊണ്ടുള്ളില്ല ജാലപ്രമോ
എതാൾക്കു അതുമുഖം ഇവത്തുപകാണിച്ചതു് എന്നു
പറവാൻ പ്രയാസം. മുഖം ചുവന്നിരുന്നവെന്നു തിച്ച്
തന്നെ. വെറും നേരംഒപ്പാക്കി പാതയെത്താണെങ്കിൽ താനു
അംഗ പോകരേബാം “എന്നു ദേഹിപ്പിപ്പുകു പോകുന്നതു്”.
ഈ തും” എന്നു തു മുഖപുരുഷ യും യും മനസ്സു ചിച്ചാരിച്ചു
എന്നു തു തന്നിയാക കു പിന്നീട് യാഥെന്നും രണ്ടു
ഇത്തമില്ല. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുഖഭാവത്തിനു വല്ല മു
റം ചും ഉണ്ണോ എന്നു ത രിഞ്ഞുനോക്കാൻ സുകമാരിക്കു
ഡയാന്തവും വനില്ല. തികളാളു് ദിവസങ്ങളും കൈക
ബി കു എല്ലാം ദിവസവും അംത്താഴത്തിനു സുകമാരി
തന്നീരു തിരക്കുകയാണു പതിവു്. അംഗ തികളാളു്
യായിരുന്നതിനാൽ അംത്താനും ഉണ്ടായില്ല. തന്നിക്കു
ഉണ്ണുനും വെക്കി ഉണ്ണുനിരിക്കണം കരിക്കൽ
കു എന്തുവോ?” എന്നു മുകളിലേജു വിളിച്ചു ചോദ്യം
ചോദിച്ചു. അതുലാചനയിൽ മുഴക്കിയിരുന്നു സുകമാരി
അംഗ കേടുതും ഇല്ല. “അംമുഖം” എന്നോ നും വഹിലെല്ലുനു
തോന്നുനു. ഒരു കുലിനംതന്നെ ഒരു പിടിയേ കഴിച്ചുള്ളൂ.
ഇത്തരിം കൊണ്ടുട്ടും വരുക്കണമെന്നു വിച്ചാരിച്ചു.
കലവറയുടെ താങ്കോൽ ചോദിക്കിയാൻ എന്നും ഇരുപ്പാണു
മോളിൽ പോയി. അങ്ങളും മുഖം ഉറക്കാശയിരാക്കാനു്
എന്നു വ.ലായക്കാരംനും സമാധാനം കേട്ടു. തന്നി
തണ്ണീലം മുള്ളിപ്പിപ്പുകു് ഉണ്ണു കഴിച്ചു. അപ്പീലും തു
നിനു കിരു കടലാസ്തുക്കും കൊണ്ടുവന്നിരുന്നു. “സുക
മാരി ഉറങ്ങിയില്ലോ; ഇന്തി അവചയാനു നോക്കിക്കു
ം കൊമെനു കയ്തി അതിനു്” ഇങ്ങനു. ഒണ്ടി തീന്
ദ്വീപും പതിനേന്നുരു മന്ത്രിയായി. അന്നങ്ങാൽ

കമിറ്റിനു കിടന്നിരുന്ന സുകമാരിയെ വിളിച്ചുണ്ടതി “വിഭിഞ്ജി” പ്രച്ചരിപ്പിച്ചു വിവാർജ്ജി തന്റെ മിശ്ര തെ ഉടങ്ങി.

സുകമാരി വാസ്തവത്തിൽ ഉറങ്കുകയല്ലായിരുന്നു. താൻ “ആധാരം” പ്രബന്ധിച്ചാൽ “വേദത്വാവിമോഹനത്തോ ഗ്രാഹിച്ചു! വേദമഥംഡായതെന്നും ചൊൽക്കുകുറുക്കുന്ന കേടു” എന്ന മാതിരിയിൽ പലതും പറഞ്ഞു് അതുപോലെ സ്വീപ്പിച്ചു തന്റെ പിന്നാലെ വരുംഡണ്ടു് അംഗലൈക്കിൽ അതാഴത്തിനു മുഖ്യമായിലും വന്ന നല്ല വാക്കും പറഞ്ഞും, പണ്ഡാവസ്ത്രപ്രചൃട്ടും. സുകമാരി മറന്നിട്ടുള്ളതും അതയെ വല്ലതും കൊടുത്തും പ്രസാദം വരുത്തി. താഴത്തെയുള്ള കൂട്ടിക്കാണാണ് എന്ന ചോകാതെ ഇരിക്കാറിലും. അനന്നു് അതു ചക്രയോന്നം കണ്ണിപ്പിലുന്ന മാത്രമല്ല തന്റെ ചൊല്ലിയാട്ടത്തെപ്പറ്റി യാതോടേന്നേപ്പണബും ഉണ്ടായില്ല. സുകമാരിക്കാണായി അന്ന ഒക്കെള്ളും വലപ്പെട്ടു. ഭേദതാവ് നേരം സംശയം കൂടി ദിനും നാലു ദിവസും തന്റെ മനസ്സിലായി. മററുള്ള കാംതുക്കളിൽ കെറ ഭിഖാരണായുണ്ടായാൽ പറഞ്ഞു തീർക്കുന്ന റഷ്ട്ര ഡാക്ടസാക്കത്തിന്മുട്ടുണ്ടക്കിലും തന്റെ പേരിനു മാ ലിന്റും വരുത്തുന്ന ഇതു സംശയത്തിയിൽ ലജ്ജയുട്ടുടരാതെ എത്ര വാദം ചെയ്യുതെങ്കിൽ “തനിക്കാംപോതിത്തം” അതു ചാവത്തിനു് ഇല്ലായിരുന്നു. “മാനംപോയ മക്കഴി” കുന്നക്കിൽ ഒറ്റനും അല്ലെങ്കിൽ മരണംു് ഏന്നായിരുന്ന സുകമാരിയുടെ സിഖാനം. “അംഗീക്കൈ തുണംമാണെന്നും” അംഗീക്കൈ തത്തിനു് അറിയാമെന്നു തനിക്കു വിശ്വാസം. വരുന്നതു വരെ അവ യുടെ മുഖത്തു നോക്കുന്നതു പരമസ്കടമായി തേതാനും. അനന്ന രംഗത്തെന്നു അതും അറിയാതെ അവരും വിട്ടു.

IV

ഈ സംഭവത്തിനും ശ്രദ്ധ സുകമാരിയെ നാം കാണുന്നതു “മക്കവിഭ്രാസങ്കതത്തിന്”ലെ വിഭ്രാസമിനിയായി

ടാണ് ഉട്ടിയിലുള്ള പ്രോഫറന്റേ ഈ സ്ഥാപനത്തെ ഘറ്റിയും അതിൽ വിധവകർക്ക് പ്രത്യേകമായി ചെച്ചി നിഷ്ട എപ്പുംകുളൈപ്പറീയും സുക്ഷാരി കേട്ടിടങ്ങായിര നാത്തനാൽ ഒരു വിധവയുടെ നിലവാലാണ് അവിടെ ചെന്നക്കിയതു്. താൻറെ വാസ്തവം അതു, അംഗിരത്തി കീഴ്

സുകമാരിയെ കാണാതായതിനാണെ ചും ആയഞ്ഞെങ്കിലും പിന്തുചെടിക്കവാൻ തന്മീ ചെജ്ഞു ഗ്രാങ്കോളിപ്പാറുമാവി ലായി. ഇട്ടട്ടിപോലെ കീട്ടിയ ഇംഗ്രേസ്മാനം അദ്ദേഹത്തിനു “കൂനിൽ കുരവായിടാണ്” ഭവിച്ചുതു് പ്രാം പ്രൂഢിനിനു പുറമേ, കണ്ണുകീഴും കൂളിപ്പിച്ചിരുന്ന ഒരു കാശിനിയുള്ളതു് “കാട്ടകേരി” പോരെക്കിൽ തല്പിശോട് ആതാഞ്ഞേനു് രബവാദം ഭാംഗീട്ടുകുർജുലം നാട്ടിൽ പരന്ന തല്പിക്കൊന്നുവെന്നു കൈട്ടിപ്പുണ്ടാവത്തു നല്ല കാലാമനു തന്മീയും സ്ഥാധാനിച്ചു. ഇംഗ്രേസ്മാരന്നു ക്കാഡലും തിക്കണ്ണത്തേപ്പാർ പാണ്ടു് എഴുപ്പും ഗിക്കാണ്ടു് ഒരു നന്ദനയിൽക്കണ്ണായ അന്നഭവങ്ങളുണ്ടെന്ന തന്മീക്കു് കാംവനതു് സംരഹായിട്ടാണു ഉള്ളൂറി ചോരുന്നതിനു നാം തീവഞ്ഞു; അന്നത്തേജനും കിണറിറി വീണു മരിച്ചു; ഇല്ലും തീച്ചു കുച്ചു; ഖതോനക്കു കഴിഞ്ഞതേപ്പും ഹനി പരിശോധനയിലും ഒന്നു മരക്കുട്ടു് എന്നും പറഞ്ഞു നന്ദനയിൽ ഒന്നും ഉണ്ണി ഇരിക്കുന്നതായി. ഇതുപോലെ ഒരു “തന്റേടം” തന്മീകരണം വന്നു. കല്പിച്ചുകൂടി ഭാംഗീയ ഭോഗിക്കയോ, മജ്ജി ചാംക പറഞ്ഞു മജ്ജിപ്പിക്കയോ, താൻ ചെങ്ഗുട്ടിപ്പേരും ചുള്ളവിംപാസമുള്ളതുകൊണ്ടു് അവർ പോശത്തിനാക്കരിച്ചു വളരെ പരിത്പരിക്കയുണ്ടായില്ല എന്നുതന്നെ തോന്തിഃലും നേരിട്ട് പരഞ്ഞതാൽ പ്രതിവിധിക്കു സന്നദ്ധനായിരുന്ന താനു ഇം വിധം രജീച്ചതിൽ കുറെത്തുരു കണ്ണിതും ഉണ്ടായില്ലെന്നമാണ്. സുകിക്കാം സകല സുവാങ്കരിക്കുന്ന കേട്ടുകൊണ്ടു കണ്ണവന്നുവെന്നു വിഹാരിച്ചു തചന്നു

ஸைக்டின் பலது உபத்தி எடுத்து வாக்கியிடு, அது வகு ஸ்ரீராம லேகாபெல்மிலு தெரனை பாவுபொய் கரவனைப்பாலெடு கவியிட ஒரு தகவளியக்களிடு மன்றத் துணிக்கூடு மற்கேள்ளதிலே நீ தவி தீட்டுக்கூடி

ഇങ്ങനെയിരിക്കു തവിക്കു ഉള്ളാറ്റത്തിൽ ഒരു കയറ്റ് കിട്ടി അതു സംബന്ധമായി മറിഞ്ഞിക്കു വരേണ്ടി വന്നു. ഒരു ദിവസം കൊള്ളുത്തു ലാളുന്നുവും “ഒക്കവി പ്രാസംഗേത്” ത്രിപ്പേരുള്ളും പുസ്തകം ബുലിക്കാശംപും എതിൽ സുകമാഴിയും. കാണ്ണവാനിടയായി അവരെ അനുഭവിച്ചു സങ്കേതത്തിന്റെ പട്ടികാവലത്തിൽ. അതു സമയത്തു വരുന്നവരോട് അധികാരം നടപ്പിച്ചാൽ അനുമാനത്തിലാം വിശ്വസിക്കുന്ന അവിവുള്ള പ്രാരംഭകാർമ്മ ഭാവം കൊണ്ടുപോരാം അതു മുൻതിക്കു അടക്കാംവായും അകത്തു കടന്നു. അതു കൂടം നന്ദിയും ട്രാൻസ്ഫോർമേഷൻ സുക്ഷിരിയുടെ വിവരങ്ങൾ ലൈഖാം മനസ്സിലാക്കി. രാത്രി പതിനൊന്നാമണിക്കു അഞ്ചേരം ശാന്തമായതോടുകൂടി സുകമരിയുടെ രായനും യുടെ വാതുകൾ ഹാജർക്കൊടുത്തു. ചിള്ളുക്കൂറിട്ടാണുയിരുന്നിനാൽ അവളുടെ തരകാലസ്ഥിതിയായാണെന്നും, അറിവാന്റെ രഹമില്ല കുറച്ചുനേരം അവിടത്തെന്നും നിന്നും പ്രോം വാതിലിലേൻ്റെ തഴുതു നീക്കേണ്ണ റബ്ബും കേട്ടു. ഇങ്ങനെയാണതിനാൽ കണ്ണപിടിക്കുമെന്നു ഡേംതുടാതെ ഒന്ന് മാറി ചുരുക്കാറി, റോസം ആടക്കി തവി നാനും താമസിയും തെരുവും നിശ്ചിപ്പേണ്ടും കരാർത്തനും ഉള്ളൂടെ കടന്നപോയി; താനും പിന്നാലും പോയി താഴേരുതെ തത്തിയപ്പോൾ വേണ്ടാൽ വാതിൽ മട്ടന്നും റബ്ബും കേട്ടു. വാതം തുറന്നു സുകമാരി അകത്തു കടന്നപ്പോൾ മറ്റൊന്തുനിന്നും അവളുടെ വേഴ്സുകൾ തവി സുക്ഷിച്ചു. അഞ്ചു ലൂക്കസ്തിയിൽനാം അനുഭവഘട്ടിയെ ഉണ്ടാക്കി സുകമാരി അവളുടെ കുമി വിസ്തിരിച്ചനാണ്, കേട്ടതു്. ശാതാന്തരം അവസാനം താഴേരു വിശ്വാസിയിരുത്തു.

“എൻറെ പ്രസ്തരി കരു കടന്ന പൊയിയെന്നു് ഒരു ദിവസം ചപ്പാലേണാറും എനിക്കു ഭവാഖ്യമാവുന്നു. അദ്ദേഹത്തിനെക്കാണ്ടി” എൻറെ കരാറം പൊരുങ്കണ്ണം മന ധരണതാല്ലൂതെ എൻറെ ഉന്നസ്ഥി സ്വന്ധം സ്വന്ധമാവുമെന്നു തോന്നന്നില്ല. അതുകൊണ്ടു തൊന്തു ഇപ്പോൾത്തെന്ന പോകുന്നു. എൻറെ വർത്തമാനം ഇവിടെ ആരഞ്ഞും അടിയിക്കുന്നതും. കാണാനിച്ചല്ലെന്ന നിലയിൽ തെന്നു ഇരുന്നോടെ. ഏൻറെ പ്രാണവസ്തുക്കെന്ന വാദിച്ചതിലും മീതയാണോ ഇതു്!“

ഈരും പറഞ്ഞു ദിക്കമാറി പറത്തുകൂനു. ചടക്കം കഴന തീരക്കംയും സംഭാവനാവെയ്യു നിരത്തിലെ ചതു അഞ്ചുംടി നടന്നു. അദ്ദോഹം “എൻറെ തക്ക മാസ്യ ഇതു്” എന്നു പ്രശ്നയമധ്യംനായ അഭിവാദ്യത്താട്ടുടുടി. രാജു കൈകൾ പിന്ന് തുടടി വന്നു അവക്കു തടരുന്നു. തന്നു ചെയ്യ അറിവും ഉടനെ—

ഡിക്ക് — എൻറെ അപരാധം ക്ഷമിക്കാണു എന്ന കോണം യിടിവിക്കാണ്ടി പറഞ്ഞു തന്നിയുടെ കാൽ പിടിപ്പാൻ തുടങ്ങി.

തന്നു (സുക്രമാരിയുടെ കൈകൾ പിടിച്ചു്) അതിനുതെന്നയാണു് തൊന്തീരും വന്നതു്

3. കുറിയാത്ത പ്രേമം.

“എൻറെ കുമ ഇന്നതെന്ന കഴിഞ്ഞൊരു പിന്ന കാൽപ്പായിനി എള്ളെപ്പറ്റി ഇങ്ങനോട്ടുതുന്ന വരണ്ണേ? അടുകൊണ്ടി” ഇപ്പോൾ അംഗീകാരം പറയുന്നതു കുറഞ്ഞുകൂട്ടു, ഓ നല്ലതു കാൽപ്പായിനിക്കു് ഇപ്പോൾപേരെ നടക്കാവുന്ന കാലത്തു് ഇപ്പോരുകടക്കാക്കിഞ്ഞെങ്കിൽ നമ്മകു് നോക്കു ചേരാം. അതിനു വായിയില്ലക്കിൽ ഇങ്ങനോടും മരണംവരു ഉണ്ടാക്കു്,” പത്തിരുപതുകൊല്ലം മുമ്പേ പട്ടി

പുരകൾ ക്രതികട്ടമേനോൻ പിഠിന്തുപാക്കാവ ദ പരിത ഇം വാക്കുകൾ ഇന്നും കൊറവകളിൽ കാത്തപ്പായിനി അമ്മയുടെ മനസ്സ് തു റിലാറവുപാല കിടക്കുന്നേണ്ട്. പഴക്കം തുടങ്ങോടും അവയ്ക്കു രൈതിയും സാന്നിദ്ധ്യവും വല്ലിച്ചും വരുന്നു. ക്രതികട്ടമേനോൻ “കുചുക്കാമളവിഗ്രഹം” കൂട്ടിൽനാനു മറത്തു് ഇന്നാലു കഴിഞ്ഞ സംഭവങ്ങളെ ആ പരമത്രം ഖാത്താവിനു ദോന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അന്നത്തെ വാഴക്കു അന്നാദരിച്ചുവെന്നു് ഒരുരാധ്യാഭായം ആ എല്ലാവും മനസ്സുക്കുയിൽ അങ്ഗരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇതെന്നൊരു ക്രമയാണു്. ഇതശ്ലൈ മായ, ഇതശ്ലൈ ധമ്മസകടം, ഇതശ്ലൈ വിച്ചപരിശ്ലൈ യുടെ പണിപ്പാട്ടകളിൽ ചിലപ്പോഴി സോക്കുന്ന സ്ഥലജലഭാഗി !

ക്രതികട്ടമേനോൻ കാത്തപ്പായിനി അമ്മവു തന്റെ സഹായമിണിയാക്കിയതു് അതുമായുടെ ദ ഗ്രൂപ്പും വയസ്സിലുണ്ട്. അനും ആ ചെരുവാലികയും൦ അൻഡൈ അതുരാധ്യികവാനോ തെളിന്തു സ്നേഹികവാനോ ഇന്നാണി വണങ്ങാനോ കഴിയുന്ന കാലമല്ലായിരാനും. മറുള്ള വർ പറഞ്ഞുകൊടുത്ത മാതിരി, പ്രവർത്തിക്കു എന്നായിരുന്ന സംശ്ലഭായം തുടക്കേണ്ടിപ്പാക്കുന്നതു പ്രായശായി ട്രാവാമെന്ന വിചാരിച്ചു തന്റെക്കാലം അമ്മയുടെതുടക്കത്തെന്ന താമസിക്കവും നീ കാത്തപ്പട്ടമേനോൻ അനുഭദിക്കുകയാണെന്നും തുടയും വാതു കാണണമെന്നും തന്നീക്കു റിക്ഷാരക്ഷകരും നൽകവാൻ അഥവാകാരമുള്ളതു കരാളാണു് ഏറ്റവും സ്വാതെ, തന്റെ ഹിത്താവവത്തിയും സുവഭ്രംബങ്ങൾ മുൻപുണ്ടാക്കുന്നതു കു ചുണ്ണാത്മാവുമാണെന്നു് ക്രതികട്ടമേനോനെന്ന സംഖ്യാശ്രീട്ടുടെതാളം ആ കൊച്ചുക്കുക്കും അ നീ തോന്തിയിൽനിന്നും. അങ്ങിനെയുംരിക്കു വേബാദം സംസ്കൃതചുണ്ണാനയാശ തന്റെ അമ്മയും തുട്ടിനിലുന്ന കു ചുതയാശിപ്പുനു കീട്ടി. തുട്ടിനാണും കുത്തുവിശ്വിക്കു ക്രതികട്ടമേനോനുണ്ടും സുഭന്നന്തെല്ലജീ

പും വേഴ്ചക്ക് മുണ്ടാം കൂടിയ അളവായിരുന്നു. ഒരു സ്ഥലാനീ യും ഇടപുറമായിതനാതിനാൽ തല്ലാലും ആല്ലെങ്കിലും തതിൽ അദ്ദേഹവുംതന്നീ കഴിക്കുന്ന കണ്ണതികട്ടമേനോനേ കാരം എല്ലാംകൊണ്ടും അയാൾ യേംതൃപ്പനാണോ കാത്തുംയിനിയുടെ അമ്മയായ കാമാക്ഷി അമ്മയുടെ തോന്ന.

കാമാക്ഷി അമ്മ ഉള്ളിച്ചുന്ന പുറത്തൊന്ന് എന്ന തരത്തിലുള്ള ഒരു സ്ത്രീയലു വിഭ്ര വിവാദത്തിനാം, ധനം മിത്തിനാം ഉപയോഗിക്കുന്ന വസ്തു ശാഖാജീവനും വിചാരിക്കുന്ന അഞ്ചലവച്ചുവിശദിച്ചുത്തിൽ ആ അമ്മ യുടും ശാരസ്ഥാനവും കല്പിക്കാം തനിക്ക് ഒരു കാഞ്ഞം വേണമെന്ന തോന്നിയാൽ ചിന്ന അതിൽ മജറാരാളുടെ മുഖം നോക്കുക പതിചില്ല സാമാന്ത്രം വിവരമുള്ളതുകൊണ്ടു നൃായമായാലും അനൃാധാരായാലും താൻ പറയുന്നതു വേദവാക്രമായി അനൃാധാരാ അംഗീകരിക്കുന്നുമെന്ന സിദ്ധാന്തമുണ്ടു് അ ജീവനെ ചെയ്തു തുവരെപ്പാം തനിക്കു പറമ്പാതുകളുമാണു്. അതുകൊണ്ടു കിമാക്ഷി അമ്മയുടെ കുമ്ഹവം കാണാത്തവർ ആ ദിനിൽ കരയുമന്നാണു കേൾക്കി. ശ്രൂഢിനബ്ലൂഡിയുടെ അമ്മയും താരമായുള്ള കൂട്ടുകെട്ടുകൊണ്ടാണു് അയാശളി റീഷ്യനായി കാമാക്ഷി അമ്മയുടും കിട്ടിയതു് ആ സ്ഥിതിയിൽനിന്ന് ഒരു ക്ലാസ്സു കയറ്റം കൊടുപ്പാൻ താൻ വിചാരിച്ചാൽ സാധിക്കുന്നതുമാണു്. കണ്ണതികട്ടമേനോന്ന് മരനാട്ടകാരൻ,—ഉപജീവനാത്മം പരാതുഷത്തിലിരിക്കുന്ന കരാർ—രണ്ട്. ചൊല്ലിക്കാത്ത മട്ടിൽ ദിവസം കഴിക്കുന്ന ഒരു സാധി— ശ്രൂഢിനബ്ലൂഡിയാണു കുറിയിൽ ഒരു കട്ടിക്കുവേതൻ—നാട്ടിൽ പ്രമാണി—പോരെ കുിയിൽ “അടിഡയാരെണം” എന്ന നിലയിൽ അധിനാത്തിലുള്ള ഒരു പുതഞ്ചൻ—അയാർക്കു നിത്യത നിത്യത്രൂപത്വവം—കോരുപ്പും കടത്തുകയും വേണേ. ഇംവക വിചാരങ്ങൾ കാമാക്ഷി അമ്മയുടെ ഉള്ളിൽ കടന്നുതാട്ടുട്ടി കണ്ണതികട്ടമേനോനേ അകററാൻഈ ശ്രമമായി. അദ്ദേഹം വരുമ്പോൾ “ലൈഫകിക്കും” ശ്രമണ കിട്ടു. ഓച്ചപ്പുള്ളിന്ന്

സമാധാനം പറവാൻതന്നെ എങ്കണ്ണം. ഇങ്ങനെയോ രാറം വരുന്നണണ്ട് പോവുന്നണ്ട് എന്നുള്ള ഭാവംതന്നെ നാസ്തി. തുജ്ജന്മണിക്കു വിട്ടിൽ എവിടെയും ചെല്ലാനുള്ള സപാതരൂപം കിട്ടി. അയാൾ പഠിക്കുവാൻ വന്നാൽ അമ്മ ഒരു ദിവസിന്റെന്നതുവരെ അയാളെ കാസ്തി മുതലായവ കൊടുത്തു് ഉപചരിക്കേണ്ണോരും കാത്ത്യായിനിക്കും ആ യി. സുചനകൊണ്ടു തന്നേപഴംകൊണ്ടു കാശ്ചും കാശ്ചും മന സ്ഥിലാക്കിയ ക്രത്തിക്കുമേനോൻ കാത്ത്യായിനിയെ തുട്ടിക്കൊണ്ടു പോവാൻരഹ്യ കാമാക്ഷി അമ്മയോട് വിവരം പറഞ്ഞു. അതിനു മറചടി “നിങ്ങൾ അവരെ തുട്ടിക്കൊണ്ടു പോകേണ്ണെന്നീലു്. എന്ന തന്നെയല്ല എനിക്കി മുപ്പാർ നല്ല രുഖമിലു്” എന്നായിരുന്നു. സപരംകാണ്ട്, മിനക്കെട്ട് നിന്മാൽ വഷളാവുമെന്ന സുവിളിച്ചുകൊണ്ടാണ് കാമാക്ഷി അമ്മ മറചടി പറഞ്ഞത്തു്. ഓമരും നായ ക്രത്തിക്കുമേനോൻ “കല്ലുന്നപോലെ. നാട്ടിൽ പണ കൊർ ധാരാളമുണ്ടല്ലോ. കാത്ത്യായിനിക്കു ചെരുപ്പും ബുദ്ധാം സീം”. എന്നെക്കൊണ്ടു നിങ്ങൾക്കു് ഉപദ്രവംമാനം വേണു. കാത്ത്യായിനി! നീ അമ്മയെ ത്രഞ്ചിച്ചിരുത്തേനാ? എന്നും പറഞ്ഞു പുറപ്പെട്ടു്. കാത്ത്യായിനി താനറിയാതെ “ഞാൻം ഉണ്ടു്” എന്ന പറഞ്ഞത്തു കേട്ടിട്ടോ എന്നേ, കാമാക്ഷിജാമ ദംനം നടിച്ചുകടക്കുന്ന ദറിശിൽനിന്നു് കന്ന താഴ്ജിച്ചു്. അതോടുകൂടി കാത്ത്യായിനി അടക്കി. അപ്പും വിവരിച്ചവിധത്തിൽ കാത്ത്യായിനിയെ സൗധാന്യാനപ്പെട്ടത്തി ക്രത്തിക്കുമേനോൻ പടിയും ഇരക്കി.

തുജ്ജന്മണിയുടെ “കെട്ടിലമധ്യായി” പത്തിരുപത്തു കൊല്ലും ഇരുന്നിട്ടും ചെരുപ്പുത്തിൽ കഴിഞ്ഞതക്കു കാത്ത്യായിനിഞ്ഞും കുറക്കാൻ സാധിച്ചിലു്. ഇം മനോഗതതിക്കും അനന്തരുലമായി ഒരുവയ്ക്കു പ്രവത്തിച്ചു് തനിക്കുണ്ടായ അതു സന്നാനങ്ങളിലും അവരവരുതുടെ കടമ്പീടി കാലയമ്മം പുംപിച്ചു്. പ്രഭകരിക്കു സഹജമായണ്ണാവുന്ന ചില പോ പ്രാംഭം വരുംവരുന്നതു്” തുജ്ജന്മണിയും കാലംകൊണ്ടു

ദീപാളകളിലുകള്ളത്തിലായി. അതു നില നീളവാൻ ആ നബദിക്കാർത്തെ സർജ്ജനനായ വിംഗപ്പരൻ അതു ചുമ്പാഡി നേരും ലോകരംഗത്തിൽനിന്നും മാറ്റിക്കളിലെത്തു. “തനി ഒഴിം പൊന്നില്ലു”മായി കഴിച്ചു കാമാക്ഷിശംമയ്യും “നി നില്ലും എന്നില്ലും”എന്ന ഭാവത്തിൽ മക്കളുടെ പെണ്ണ മാറ്റണം എടും എത്തി! ദൈവമതം പരമമതം എന്ന ത ത്പം പ്രായം ചെല്ലുന്നോടും അതു പ്രമാജും മൊലപ്പുമായി. സേപ്പള്ളാധികാരത്തിലുന്നിയിൽനാം ബുദ്ധിയേ സപ്തപ്പു ത്തിയിലേയ്ക്കു തിരിയ്ക്കുവാൻ ജഗദ്ദിശപരൻ അതു മുഖംയും സംഗതി വരത്തി. പെറുമ്പരയെ പാരിനിന്നതുകാണ്ടു മകൾക്ക് വന്നിട്ടുള്ള അപ്പത്തിൽ തന്റെ കരാറം സമ്മതിച്ചു് അവളുടെ മോക്ഷത്തിനായി പ്രാത്മനയും അസം ഹവും അതു തള്ളി അതുരംഭിച്ചു്. മനസ്സുബുദ്ധിയുടെ പരിമിതാവസ്ഥയിൽനിന്നും” അനന്തമ്പരം അനബേഖിക്കണമെ തിൽ അനക്കവ തോന്നിയിട്ടോ എന്നോ പരമകാണ്ണി കന്നായ സംഗ്രഹപരൻ കാമാക്ഷി അഞ്ചയുടെ കാലത്തിനും അവധി കല്പിച്ചു്. ഏകത്തടിയായി കാത്തപ്പായിനി അമമമംത്രം അതു വംശാദിവയായിൽ അവണ്ണേഷിച്ചു്. കാര്ത്തിക്ക്രമങ്ങാൻറെ ധാത്രാവചനം അതു പച്ചപ്പാവത്തി നീറു കഴുന്നാളിൽ മുഴു എടുത്തില്ലോ. എന്നോ ചില അ വ്യക്തന്നൂ പനക്കുടാട്ടുകൂടി കടികൊള്ളുന്നു.

പിരിഞ്ഞുപോയ ക്രാറ്റിക്ക്രമങ്ങാൻ പിന്ന ആയിക്കൂടി തിരിത്തില്ല. താമസിയാതെ അദ്ദേഹത്തിനു ഉദ്ഘാതത്തിൽ ഒരു വലിയ കയററം കിട്ടി. നൽകുള്ളിൽ കട്ടിമാളി അവരെയെ സംബന്ധവും ചെയ്തു ആ സ്ഥിരിൽ ആ എഡാര ഈ റാനക്കുളിലായി. അവരുമായി പരംപരയും താമസമാക്കിട്ടു കരെക്കാലമായിരിക്കുന്നു. തന്റെ മുഖിലതെത്തെ ഭാംഗിയുറുവി ഇടയ്ക്ക് “ആദ്ദോച്ചിക്കുന്നും അല്ലെങ്കിൽ അല്ലെങ്കിൽ അഭ്യർത്ഥിയുമായി, ഒരു മനോവേദന തന്നെ ബാധിക്കാരണം” കൂട്ടിമാളി അംഗീരക നോട്ടം ആതിനു ഏതുപോരുമ്പോൾ ഒരു പഠാനിയായി തിരിന്നുകൊണ്ടു ഫേറ്റിയാട്ടുണ്ടാനും ആ സൗകര്യി

അന്നവിച്ചില്ല. വിട്ടപിരിത്തതിനുംഡശം. കാൽപ്പായി നി അന്യാദേശ യാതൊരു വത്തമാനവും തന്നിക്കു അറിയാനും ഇടയായിട്ടില്ല.

സന്തതിയും നാബത്രം തിക്കണ്ണ മെനവനെ ഭ്രാക്കം സ്വഭാവത്തിന്റെ അനുഭവിതപെം അറിയിക്കാനോ എന്നു തോന്നമാറു ശൈലേഹത്തിനും അതു ജഗദ്ദീപേരൻ രത്നപാലി ത്രഞ്ച വരുത്തി. കട്ടിമാളി അമ്മ പെട്ടുനു പക്ഷിവാതം ചി കിബെട്ട് കിടപ്പിലായി. മക്കളം ഭ്രമാങ്ങം ദശികെ തനിക്കു സഹായത്തിനും വേണായാതൊഴിംഡശം. ഇല്ല. കാർത്തിക കട്ടമേനോൻ വലിയ കഷ്ടത്തിച്ചായി. ഭാംഗുകൾ ചികിത്സ നടത്തണം. നേരം രണ്ടും മൂന്നും വയസ്സുായ പിണ്ഡുകട്ടി കുറം അമ്മയെ വിളിച്ചിട്ടു നിലവിളിച്ചുവേണാറും അവരെ ഏ ദുരത്തു സമാധാനി മുട്ടിക്കണ്ണം. അതിന്റെ തുടക്ക തന്റെ പ്രാണം രണ്ടും ഒന്നും തന്നെ വിച്ചവാനിയുള്ളായാൽ മേലധികാരി ചികിത്സയുള്ള വട്ടങ്ങൾ അവിടെത്തന്നെന്നു ശാക്കി കല്പനായുടുക്കാതിരിക്കേണമെന്നു നിശ്ചയിക്കുന്നു. കട്ടിമാളി അമ്മയുടെ റോരിസ്റ്റിനി മുരാഖാത്തു പ്രാണാത്മക പ്രാണാത്മക അതിബന്ധമായിത്തീർന്നിട്ടുള്ളതുകാണ്ടു വല്ലപ്പുകാരത്തിലും നാട്ടിലെത്തി വീഴാനും പ്രയാസം. രേഖാശാരനും പറയതക്കവരായി തനിക്കായും ഇല്ലാത്തതുകൊണ്ടു നാട്ടിൽ പോയാലും വിശ്വേഷിച്ചു മുണ്ടമാനും ഇല്ല. കട്ടിമാളി അമ്മയുടെ വീടു കൈ വലിയ തനവാടാക്കയാൽ അവിടെ അന്തഃചഹിദവും മതശരവും വിട്ടുണ്ടിത്തെന്നുമയും ഇല്ല. കട്ടിമാളി അമ്മയുള്ളൂടെ വന്ന അന്തപാലത്തിൽ സംഭവിക്കുന്നവരാണും അവിടെയുള്ളവർ അധികവും. കട്ടികളുടെ ഭാരം കൈ വിയത്തിൽ താങ്ങിവരുന്ന തന്റെ ദുത്തമകരംക്കു ഗ്രഹിതന്നെന്നും കൈ സഹായി അന്തപ്പാവസ്ഥയും ഇരിക്കുന്നു. ചിലവും മാസപൂട്ടിയും കൊടുത്തു നാട്ടിക്കൊന്നു വരുത്തിയവരെല്ലാം മനസ്സുമടത്തു ദേശം പിടിക്കുന്നില്ലെന്നു പറയുന്നും ഓരോരുത്തരായി തിരിച്ചുപ്പോയി. ഇതിനൊന്നു ചുറുക്കേ പതിത്തു മുമ്പുകൊണ്ടു തനിക്കു പരമാന്ന ദം.

തന്നിരുന്ന പ്രാണിപ്പറി കരക്കരം സംസാരിപ്പാൻ കഴിയാതെ വരംകെട്ടു കിടക്കാനും അതു കിടപ്പു് അഭ്യേഷം എങ്കെന്ന കണ്ണിക പാരക്കാം? അതുപ്രതീത അതാണോണ്ടാം കുറത്തി കട്ടമേനോന്നു പ്രേമത്തിനു പത്തിരട്ടി രക്തി ശ്രീകൃഷ്ണത്തിനു പ്രിയത്തായുടെ വാടവിവിളിൽ വികാര ത്രിനൃമായ വദനാവീഡം കൂളിയിൽ വെള്ളി. നിരക്കാതെ അതു ശ്രൂദാത്മാവിനു കാണബാൻ കഴിയാതെയായി. സംസാരിക്കബാൻ വയ്ക്കാതെ ഭാംഗ്യുടെ മിതം ഇന്നതാണെന്ന നാറിന്തു പ്രവർത്തിച്ചു സന്ദേശിക്കബാൻ. നിഖുതിയില്ല.

ഈ വിഷയലുട്ടത്തിൽ കട്ടിമാളി അധികയേ ചെയ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന പരിപ്രയമുണ്ടെന്നും പറഞ്ഞു് ഒരു പ്രാഥംചെന്ന സ്കൂളി അവക്കുടെ വീട്ടിൽ വന്നു. ഇംഗ്രേരുടും തന്നെ ചെല്ലാലി ഭാവിക്കബാൻ അതും ഇല്ലാത്തതുകൊണ്ടു കട്ടിമാളി അമ്മയുടെ കുട്ടിവന്നമയിൽ തന്നാൽ കഴിയുന്ന സഹായം ചെയ്തു ജീവം ഒട്ടകേണാമെന്നു ഉദ്ദേശം താംകൃഷ്ണി വന്നതാണെന്നും അവർ അറിയിച്ചു. നിക്ഷേപം കിട്ടിയാലുള്ള സന്ദേശാവാത്താട്ടുടി കുറത്തികട്ടമേനോന്നു അവക്കു സപാനതം പറഞ്ഞു. തന്നു വീട്ടുകൂട്ടും സ്വർഘവും അവരെ ഭാവേല്ലിച്ചു ഗ്രഹിക്കുന്നതിൽ പഴക്കവും താഴെവും ഉള്ള അതു സ്കൂളിയാക്കുടെ തന്നു വകതിഭിഡോട്ടുകൂടിയ പ്രസ്താവനികൊണ്ടു് അതു നിംബാന്തപ്രക്രോഢത്തിൽ സമാധാനവും സംഗ്രഹിയും താമസിയാതെ വളരുത്തി. ജോലി ചെയ്യുന്നതിലും, കട്ടിക്കുള്ള വിച്ചുവീഴ്തു ശ്രീകാതെ സുപരിശീലനമുണ്ടു് കട്ടിമാളി അമ്മയുടും ഭാരം തന്നാറാതെ മരിന്നു മുതലായവ കൊടുക്കുന്നതിലും, താൻറു ശ്രദ്ധം നോക്കുന്നതിലും, അതു റീലവു തി—അമ്മവാ ഒരു വെറു, പാസി—കുണ്ണിച്ചു ജാഗ്രത ചുംബാതലപ്പുവും കുറതികട്ടമേനോന്നു അത്യും പരവാനു, ക്കിത്തിന്നു. കട്ടികരാക്കു രണ്ടാമതു്” രഹമയണ്ണായുംപുഡിലെയുള്ളതു അനുഭവവും അരുളുംപും ഉണ്ടായി കട്ടിമാളി

അമ്മയുടെ ദീനം ഭേദമാവാതെതിൽ സക്കടക്കിലും തന്റെയും കട്ടികളുടേയും ദീനച്ചന്ത്ര യാതൊരു കഴുപ്പാടം കൂടാതെ കഴിച്ചുകൂടിതെന്ന അതു വസ്ത്രഭാസിയെ— അമ്മവാ മഹാമനസ്സുഡൈ— കണ്ണതികട്ടങ്ങേൻ ഉന്നസാ പൂജിക്കവാനം തുടക്കി.

ഈരുതമും കോണ്ട് “അന്നവെരൻസിക്കപം ദുർക്കാഷമാ കാൻ നൃവാഴിവിജ്ഞപ്പാളെ ശടകലത്തുന ഒരുവരത്തി കാത്തി കട്ടമേനോനെ ഇങ്ങനെയുള്ള സൈപരവാസത്തിനം അധികകാലം അന്നവെറിച്ചില്ല. രാഘവക്കു അല്ലപുനാനിച്ചു കുടംബവേയാറുക്കേൾമം കാത്തുകൊണ്ടുവന്ന അതു ഭാസിയും നാലാഞ്ചുമാസംകൊണ്ട് രോഗിണിയായി സരുതെയെ രേണും പ്രാപിച്ചു. കുട്ടിമാളി അമ്മ കിടപ്പിലായ അഞ്ചുകാലത്തു് അതു കുടംബത്തിനുണ്ടായ കഴുപ്പാരിപ്പുക്കുപരി രണ്ടാമത്തും അതും ദീപിച്ചു. ഇപ്പോൾ ദീനക്കാൻ രണ്ടായി. തന്ത്രം തന്ത്രം മുമ്പുതന്നെ അതുമില്ല. ഇതു സ്ഥിതി കണക്കിലായികും സജ്ജടകരമായിത്തീൻ. തങ്ങളെ നാഡായി ക്ഷവാനനായങ്കു നവരാത്രിട്ടി ഒരുക്കംചോലിക്കുന്ന കുരഞ്ഞയററ കുറിന വര്യിയെ കണ്ണതികട്ടമേനോൻ കാക്കൽ വിശ്വ എത്തിരോറ. നീനായി ഒരു കൈല്ലുതേതയ്ക്കു കല്പനയെടുത്തു രണ്ടു പ്രേരയും പരപാലിക്ഷവാൻ കണ്ണതികട്ടമേനോൻ കട്ടി കീഴുംടക്കി നന്നാലുന്നായി. ഇങ്ങനെന്നെയാക്കുന്നതിട്ടും രോഗികളുടെ സ്ഥിതിക്കു യാതൊരു പ്രകാരംഭേദവും ഇല്ല. എന്നാതനെന്നയല്ല ഭാസിയുടെ ദീനം അത്പൂസനനം എന്ന നിലയിലായിത്തുടങ്ങാം. ഭാസിക്കുകെട്ടു അതുകൊണ്ട് ലേഡു, പോലു, വൃന്ദനം കണ്ണില്ല. ഇതുവരെ താനന്നഭവിച്ചു സ്വാദം ഓഷ്ഠം ദിക്കും അരതി വരാനടത്തുവെന്നുള്ള സദ്ധരാഷം കോണ്ടോ, അതോ അവസാനകാലം നശജനങ്ങളുടെ ഇടയ്ക്കുചെണ്ണ ചോന്തിലില്ലെല്ല ചാരിരാത്മപ്പംകൊണ്ടോ രോഗം ദാഖിക്കുന്നോരും ജനസാഹലപ്പുണ്ണുചക്കാംഡാ നാഡാവം അതു ദിവസിനിത കൈക്കൊണ്ടു. ഇതു കെടാനടക്കമുണ്ടുവോതെ കത്തലാണിന്നു തതപം മനസ്സിലാം

കുഡാക്കിയിരിക്കുന്ന വ്യസനവും പരിദേശവും കുച്ചലായി.

ഈക്കാവലായിരിക്കുന്ന ഒരു ദിവസം രാത്രി പതിനൊന്ന് മണിയായിരിക്കുന്നു. കട്ടിമാളി ശംഖാലൂപ മരങ്ങൾ മറ്റും കൊടുത്തു കാത്തികടക്കുന്നേൻ ഭാത്യം കിടക്കുന്ന കട്ടിച്ചി മേൽത്തന്നെ കിടന്നു് എന്ന മയജ്ഞം. മറിയിൽ ഒരു മഞ്ചിയ വിളക്കു കുത്തുന്നബന്ധായിരുന്നു. പൊട്ടുനു കാലിൽ എ നേരാ തണ്ണുള്ളി കു സാധനം തട്ടിരെയും തോന്തി കു നീതികട്ടമേന്നേൻ നെട്ടിയുണ്ടും നോക്കിയേപ്പാർ— അതു്? അതു ഭാസിയേ— അതേ അതു ഭാസിതാനു— അം യാഞ്ഞു യും ഭേദ്യം കട്ടിക്കേണ്ടും യാതൊരു പ്രതിഫലം കാംക്ഷിക്കാതെ ഇതുവരെ മുരുഷിച്ചിരുന്ന അതു പ്രേമസ്പത്രപിണിതന്നെ — കാത്യാളിടുടെ തുണഡോഹി ദൈശവദാദാ— മനസ്സ് ലാക്കി പ്രവർത്തിക്കാവും റൈതെ യല്ലാതെ കാലത്തു് “മരണംവരെ ഇം സ്നേഹം മരക്കാം തു്” എ ഓള്ളൂട്ടു കാത്തികട്ടമേന്നാണൻാ സാരോപദേശം, റീരസാ വഹിച്ചു അതു പാശാന്തമ്പുണ്ടുവനിതതന്നെ അവളിടു പാവനമായ ഹാലപ്പുംഭരം തന്നീൻ കാലടികളിൽ സമപ്പിച്ചു നില്ക്കുന്നതു കണ്ണി. കാത്തികട്ടമേന്നു നീൻ ഉള്ളിൽ തൽക്കണ്ണം ഒരു മിന്നൽ പാശ്രൂ, എക്കിലും അതു പരമധനാപ്രയുഖം അനന്തരാവച്ചുകൂടി സൃഷ്ടിക്കാം വാസളി ഉൽക്കണ്ണായോടെ അനാജ്ഞാതെ കീടനു. താഴെ സിഡാതെ അവധി തല ചൊന്തിച്ചു കാത്തികട്ടമേന്നു നീൻ കാൽ തൊട്ടു മുന്നു പ്രാവസ്ഥം തലയിൽ വെച്ചു ബിശാജലിയായി ക്ഷണങ്ങേരും നീനു മേല്പോട്ടു നോക്കി ഒരു ദിവസപ്പേണും വിട്ടു. അതോടുകൂടി പിന്തിരിഞ്ഞു വാതില്ലെല്ലും നടനു. നേരംബന്തി വെച്ചുപ്പേഡി എ എ നേരാ തടങ്ങുവീണു. ഉടനെ കാത്തികട്ടമേന്നേൻ എഴിനീറു അതു സുകൂതതക്കാടിയെ താങ്കിഡാരുത്തു കൊണ്ടു പോയി കീടത്തി. വിളക്കു തെളിയിച്ചു നോക്കുന്നു ഫേയ്ക്കു. അതു പ്രണയഭാസിയുടെ ഭേദം നിഃത്തപോയി

രിക്ഷന്.

മുമുക്കാണ്ടതെ കൈ മോതിരം അവക്കെട ചെറവി റല്ലിശായിരുന്നു. അതു താൻ കാത്തപ്പായിനിക്കു കൊട്ട തെ മോതിരമാണെന്നിൽനു കത്തികട്ടമേനോൻ “ഇഷ്യപ് രോരക്ഷതു” എന്ന താനറിയാതെ നിലവിളിച്ചു. കുറ നേരതേങ്ങുകു കാത്തപ്പായിനി അമധ്യദ ഫ്രേതത്തിനെ നോക്കിക്കാണ്ട പിന്നു മിണ്ണാതിരുന്നു.

---

4. മുമ്പോരു ദെയ്തു,

ചോലയിൽ കുമാരമേനോൻ അത്തേരു പരിപ്പും ഡാണ്. വലിയ ഒരു ദാഡനല്ലെങ്കിലും ഭാവം അങ്ങനെ യോനമല്ല പതിയ മാതിരിയില്ലെങ്കിലും വ്യാസാമനകാണ്ട ദേഹത്തിനു ഭാർഖപും കരുക്കവും വന്നിട്ടുള്ളത് നാൽ മറവ കൂടിവരുടെ ക്ലീനുട്ടുകീ (പ്രത്യേകിച്ചു സൂരീകഴിക്കെട) അതു കേട്ടവരാതിരിപ്പാൻ കൂപ്പും വളരെ സുക്ഷിക്കുന്നുണ്ട്. മേ നോൻറെ മേനീ കാണവാൻ മോഹദിഷ്ടവർ അണ്ണാതു തുടി അപേക്ഷിച്ചും ചിലഫേറും താൻ അവക്കു വച്ചിയ ഉപകാരം ചെയ്തുകയാണ് എന്ന നാട്ടത്തിൽ പതിവായി ഇട്ടു വെന്നിരുന്ന് അപ്പുമൊന്നു പോന്തിക്കും. മേനോ നീൻ അഭിപ്രായത്തിൽ ശരീരഹണം അംഗിവാൻ ചുരുക്ക നാരേകാദി സാമത്ര്യം സൂരീകരിക്കാണെന്നാണ്. അതു കൊണ്ട് പെണ്ണുണ്ടാണ് തുട്ടു ദിക്കിൽ ദേനോൻ സാധാരണയായി പോകുന്നതും അപ്പേരും “ഉള്ളകളളി” ചുറ്റുതാ കണ്ണ കൈ “കണ്ണിപ്പോത” ധരിക്കുന്നതും പതിവാണ്. മിവഴക്കുകാണ്ടു” അല്ലോ. കൈ നിറപ്പുകൾക്കും ശാക്കിലയിക്കും നീം മുക്കം തടിച്ചു ചുണ്ണും എടുത്തുകള ഞാൽ മിവഴത്തിനു ശ്രീയില്ലെന്നും അതും പറയുന്നതല്ല. ദേഹവും ഇരുന്നിരത്തിലുണ്ടെന്നും എന്ന മംറ്റേയും തിന്നവർ

പോക്കൊട്ടിരിപ്പേരുത്ത് പലയം ഉണ്ടാൻ തോന്നുണ്ടില്ല.

പാപിപ്പുജ്ഞിവർ കുറെതു അത് ദിക്കിൽ മുക്കില്ലാത്ത രാജുത്തു ഭറ്റി ശൻ രാജാവു് എന്ന പദവിയാണ് ദേനവ നാളും തും. താൻ ചെരുപ്പുക്കാക്കി ഒരു തലയാളിയും, പരിശിതമാരാക്കാതെ ടേണ്ടുമകളുള്ളവക്കും ഒരു “കൃഷ്ണില്ല ഫിന്നി”യും തവാംട്ടിൽ കാരണവയാക്കി തന്റെടക്കാണുക്കുന്ന ഒരു “കാഞ്ചക്കുട്ടിയും” അതുണ്ടാണു് അതുയാൾതന്നെ വിശ്വസിക്കുന്നണ്ടു്. പ്രായം ഇരുപത്തിമൂന്നിലധികമായി കുംഖം. ബി. ഏ. പാസ്സായിട്ടു് ഒരു കൊല്ലമായി. എഹു്. എൽ. പരീക്ഷയുള്ള പോയിട്ടണ്ടു്. അയിശ്വരമെന്ന ഉറപ്പും ഉണ്ടു്.

മേനോൻ വളരുന്ന നന്നാവുന്നതു കാത്തുകൊണ്ടു പലയം അത് ദിക്കിലുണ്ടു്. “ശൈത്യനം വന്നഡിച്ചാൽ” അതുണ്ടും ഓരോക്കും പെട്ടുണ്ടാക്കാം അതെതാങ്ങ് മലട ചും അതുണ്ടല്ലോ. തങ്ങളുടെ സ്വന്നം കൂട്ടിയാണെന്നു കൈതിയിരുന്ന മേനേന്നേൻറെ അച്ചുനെൻറെ വീട്ടിനാൽ കാലേഷ്ട്രി കാഞ്ചക്കും ചുറ്റാതിരുന്നാൽ, “കട്ടികളുണ്ടു് വല്ല കെണ്ണിയിലും പെട്ടും” എന്ന വിചാരം ആവിടെയുള്ള മത്തെടുമാർ ചില സ്വകാർഥങ്ങൾ സംസാരിക്കുവാൻ മുട്ടങ്ങാണി. മേനോന്നേൻറെ അച്ചുനെൻറെ മരുമകളും യാഥിക്കുന്നുണ്ടെന്നു പെണ്ണിടാവുണ്ടു് കണ്ണായും നല്ല കൂട്ടിയാണു്.

“നല്ല കടാക്കം നല്ലോടു ഭാവം

സല്ലംപണ്ണുള്ള ശാന്താടക്കരം”

എന്നാക്കെ കവികൾക്കു വേണ്ടുമെങ്കിൽ പറയാം. സ്വദാ വരുണ്ണവും ധാരാളം. കിരുക്കം, വാണക്കം, ഭയം, ബഹുമാനം, ഭക്തി ഇവയെല്ലാം കനിഞ്ഞുന്ന മീതെയ്യായിട്ടാണു് മുരുക്കന്നതു് “നാടൻമേടികൾ”മാത്രം ഉള്ളിട്ടുണ്ടു് മുഴുപ്പാഴുതെത്തു മുംതാരലുക്കണ്ണപ്പുകാരം ഒരു പോഷി, കാണമായിരിക്കാം. അപക്കാരത്തിലോ, അറന്തകരണത്തിലോ, വലിയ ശ്രേമമാനം. അതു കല്പാണിക്കുണ്ടു്. ധനംാണുത്തപ്പേ. അഹിച്ചവക്കുടെ ഒഴുിയിൽ കല്പാണിക്കുട്ടിയും

ടെ നല്കാഴചവെച്ചപ്പും ഒരു ഗ്രംമാണം പ്രസ്താവ ഇണ്ട് അതക്കാളിനായാഥും ആലേ അറിയാണം അറി വുള്ളതിനെ അവസരംപ്രാബല്യ എടുത്തുപ്രയോഗിപ്പാണം അവർക്കുള്ള സാമത്മ്യം അനുപ്പാദിക്കാണോ എല്ലാവരും സമർത്ഥ കാത്തുമാണോ നടപ്പും, ഇരിപ്പും, ഉടപ്പും നാട്ടണംപ്രായപ്രകാരംതന്നെ. നാനു പഴമയല്ല താൻം.

കുമനാണാണെന്നു പറവാൻ നിരുത്തിയില്ലക്കില്ലം കാമപുനാധിക്കുള്ള കുമാദേശങ്ങാണം. കാചിനിയാധിക്കുള്ള കല്പാണിക്കട്ടിയും ഇങ്ങനെന്നതിൽക്കണ്ണോരു മുത്തുപ്പീമാരു ടെ ആലോചനകൾ അസ്ഥാനത്തില്ലപ്പേണ്ടു. ചതിവുപ്പു കാരം കുമാരമേന്നൊൻ ദശിവുകാലത്തു്. അച്ചുനീറ വീടി ലേഖവനു അകത്തു കടനു തൈക്കിനിപ്പടിയിനേൽ ലു ക്കാഞ്ചുംപുംപും കല്പാണിക്കട്ടിയുടെ അമ്മയും മറര പ്രായംചെന്നുള്ള സ്കീകളും. “ലോകപും” പറവാനെത്തി. “സഭാക്കവം” തീരാത്തവരായ ക്രാംണിക്കട്ടി മുതച്ചായവർ വടക്കിനിയില്ലം ഹാജരായി. കൂടാരമേശ്വരൻ കാൽക്കഴി കി ഇതനുപുംപും ഭാക്ഷണ്യാണിശ്വരം (കല്പാണിക്കട്ടിയും ടെ അമ്മ):

“മദിരാം”യിൽനിന്നിന്നവനിട്ട് എടുപ്പത്തുപിവസമായിരുന്നു കേട്ട്. മുന്നാംക്ക വീടിൽ വന്നാൽ പിററററി വസം ഇവിടെ എത്താതിരിക്കയില്ല. അങ്ങനെ ഒരുപ്പേരും പാഠംപാലേരുംകേ പഴയ മട്ടകാരപ്പേഡ്” —എത്ര കേടുപെടുത്തുന്നു നീനിങ്ങനു ചിരംതച്ചിശ്വരം—“അതേ, അംത, ഇന്നി അച്ചുനീറ വീടുകാശത്തോന്നും. ഒരി ദേഖാധികിലേപ്പാം”

കുറം അതുകൊണ്ടാണം അംപ്പേഡ് ദന്തപ്പുംപും അച്ചുനീറ അവിടെയുണ്ടായിരുന്നു. പിന്നു അംപ്പുംപുംപും കാരണവർക്കു ഒണ്ടിയും തന്നു. കുന്നാത്താരെട ആയാരും തെള്ളാറാക്കാൻ എന്നീറ കളീൽ തരാൻ നേന്നുനിയുള്ള നല്ലകംലും. എന്തെല്ലാം അവലുമാണോ അതിൽ എഴുതിവരിക്കുന്നതു്. കാരണവർക്കു ഇങ്ങനെയാണു കാത്തും നോക്കണമെന്തുകും തൈക്കാഞ്ചും ഇന്നി എറെ താമ

സിക്കാതെ വല്ലവഴിക്കം പൊക്കേണ്ടതായി വരും.

എഹ് എല്ലിനു പറിക്കുവോടുതനെ മേനോൻ ഒരു വക്കിലാണെന്നു് അഥവാ മറ്റെങ്കിൽ താനടക്കിക്കാൻ മുട്ടുകൾ ആണിയിരിക്കുന്നു. പെണ്ണുകുട്ടിയുടും പായ്യാരജ്ഞരും പറയുന്നതു അനുകൂലമാണെന്നും മേനോൻ വിശ്രദിച്ചു പഠിച്ചു് “അംഗൂതനുമാതു കണ്ണാൽ മതിയപ്പോ—കുട്ടി! കല്പാണിക്കട്ടി ഇന്നുലേയുംതുടി അനേപ്പിച്ചു കമാരേടുന്ന എന്നു വരുത്തുന്നു് എന്നു്. (വടിക്കിനിയിലേയുള്ള തിരി തെരു) — എന്നു കുട്ടിക്കളേ! കമാരേടുന്ന വരാന്തപ്പുംശാഖാ നിങ്ങളുടെ അനേപ്പണമൊക്കെ. നോക്കുടെ! ഇത്തന്തി പായക്കാബ്ദരാതെക്കണ്ണു നോക്കിനില്ലെന്നു്. രാവിലെ നാലഞ്ചുനാഴികവഴി നടന്നിട്ടാണട്ടോ വഡാിരിക്കുന്നു്. കല്പാണിക്കട്ടി ഇല്ലേ അവിടെ— (എന്ന വിളിച്ചു.) കല്പാണിക്കട്ടി അനേപ്പിച്ചു എന്ന ചരണത്തു കമാരേമേരും ഇളം ഇളുമായുമെന്നു വിചാരിച്ചു ഭാക്ഷാധനിശാമ പൊട്ടിച്ചു ദിവസ്സുതിയാണെന്നു് കല്പാണിക്കട്ടി ഇതു കേടു പ്പോൾ വേഗം വടിക്കിനിയിൽനിന്നു പോയി—അവക്കും അവിടെ നില്ലുന്നവർന്നും കമാരേമേനോനെ ഭോഖ്യപ്പെട്ടു കുത്തവാനാണു് അവക്കു പ്രസ്തുക്കം വിളിച്ചുതു്—

അപ്പേഴുണ്ടുള്ള ചായ വന്നു. കൊണ്ടുവന്നാൽ കല്പാണിക്കട്ടിയില്ലായിരുന്നു. അതു ഭാക്ഷാധനിശാമ യൈു് അതു രസിച്ചില്ല. പേപ്പറ്റും നടിച്ചു ചായ കൊണ്ടുവന്ന കുട്ടിയേണ്ടു്. “അമു? കല്പാണിയേട്ടതി ഇല്ലേ അവിടെ— ഇതു നോക്കു മുഴ കട്ടിയുടെ കയ്യിൽ കൊടുത്തു— അതിനെന്നു കയ്യിൽനിന്നോന്നു വീണാൽ— ഇങ്ങനെത്തു, അമുമു കൊടുക്കാം” എന്ന പറഞ്ഞു വാങ്ങി. കുട്ടിക്കംക്ക വകതിത്തിയില്ലെന്ന മുഖ്യരേഖയാക്കുട്ടി കമാരേമേനോനും ദിനവിൽ കൊണ്ടുവെച്ചു.

കമാ— എന്നു വന്നാപ്പേഴുണ്ടുള്ളതനെ നിങ്ങൾ ഇട്ടിട്ടു തുട്ടിവരെരെയല്ലോ. ചീതെപറഞ്ഞു് കാടിക്കവോൻ തുടങ്ങി. ഇങ്ങനെന്നായുംശാക്കിൽ എന്നും വരാന്തിരിക്കരാണും നല്ല

തു". എന്നാൽ ഇവക്ക് റകാറംകിട്ടാതെ കഴിയുമല്ലോ.

വന്വരവിലുള്ള "കൊണ്ടാട്ടം" ഇങ്ങനെ അവസാനിച്ചു. ഉച്ചയ്ക്ക് ഉണ്ടു കഴിത്തു കമാരമേനോൻ അട്ടു നീറു പത്തായപ്പുരയിലേക്കു പോകുന്ന വഴിക്കു വിളിച്ചു അവിടെ ഒരു "വിരാജിപ്പല്ലപരയയു", പട്ടതലയണയും മേനോനു സ്വന്തതം പറയുന്ന രാധനത്തിനു കുണ്ടിച്ചു. കിടന്ന ഉടനെ ദക്ഷായനി അമു തലയ്ക്കു ഇരക്കാനു അനു മനു ചാടിവെച്ചു പല്ലവി തുടന്നു.

ഭാ—കട്ടം—കാ ഇനി അങ്ങനെയൊന്നും വിളിച്ചുകൂടു പോരല്ലോ. കമാരമേനോൻ—ലുങ്ങനെയൊക്കു മതി യോ—തെ സംഖ്യയും ദൈഹിക വേണ്ടി—
കമാ—അതിനൊന്നും ബഡിപ്പുടാറായില്ലല്ലോ—
ഒം—എക്കിലും കരതിവെക്കാലോ—
കമാ—അതോക്കു കാലമായാൽ വന്നോളും.

ഭാ—അതെന്തെന്താ? കല്പാണിക്കട്ടി ഇവിടെ കാത്തിരിക്കുന്നുണ്ട്. ഞങ്ങൾക്കും കണ്ണാറമാനീരു മകാളിാരെക്കിലും ഇവിടെ തുടക്കം യാകു കൈക്കൂട്ടാമെന്നു വളരെ മോഹ ദിണ്ടി. പങ്കു അവരിക്കു പറിപ്പും പരിപ്പുംരവും കൊന്നും ഇല്ല. നിങ്ങൾക്കുക്കൊക്കു ഇപ്പോൾ അതേവേണ്ടി. ഒന്നു പറയാം; അവക്കുക്കൊണ്ടിട്ടും ആക്കം തെ ഓരോണ്ടാവി സി. ഇന്നതു വേണമെന്നൊന്നുംബിലു സകല കാർത്ത്വം അനേപ്പശികയും ചെങ്കുഞ്ഞും.

കമാരമേനോനു തന്നീരു വലിപ്പം ഇപ്പോഴംണു മനസ്സിലംയരു". തന്നെ വിചാരിച്ചിട്ടും ചിലർ തികളാണ്ടുനോട്ടിനുണ്ടെന്നും "അറിഞ്ഞതപ്പോൾ അഭിമാനം കു പട്ടികയറി. പെട്ടെന്ന സമ്മതിക്കുന്നതു വിലയ്ക്കു കുവാണുന്നും തോന്തി. കല്പാണിക്കട്ടിയെ നീരു ധ്യാനിച്ചുപ്പോൾ "അദ്ദേഹമതത്തിൽ" എന്നാൽ അങ്ങനെയാണുജുഞ്ഞുണ്ടെങ്കിൽ ഏനു പറയാതിരിപ്പാനും മനസ്സുവന്നിലു മേൽവിവരിച്ചു അതുലാചന കഴിത്തെട്ടിട്ടു മുന്നുകൊ കുറേണ്ടാക്കാണു. കമാരംഡിനാനും വഴീച്ചാണു കോഴിക്കോ

ട വന്നിൽനിട്ടും ഒരു കൊല്ലുമായി. സന്നദ്ധ വാങ്ങിയ തോട്ടക്കടി സംബന്ധമരജികൾ “കന്നാണല്ല പത്രം” ഈ അഭന്ന വന്നതുടങ്കാം. അതിവശ്ശം തുടങ്ങിയപ്പോൾ ചഴി മരജികൾ അടിയിൽ ചപ്പട്ട്. പചക്ഷം ആവസ്ത്രമണ്ഡായി വരുമ്പോൾ പദാത്മാങ്കരകൾ വില തുട്ടേണമെന്നുള്ള ത തപം അയാൾ പഠണ്ടു യരിച്ചിട്ടുണ്ട്. പോരെക്കിൽ ത നീറ സന്ധാര്യക്കാരവും അതിനു ഒരു കാരണം ഹായും വരുമ്പോൾ സന്ധാര്യമുഖങ്കിലാവട്ട, ഇല്ലെങ്കിലാവട്ട ഒരു മൈക്രോസ്റ്റ് വക്കിലിനീറ ചുദവി ചരിപ്പാചിക്കാതി തിപ്പാൻ നീറു തതിയുണ്ടോ? മുൻ ഏവരെ പഠിച്ചപ്പോൾ മുക്കുതനെ നീക്കുന്ന “പാപ്പ്”രായപോലെ ആയി—കാരണം വക്ക് ചെണ്ണക്കുള്ളാത്തതുകൊണ്ട് വണിലുയിക്കുന്നതിനു ശേഷവും ചിലവുചെയ്യുവാൻ അഭ്യർത്ഥനയിനു ഉത്സാഹം കാരണവുമുണ്ടുടങ്കാം. തനിക്കാണാക്കിൽ ഒരു ദിവസംവച്ച മുഖനീരം പ്രഥാണിയാവാനുള്ള മോഹം തുടിക്കൂടി ഇംഗ്ലീഷ് തന്നെ. അതു മടിപ്പീച്ച അധികാരാതെ സാധിക്കുന്ന കാഞ്ഞവു മല്ല—ഈ എട്ടുതതിലാണ് കുംഭരനായ പതിവട്ടതു കോമുമേന്നോനീറ അതേപാടം വന്നതും. പന്തിരായിരം കമാരമേന്നോനീറ ദേരിൽ ബാങ്കിലിട്ടതിനുശേഷ, അപ്പെട്ടിനെ കാണാൻ വന്നാൽ മതിയെന്നു കോമുമേ നേംനും ആവസ്ത്രപ്പെട്ടതെന്നയുള്ളിട്ടും. പന്തിരായിരം “കൈമടക്കാ”നോടുങ്കിയാൽ കമാരമേന്നാണല്ല അതും യാലും പെട്ടെന്നീറ കാഞ്ഞത്തിൽ വേണ്ടെങ്കിൽ “കുമ്പ് ട ക്കില്ലേ?” “പണ്ടത്തിനീറ മീതെ പരമ്പര. പാക്കമോ?” കുടാരമേന്നോനും തീച്ചുമരപട്ടി പറയേണ്ടമന്ന ദി കാഡി കല്പാണിക്കട്ടിയും ഭാക്ഷംയണിഞ്ഞമായും അഥവാ തിട്ടെ ഉള്ളിൽ കിടന്ന ദറിയാൻ തുടങ്കാം. ധീരനായ മേന്നോനും ഇങ്ങനെ ആലോച്ചിക്കാനും തുടങ്കാം. കുച്ചാണിക്കട്ടിയെക്കാണ്ടുവന്നാൽ ഏഴനീറ “പരാധിനം” വല്ലിക്കണം. മറ്റുള്ള ഗ്രാമങ്ങളും കുച്ചാണിക്കട്ടനും കുച്ചാഡി മേന്നോനീറ മകൾ കണ്ണാൽ ഒരു വക്കാണാണെന്നും പുംബു

അങ്ഗിപ്പായ മരണക്കുളം കൊണ്ടുവരുന്നോളെ എന്നോ അക്കമ്പി വില്ലറയും നോ? ഏറ്റവിക്കും തല്ലാലം അതുതനേ യല്ല ആവശ്യം? അവനുവൻറെ കാൽം വിട്ടിട്ടുള്ള കൂടി കൊണ്ടു മരണമുണ്ടാവില്ല തീച്ചയാണ്. സൈന്യത്തുകൊണ്ടു വയരു നിബായുമോ? അദ്ദേഹം വീട്ടുകുട്ടു വലിയ പരിഭ്രമിണ്ടുവോ. അതുതനുകൊണ്ടു കുറച്ചു കാലത്തേയുള്ള— ഞാനോരു നിലയുള്ള ഉന്നാൽ ഏന്നെന്നു നേരിട്ട് പാനോ തുടരുകയില്ലം സംസാരിക്കുമോ? പിന്നെ ചെണ്ണുകൂടാശി പരംതു മിരട്ടാനുണ്ടോ ആയാസം? അവകുതാഖാലും ചായച്ചുകാഞ്ഞമാണ്” ജാതകം കുറിപ്പുന്ന പരംതാൽ പിന്നെ മരഘോഷ്യത്തിന്” അവകുംതന്നെന്നയില്ലപ്പോ. ഈ ക്ഷേഗ കരണേരും കഞ്ചാരമുന്നോന്നു കൂട്ടിച്ചു. ഒട്ടവിൽ കുല്പാണിക്കുതിയുമുള്ളു മുള്ളു വേഴ്ത്തു “കുല്പാണി” എവുകയില്ലെന്നും, മേഖലമുന്നോന്നു ഉകളായ “ഭാര്യാകുട്ടി” ഭാന്തു ധാരി വന്നാൽ കേരനാവാനോരു വഴിയായെന്നും അതുല്യവിളിച്ചു. പിരുന്നിവസംതനെ കുല്പാണിക്കുതിയുടെ ജാതകം വരുത്തി. തനിക്കു അനുഭൂലമായി മാറ്റുതനെ പുരോന്തു പഠിച്ചിട്ടുള്ള തങ്കു പണികൾ വരുത്തി നോക്കിച്ചുതിൽ കുല്പാണിക്കുതിക്കു ചില ദോഷങ്ങളും കുണ്ടു—കോധമുന്നോന്നു മകളുടെ ജാതകത്തിൽ “ഉച്ചരിയു പഞ്ചരാഹം നില്ലുന്ന തുമ്പിണ്ടു” എന്നതനെന്നയല്ല, അതുകൊണ്ടു തനിക്കു പിന്നീട് ധനലാഭം, രാജ്യസേവ, സ്ഥാനപ്രാപ്തി മുതലായി പലേ യോഗജീളിയും ഉണ്ടായെന്നു പണികൾ ഏടുത്തു പരംതു. മേനോന്നു സംശയമല്ലാം തന്നേ. ഉടനെ മാക്കായാണിങ്ങമെല്ലും ജാതകം ചടക്കി അയക്കുന്നതോടുകൂടി താഴെ കാണിച്ചു എഴുതും പ്രഥമതി.

ശ്രീ

“സീരസ്വിഖിലേവനും ലംഗർ ആകുട്ടമോ?”...

സീരസ്വിഖിലുള്ള വെന്നും എന്നുന്നും, നിലവിൽ തന്ത്രണമുന്നുള്ള ഏന്നു അതുമഹത്തിനു ചെലവും ധിവു

രീതമായി കാണുന്നതിൽ ഞാൻ അപ്പുണ്ടം പരിത്പരിക്കുന്ന — “ബോദ്ധത്വംനോക്കി വേഴ്തി നിന്മുള്ളിക്കേണ്ണ” എന്ന പണ്ഡിതന്റെ പാഠം തുടർച്ചയായിരുന്നു. അത്മദായകിൽ ആ സംഗതിയിൽ നിന്മാക്കി അഭ്യന്തരായവും മുഖം നാശം ഫുറുന്നു. ഏൻറെ വിശ്രദിപ്പം. അഫിരേജ ദേശാന്തരനായ ഒരു ഭർത്താവും കല്പാണിക്കട്ടിക്കണ്ണാവാൻ ഞാൻ ഇത്തോം പ്രേരന്ന പ്രാത്മിക്കന്നം —

എന്ന് കമാൻഡ് —

ഇങ്ങനൊട്ടുട്ടി ഉന്നോന്ന ബെയർ, വന്ന. അട്ടത്ത മാസത്തിൽ തന്നെ മേന്തോൻറ സംബന്ധവും നടന്ന —

11

പരീരായിരം മടക്കിക്കാട്ടത്.

പരീരി ഡിസം വാങ്ങി പരിവട്ടത്തു കൊടുമേംനാൻറ മകളായ ഭാര്യയുണ്ടിയെ ഭാംതും ശാഖയിയപ്പേരിലും ചോദ്യ ദിനുകൾ കമാരാദേനവരു സകലവും തുകാത്മകയുണ്ടായി പലിംകൊണ്ടുതന്നു ഒരു പിയം “ധാടിയിലും മേടിയിലും” കഴിക്കാം. ഒക്ലൂ കിട്ടാ തത്തു കൊണ്ടുള്ള കോട്ടം അറികയുണ്ടായി. പ്രമാണിയാ സൗന്ദര്യത്തോപരി പാളിക്കുന്നുണ്ട് സമ്പാദിക്കാം. ഇത് വിശ്വാസത്തോട്ടുടർന്നിട്ടുണ്ട് കൂടാം കഴിക്കുന്നതു അപ്പോഴുണ്ടുണ്ടുണ്ടായിരുന്നതി അറിയാതെ ഉണ്ടാവുന്നതുക്കുണ്ടായതു അഭ്യാസമാശുന്ന ബോഖ്യമായതും.

ഭാര്യയുണ്ടി അമ്മയുടെ പ്രത്തിയെപ്പറ്റി ഇതിനു ദേൽ ഡേരാളം വിസ്തിക്കാനുള്ളതുകൊണ്ടും ആ ഉമ്മയുടെ അതു ദിവയപ്പറ്റിയുള്ളതു ഒരു വാവരണം ത്രവിന്തെതന്നു ചെയ്യുകയാം. നിറം പാഞ്ചാലിയുടെ നിറമാണും. ചുള്ളു മേന്തോൻറ അഭിപ്രായത്തിൽ കുറുന്നിരുള്ള സുരീകരം കഴം സൗംഘ്യം ഉണ്ടാവാമതു. അതുകൊണ്ട് ഭാര്യ പക്ഷി അമ്മയുടെ കുറുന്നിരം ആരും ഒരു ദോഷ

മായി കരുതേണ്ടതില്ല. ദേഹത്തിനു പുഷ്ടി നല്കവേദിയും ഉണ്ട്. അട്ടത്തു പരിചയിച്ചുവൻ ആയമു നടക്കണ്ണോ ആനുനടയാണെന്നു പറഞ്ഞെന്തുക്കാവുന്നതാണ്. അതു സു ഓരോകളുടെ ഒരു ലക്ഷ്യം ആണ് ലൈം. ആ സംഗതി തിലും ലക്ഷ്യി അമു മെച്ചും കൊണ്ടുപോകും. കുറത്തും ശ കണ്ണ നിറം, തടിച്ചു കിണ്ണതെ ദേഹം, പുഷ്ടി വളർന്ന അവധിയും, ഇതാണു ദേഹപ്രത്യക്ഷി. വള്ളുതോിനടക്കതു ഉയരവും ഉണ്ട്. റണ്ടും മുത്ര ഫോജിച്ചുതുകൊണ്ടു ഭാത്യപ് ലക്ഷ്യി അമു മെരു കാണ്ണനോ പലക്കം പോലീസ്സു ഡി പ്രാദേശികമെണ്ടിനെപ്പറ്റി കാംഫ്ലായേക്കാം. കൂട്ടു, പാ മാത്രം പഠകയാണെങ്കിൽ, നീണ്ടിട്ടു വടക്കിലുണ്ട്. നല്കവേദി. ഉത്കൂമിഴിച്ചുതാൻ സാധാനപ്പെടാരാനും പി നേ അടക്കില്ല. ഭാത്യപുഷ്ടിാമു വീട്ടിലുള്ളതുപോരം കട്ടികൾ വല്ലാതെ കുറച്ചതുകിൽ ആയമു മെരു ഒരൊറ്റ വിളിവ് ഉണ്ടാക്കുന്നതി. പിനൊ കട്ടു വുടെ ഒബ്ബും കേൾക്കില്ല. പല്ലും അല്ലും ചൊന്തിയുടുണ്ട് പേപ്പിലുവ കണ്ണോ കൂട്ടും പല്ലും കത്തുകുണ്ടുണ്ട് എവണ്ണിപ്പടക്കങ്ങളു പോലെ ഒരു ‘വിഷമംചുജ്ഞുജണം’ ആ വക എടുക്കു കുംഖ നേരിട്ട് സംസാരിപ്പാൻ ദെയൽക്കുള്ളിവൻ ചുരക്ക ദാണം. താൻറെ ആകൃതിയെപ്പറ്റി ആ ദിക്കിലുള്ളതു ചെര പുകാർ പലപ്പോഴിം കളിയാക്കാരുള്ളതുകൊണ്ടു പുരഷ മാരോട്ടു പരശക ആയമു കൂടു നീംസും സ്വപ്നതയുണ്ട്.

കമാരമേനോൻ ഭാത്യപുഷ്ടിാമു മെരു കാ ണാതെയല്ല വിവാഹം ചെയ്യിട്ടുള്ളതു. പഠനിരായിരുത്തി ലജ്ജ കിരകോണ്ടും ആകുപ്പാടെ അങ്ങനെ ചെയ്യുവെന്നുജു തി. ഭാത്യപുഷ്ടിാമു നല്കു തോടുകൂടുള്ള കൂട്ടിലുണ്ട്. ചിലയും വാക്കും ഭേദാവിശ്വാസം പേരിൽ സകല ഒരി കാരവും തനിക്കാണെന്ന ബോധത്തോടുകൂടിയാണു കമാര മേനോൻറെ വിട്ടിൽ പ്രവേശിച്ചതു. അവിടെ എത്തിയ ഉടനെ അതു നടക്കണ്ണവാനും തുടക്കി. പാന്നിനെ വടിവെ ചു അമക്കണ്ണരുപോലെ വില പ്രയോഗങ്ങൾക്കുണ്ടു മെ

നോന്ന ദൈപ്പ വര കടവാനെയുംകി തീപ്പാനാണ്” അതു
 ട്രംതന്നു ശ്രമിച്ചുതുടങ്ങിയതു് വന്ന ഉടനെ വാദായ
 കാരം” ഒരു കറടക്കണ്ണു് അവനെ ഒട്ടിച്ചു. ഇതു താൻറു
 വീട്ടിൽ നില്ലുന്ന ഒരു ദുർഘാസ മുഖ്യാട്ട് എകാബിടിയും
 ഡാരജും ഒരു വിപ്പരിയിച്ചാണ്. ദുർഘാസ മേരുന്നേൻറു
 വീട്ടിൽ വന്നാലിന്നാണേഷ്യാണ്” അതുമായി അട്ടക്കാളി
 യിൽ കടക്കുന്നതു്. അമ്മയുടെ വീട്ടിൽ അവനു ചുത്തുട്ടി
 നന്നയുടുക്കി, പാറ്റിന മേജ്ഞുക്കി, ചുള്ളതേയുട്ടാൻ വെള്ളം
 മുതലായതു് എകാബിടിപ്പുക്കു, വെക്കിനാരം വലിയ
 മായുടെ നാമത്തിനുള്ളിട്ടുന്നും അവൻ അഭ്യസിച്ചിട്ടുണ്ടിയിൽ
 നാ പ്രധാനി അൽ കഴുക്കുക, പാശ്ചക്കി, കുട്ടി സ്ത്രീ നു ഒരു ഒ²
 കു, വെയ്യുക ഇംഗ്രേസിനും അവൻ അഭ്യസിച്ചിട്ടുണ്ടിയില്ല.
 ഓയ്യലക്ഷ്മിജാമാഡാകട്ട അരത്താനാരം റാലിച്ചിട്ടി
 ഇല്ല. അട്ടുന്നേൻ വീടിലും, അമ്മയുടെ വീടിലും ധാരായി
 കൊടു കണ്ണകില്ലയിക്കം ഉള്ളിട്ടുന്നുകാണ്ടു് ഉള്ളാനാല്ലുംതെ
 അട്ടക്കാളിയുടുടർന്നു അട്ടക്കലേയും” അതുമായും പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചി
 സ്ഥിരിലും, അഭ്യസിച്ചിജാമായും. അതുകൂടം മേ
 നവനേൻ കാഞ്ഞം ദോചിയാണിരുന്നതാണി. രണ്ടാദിവസം
 കോടതിക്കു പോകേണ്ട സക്കയത്താണ ചോരക്കിട്ടാത്തതു
 എകാബിടി മേനവരു പാതയിപ്പിണിയായി. വെച്ചും കുന്നു
 ശോ, “കൂട്ടയിലാക്കവാനെന്ന തോന്നു്” എന്നപാതയിൽ
 ലാഡു. അതുയുണ്ടു് അവനു കൈകൂട്ടണം. മുപ്പുക്കാണാ
 കിൽ പാതയിലു പറത്തു സമയത്താണ യേണ്ടതു ചും
 കിട്ടിട്ടില്ലെങ്കിൽ ചിന്ന “പൂനാണു്” അപ്പുക്കി. തന്നെ
 നുണ്ണുമീ മുക്കെന്നുണ്ടാം. “രണ്ടാംവാദിനു കുറിയടി
 കും” എന്നാം റസപ്പാവം. കോടതി കു പോകേണ്ട സമ
 യാഥായാൽ അട്ടക്കാളിയുടെത്തു തള്ളിലെയാണു്. കാണം റ
 റിയായി കാണാതെയാക്കേണ്ട കരെ ചീരപിരക്കം.
 ഒരു ദിവസാം ദേശ്പീം സഹിക്കാൻ വരുതായി. “എന്ന
 ടാ! നിന്നക്കു നേരത്ത് വെച്ചുണ്ടുകാൻ വരും വയ്ക്കാൻ

വയുക്കിൽ കടന്നേപോ” എന്ന പറഞ്ഞു അവൻറെ നേക്ക് ടിരുത്ത. ചെകൾ പേടിച്ചു വിരണ്ടു. ഈ അട്ടഹാസം കേള്ള ഭാഗ്യലക്ഷ്മിഅമ ഒകളിൽനിന്നു ഇരങ്ങിവനു “ഹത്തു തേരും തുജ്ജാനൊന്നമില്ലു!” എന്ന നാട്പത്തിൽ ഇൻപറഞ്ചെ വിഷമചെണ്ണുയോടുടർന്നു ഒരു നോട്ടം നോക്കി. മേനോൻ കൗം “അബു എക്കിലും ദൈത്യം നടിച്ചു” “എന്നാമോ! നേരം എത്രയായി! നോക്കുടെ, അതു ചെകൾറെ മാതിരി. റണ്ടുപെട്ടിച്ചും—ഇനി ഒരു അദിവക്കാഡേയുള്ളിൽ കോഴ്ച്ചു അതോടു പറക്കും വെണ്ടാ.”

ഭാഗ്യല—പിണു! ഒരു കാൺം ഉണ്ടു്, രണ്ടുപെട്ടിക്കാൻ അവൻ സ്വന്തം കട്ടിയോ മററാണോ? അവനു് അതു യല്ല ആയിട്ടുള്ളി!

കമാ—നല്ലവള്ളം ആയിട്ടുള്ളി ഒരുത്തൻഡാ മീതനിശ്ചി ഇവിടെ?

ഭാഗ്യല—അവനെ തൊന്താണോ ധൂരത്താ തിയതു്?

കമാ—പിണേയോ? തൊന്താണോ, അവൻ സാമാന്യ കുറം കുടുക്കത്തു വിലയ്ക്കു വില്ലുന്ന ശേഖരം മററം പറത്തതു്.

ഭാഗ്യല—ഒരി! ഇനി അവൻ കട്ടു് കട്ടിച്ചുംരാക്കും വേണമല്ലേ! അങ്ങടിയിൽ കൊട്ടക്കാനെത്തരും അനേപശിക്കയുണ്ടായോ? വേണമെങ്കിൽ അവനെ ഇന്നതനെ കൊണ്ടുവന്നോളിൻ, ഇപ്പുംതെ വരവും എടും പത്തും കൊട്ടതെ വാംബിയക്കാരം, ഈ മട്ടിൽ അധികം പത്രംണ്ടു കളിക്കില്ല.

ഹത്തു മേനവൻ മമ്പത്തിനു കൊണ്ടു. അഭ്യർഹം മരപടി പറയാൻ നിന്നാലും പലക അവിടെ വെച്ചിട്ടുണ്ടം തിരുന്നതുകൊണ്ടു് അതിനേക്കു പോയിരുന്നു. ഭാംതു ഇയി ഭേരിയോടുടർന്നു അവിടെ കൗം “അങ്ങാട്ടും ഇങ്ങാട്ടും ലാത്തി. അട്ടക്കളുവാതികാലോളംം പോഴി എത്തിനോക്കി; “ഒരു കുടംസം ഉഴുപ്പരിയും ഫോറം അധികിപ്പിപ്പെ തുജ്ജാം

അഞ്ചു വേദം വിളവിക്കൊട്ടക്ക്” എന്നപറഞ്ഞു. പിന്നെ തെത്താവിൻറെ നേരെ തിരിഞ്ഞു “അത് പത്രത്തുപറ്റുണ്ടവയ മ്പൂഡിയ ചെക്കൻ ഇം സമയംകൊണ്ടു് ഇതെതാക്കെ വെച്ചു ബണ്ടാക്കിയിരുന്നു. അങ്ങെനെ അങ്കോട്ടു് അതുപോലീക്കാഉല്ല. ഒരു ദാനം വരുത്തിയ വാലിയക്കാരനെല്ലു? അപ്പോൾ അംഗയല്ല തുള്ളിയുണ്ടാവുള്ളു” എന്ന പിരച്ചിറ്റുതുക്കാണ്ടു മുകളിലേയുള്ളപോയി. വാലിയക്കാരൻചെക്കൻ മുപ്പൻ വെളിച്ചുപുട്ടാണും. അംഗ കാരംഗരഹിക്കുമെന്നു കണ്ണതു കൊണ്ടു സമാധാനമായി. മെന്നോൻ ഉണ്ടവവൻം ഒരു വിധം കാണിച്ചു് എഴുന്നീറ്റുപോയി. വാലിയക്കാരൻറെ കാൽത്തിൽ തനിക്ക് അതുള്ളിയുണ്ടെന്നു കാണിക്കുന്നതു് ഇതിലധികം വഷളംവാറുള്ള വഴിയാണെന്നു മെനവന്നു മനസ്സിലായി. അതു വിഷയത്തിൽ മെന്നുമുട്ടു അംഗിക്കിച്ചു.

അതിനുശ്രദ്ധം എത്താനം ദിവസങ്ങൾ അധികം കൂട്ടപ്പും ചുട്ടുടാതെ കഴിഞ്ഞു. റണ്ടുപതിക്കെ ഇതുനേരത്താണും മലിച്ചതിൽ ഭാഗപ്പെടുത്തിയുമെല്ലാം കണക്കിലെത്തിനും മാറ്റിതാന്നുവും ഉണ്ടായി. ഇന്നി രണ്ടാമത്തും ഒരു കൈ നോക്കുന്നു ഉത്സാഹമായി. ഇപ്പോൾ അവിടത്തെ വരവുചൂണ്ടുക്കണംപോലും എഴുതിവെയ്യുന്നതു മെന്നുവെന്നു തുടർന്നുന്നും. അതുംനുടി താൻ പറത്തുതുക്കുക്കുന്നു ഒരു തുംബായും പച്ചാംബുന്നു തോന്തിന്ത്രുടക്കാണി. മരുന്നാനമല്ല, അപ്പോൾ കൊടുത്തതുകൊണ്ടുള്ള കളിയേ അവിടെയുണ്ട്. അതു കഴിയുന്നതും. അവരവക്കുതന്നു അറഞ്ഞവിക്കാമുണ്ടുാ. അനുഭവം കാനുന്നാവുന്നോരും എങ്ങനെന്നയാഥം കരേറ്റു പോത്ത് യുണ്ടാവാതെ ഇരിക്കയില്ല. അതു ചുറുമെ പോകുന്നു. കൈ ലാഡു. നന്നാക്കവോൻ അതും പ്രദോഷം നോട്ടാറിലു ലേഡു. പീടിൽ അനജൻ വെരുതെ ഇരിക്കുന്നതും ഉണ്ടു്. പക്ഷേ, അവനു വ്യവഹാരത്തിന്നു യാതൊരു നന്ദി വും ഇല്ല. അതിന്നു അവത്ര്യം ഇവിടെ ഒന്നും കാണാനാലില്ല. പിന്നെ സന്ധാദ്യത്തിന്നു മഴുവെൻവിവരവും അംഗിലും.

“ ദൈപ്പ് - ദോധി യേസുക്ക് യുണ്ട് ” അവിടെ വവരതെ ശ്രദ്ധിക്കാം. അവന്ന് ആരുളിപ്പോയാൽ ലുണാതചന വക്ക്. കമ്മ... (ഒപ്പുതേരാട) അവന്ന തെക്കം യടക്കം നടക്കാ നസ്താതെ വല്ലു. അംഗിയോ?

ഓരുപ്പ്—(ദേപച്ചുരുത്താട്ടുട്ടി) അറിവെന്നീ ട്രണ്റാ ഇവി ദെ കാഞ്ഞം. ഒരുവരെ കേസ്റ്റിന്നായി ഇവിടെ ഒരാഴു വരുന്നു തോൻ കണ്ണിട്ടില്ല. അങ്ങാടിക്കും പാവാൻ.

ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଅନବିଧି.

இடம் கிடைவதற்கு விரிவாக இருப்பதை அறிய விரும்புகிறேன்.

ଦୋଷିଙ୍କର କଟିଛି ଅତିଥିପ୍ରାଣି ଅବଳ ଅନ୍ତରେ
ଚାହୁଁ କାହାର ରାଜୀ ମୁଣ୍ଡି. ଆବାର କଣିକରଙ୍ଗେ ଏହି
ଧୂର ଶବ୍ଦର ଝୁଲି.

“କାହିଁ କାହିଁ ଲାଗୁ କାହିଁ”

କୁଳାଲୀରୁ ଯେବେଳାମା ହାତରୁ ।

നാവേണ്ട, മുക്കിനെ അനവധി കരാങ്ങും ഭോദിയെ കുട്ടിക്കു അപ്പോഴായി. “അവസാനം “അവൻ നന്നാവ ഒട്ട എന്ന വിചാരിച്ച് അവനോട് ഒന്ന് കരക്കേ പറ തനാൽ ചിന്ന അക്രതുള്ള മക്ക അതുമതി വാളെക്ക് കാൻ” എന്നുള്ളടി തട്ടിട്ടുള്ളു.

ഉടനെ അക്കദേശക്കു മാറി നിന്നിരുന്ന ഭാഗ്യലക്ഷ്മി അമ്മ മിവം ഘറ്റേതക്കു നീട്ടി.

ഭാഗ്യല—(ഉറക്കേ) എ നിട്ടേ! എന്നുറ റബ്ബും കേട്ടിട്ടു ലൈ കുട്ടിരാമമേനോൻ ഒട്ടി വന്നതു്? തൊൻ വാളെക്ക് തനാൽ എന്നുറ തലക്കേ വെട്ടാറിള്ള മറരള്ളിവയെത് തലക്ക് തുടങ്ങിട്ടില്ല. ഇവിടെ അതും തുടങ്ങി മേഖാ!

കമാരമേനോൻ അന്ന ഉള്ളാത്തതനെ കോട്ടിക്കു പോയി. കുട്ടിരാമമേനോൻ വീട്ടിൽചെന്നു് ഇന്ന വിവര ക്കുള്ളും തന്നുറ ഭാസ്തും പാഞ്ചതു. രണ്ടാഴ്ചിം കുട്ടി ചിരിച്ചു. അന്നു് ഉച്ചതിരിഞ്ഞേപ്പും കുട്ടിരാമമേനോ നുറ ഭാസ്തു വേലിക്കു വന്നു. ആയമുണ്ടം ഭാഗ്യലക്ഷ്മിഅ മയും രമ്പിയ മുക്കിനെ ഒരു സംഭാഷണമുണ്ടായി.

കുട്ടിരാ—ഭാ—എന്നു ഫേ! നിങ്ങെട വീട്ടിൽ മരത്തു കു ലഹരിയും കാരണം. വഴിയിൽക്കൂട്ടിപ്പോകിനു യും രാവിലെ വാക്കേററം കേട്ട രസിച്ചിരുന്നു. ഇവതാ കു പോരായ്യാണെ!

ഭാഗ്യ—കാ മതി മതി ഉപദേശം. തൊന്തരിയും. നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ വീട്ടിലതെത കാസ്തും നോക്കിൻ. എന്നുറ വീട്ടിലതെത കാസ്തും തൊൻ നോക്കിക്കൊള്ളാം.

കുട്ടിരാ—ഭാ—എന്നു രാജിയുക്കാൻ ഇവിടെനുന്നു അഴി വരേണ്ടി വന്നില്ലോ?

ഭാഗ്യ— ഒരു ചീഞ്ഞ വന്നതു അല്ലോ?

കുട്ടിരാ—ഭാ—എന്നു ക്കുലേപ്പാറതിയില്ലാതനാൽ എന്ന വു യുക. കുമാരമേനോൻ ഇവിടെ താമസിക്കാൻ തുട ക്കുള്ളകാലമായല്ലോ. ഇതുവരെ തങ്ങൾക്കുന്നും യാതൊരു സംശയവും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല.

ഭാഗപ്പ—(ദേപച്ചും മനിച്ച്) ഞാൻ വന്നതെ സാല്പയായതു്? ഓ ഞാൻ പൊയ്ക്കാളിയാം നിങ്ങളും കമാരമേനോന്തുടി ദ്വവമായിരുന്നോളിൻ.

കട്ടിരാ—ഭാ—അതാണോ ഞാൻ പാതൈതിന്റെ അധ്യം? ഭാഗപ്പ— എന്നും ഒരു പെണ്ണുണ്ടെ, എറിക്കം കറേറ്റേ അതുമെംകൈ അറിയാം.

കട്ടിരാ—ഭാ (ചരിഹാസത്താട) പെണ്ണും കട്ടിരാ മാതിരി ജനിച്ചുവെന്നതെന്നായിളിൽ. കണ്ണാൽ—

ഭാഗപ്പ—നിങ്ങളും സംട്ടിലും വക്കാക്കേ മോചിനിയായിച്ച്.

കട്ടിരാ—ഭാ—അസി, ബന്ധം പറയാതിരുന്നോളിൻ. ഇവിടെ മജിസ്ട്രുട്ടകോടതിയുണ്ടോ. എന്നും ചാതു കട്ടിരാമേനോന്റെ ഭാശ്രൂ കഴിച്ചു

ഭാഗപ്പ—“കോടതി നിങ്ങളുടെ സ്വന്തമല്ല” കട്ടിരാമേനോന്റെ ഭാശ്രൂ പോയിച്ചും ഭാഗപ്പകൾക്കും അമർ തത്തിയാക്കിയില്ല അതുമല്ലോ. ഇപ്പോൾ ചുംബക്കാണ്ടു കൂടാരുമേനോന്റെ കേരിവന്നു. തനിക്കു ദേപച്ചും സഹിക്കാൻ വയ്ക്കാതായി കലാശം കൊട്ടിയാലും തരഞ്ഞെടുപ്പുനും ചെയ്തു.

കമാര—ഈതുവരെ എന്നീക്കു മാത്രം റക്കാൽ മതിയായിരുന്നു. ഇപ്പോൾ അയയ്ക്കപ്പെടുക്കാക്കിം വേണ്ടുമെന്നായോ! മാനമൽളാദയോട്ടുടി ഒരു ദിക്കിൽ താമസിക്കാൻ നിറുത്തിയില്ലാതായില്ല—ഈപ്പറാ!

ഭാഗപ്പ—(തൃണ്ണിയോട) ഞാനെന്നു മാനങ്കെട്ടു വരുത്തിയതു് എന്നറിഞ്ഞതില്ല. അല്ലെങ്കിൽ എത്ര മാനമാണും തുണ്ടാക്കും?

കമാ—ഉള്ളമാനം ഉതി. എല്ലാവർക്കും ഒരു ദിവ്യ കാരാവാൻ സാധിക്കില്ലെങ്കിലും മാനമൽളാദ ഇജ്ഞാക്കുകയുള്ളതുടിം. വിട്ടിക്കു വന്നാലേബാ സൈപരമില്ല. നാലാളും ഇവത്തു നോക്കാൻ പാടില്ലെന്ന ദി

കാഡി.

ഓഗ്ര— ഒന്നത്തിനു പേരുവന്നു നോട്ടേസ് ലഭിക്കിൽ അം സ്കോട്ടിനു കൊണ്ടാക്കരത്തേ! ആരെക്കിലും ഫോറ്മിക്ക ഇണ്ടായോ? എന്ന് കഴു ഖവിതെ താമസിച്ചുതു മോക്കൾ മെന്നും കിട്ടാൻമില്ല.

കമം ഓ! യേരൊതാര വിരേഖയും ഇല്ല. പിന്നു മുക്കും ചൊരു കാലോ!

ഓഗ്ര, പാക്കു വൈരംതെ പട്ടിയിറക്കുമെന്നു വിവാരിപ്പേരും അടി അ സ്കൂൾ തന്ന പാശീരായിരും മുജാഫ്ഫു തന്നേയും! അതിനു അംബൈയില്ലേക്കിൽ അതുകൊണ്ടും. ഉതി ചുട്ടു.

കമം—കം! ശ്രീ അതീജ്ഞാനത്തിട്ട വേണ്ടോ. കണ്ണത്തിയേയും ആളി വെക്കാൽ അതു ഉതി. മുണ്ടുന്തവാരാടെ ഒരു കുംഭം എന്ന് കാവല്ലുമില്ല. എന്നുന്നുള്ളതു ചിലവാം കോട്ടും ഇല്ല.

എന്നും ഒരു തന്റെ കമാരമേഘനേന്നും ടെക്നിക്കേറ്റി, റവീം ബിംഗം. കഴു തന്റെ ടുറ ടെക്നിക്കേറ്റിനില്ല. നല്ലാംബിവിശും കമാരമേഘനേന്നും കൗരു കുട്ടകയാൽ കോമ്മുക്കേരോന്നും വന്നു കുണ്ടും കുറഞ്ഞും കുറഞ്ഞും കുറഞ്ഞും പോലീ വീട്ടിനും തു മുക്കും അട്ട രാമകുമാരൻ ഏല്ലു മും. അതു സാമ്പത്തിക അംഗീകാരം കുമാരമേഘനേന്നും അധികാരിക്കും പെട്ടു തുടർന്നും കോമ്മുക്കേരോന്നും എബ്രൂണികോട്ടും രംഗിനും ദാണി.

ക്രി റി ഓ.

നേരും നൃസ്യമയക്കാരായിരിക്കുന്നു. പകൽ മഴവും കന്നിച്ചോലുള്ള വെയിക്കുത്തട്ടി വാടിത്തുള്ളൻ ഭ്രം ദേവിയെ ചുറ്റും തന്നും അമൃതകരക്കും കൊണ്ടുണ്ടാണ് തൊട്ടു തലോട്ടി അതുപസിച്ചിക്കുന്നും ഇടങ്ങി. പാക്കു, മുക്കും

മറ്റുള്ളവർ കണ്ടെഴുതു പലതും ചെണ്ണിവരുന്നു എ. നു തു പ ട പ ടിപ്പി അവരുടെ മഹിപ്പിപ്പേരെല്ലാം നു സൈ ത്രേം ഫുട്ടോ റൂഫോ റാൻ വു ശശല്ലതാഡിക്കുട്ടി ഒട്ട ഇട ദി ത്രുട്ടി തുന്ന് നേരാക്കുന്നതെയുള്ളൂ. അവിശ്രിതമാനന കണ്ണാൻ തുന്നടംകുട്ടി മരറപ്പാറു മരക്കുന്ന ചെറിയ കട്ടികരക്കു ചോര കട്ടകംനു കുത്തുന്നൊന്നാണ് നല്ല അദ്ദേഹമുന്നു കത്താൻ അമമമാർ അവക്കുയും എടുത്തു്, ഒരു ദി ചോരം കല്ലിൽവെച്ചു്, കാരോ പാട്ടംപാടി വി ക്രീലുള്ള മുറഞ്ഞു തു നടക്കാൻ തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. കട്ടി കട്ടി “നമ്മുടിവായും” ചൊല്ലുന്ന ദോഷവും അവിടവിടെ കേൾപ്പാറാണിട്ടു്.

പട്ടിപ്പുരക്കൽ തനവാട്ടിലെ ഏതുവത്തു് ഈ കാലം ഏപ്രിൽ ഒന്നാം മല്ല. ചിന്നാക്കന്നുഡായി എക്കപേരും 20 വാ പ്രസ്തുതാം ചുവന്നു കു യുദ്ധത്തി മുറിത്തിനാണെങ്കി അംഗങ്ങാ കും ശി കും നടക്കുന്നതു കാണു നണ്ണു് കുഞ്ഞൻകട്ടി കു പുറ്റുകുട്ടി ആ പിരു ദേശ ചുവിയിരിക്കുന്നു. പെട്ടു ഗ കി ശ കു പട്ടിപ്പാറു ഗ ദ യു “പുള്ളവിഷ” കേട്ടു. ഉടനേ ക ചലക്കു (യുടാത യുദ്ധ ടേക്ക്) കുഞ്ഞൻകട്ടിയുടെ അട്ടക്കാരി ചെന്നു് “അഥ ദിനു നന്ദിത്യുട്ടുന്നതുമേട്ടാൽ എടുത്തിയേ വിജിതംബോ” മുഖ്യമായും ദണ്ഡു പട്ടിക്കാഡുകുട്ടി. ചെന്ന ഉടനേ ദ നു പ്രണയിപ്പുംപും പ്രത്യേകമായി. കണ്ണ ത ല, തു സന്ദേശം കുക്കാംഡിം പിരേരുടിനും തനിക്കു വ റാൻ തുപ്പാകനു കാഞ്ഞു വിചാരിച്ചുകൂട്ടു സന്നാപം കാണും, കരുച്ചുന്നും നെന്നും ദിണം ദിണം സംശയിച്ചുപെ. സംസംതിക്ക വരുമ്പു സമന്നം ഉടനേ കഴിയുന്നപ്പു എ ഗ തു ഭയം അ വഴിടുക ഉള്ളിൽനിന്നു നണ്ണു മുന്നുക്കും അദ്ദേഹം വിറവുണ്ടു അയരുച്ചു അള്ളിൽക്കൂട്ടു കു വിധത്തിൽ പുരംതുയും പുരപ്പെട്ടിരിച്ചു.

“നമ്മക്ക്” ഇന്തരത്തിലുള്ള സമേരിന അതിനു മാതൃ മേ വിധിയുള്ള എന്നായിരിക്കാ. എതായാലും നമ്മട മല പ്രണയം തുനെനിലയ്ക്കിന്തനെന നിലനില്ലുന്നു.

കൂടം എന്നിക്കു അതു വിധിയുടെ നേരെ അഭ്യർഷവും അനുഭവയില്ല. കവിതയെ മനോരമങ്ങൾക്കുന്നും വഴിയില്ലാതായിത്തീനിരിക്കുന്ന സ്ഥിതിക്കു കമലം മാത്രം സുവമായി രിക്കണമെന്നു ഞാൻ ആത്രഹിക്കുന്നാലുള്ളൂ.”

കമലാക്കു— “ഞാൻ സുവമായിരുക്കണമെന്നാണോ അങ്കു കുരുളുന്നതു്? അതു ഖുണ്ട ജനു ഉണ്ടാവില്ല അച്ചുനെ വിചാരിക്കുവോറും മാത്രമാണു സാക്കടം. എന്നു പദ്ധതി ജീവനാണു്. ഒരുമായിട്ടണായ കൂട്ടിയുമാണു്. ഒരു പരിംപ്രയന്തിച്ചു ഖുണ്ട വയസ്സുകാലത്തു ആധിയുണ്ടാക്കാൻ എന്നിക്കു മനസ്സുവരുന്നില്ല. അഞ്ചുക്കിൽ ഖുപ്പാർ ചെങ്ഗുണ്ടാക്കുന്നു് എന്നിക്കരിയാം. അമ്മയും ഏ ദൈക്ഷക്കുന്നു പഠണ്ണു ധരിപ്പിച്ചിട്ടണു് വരാൻ വെച്ചു വഴിയിൽ തങ്കുമോ? അടക്കത്തനു ഉള്ളതുകൊണ്ടു ഹടയ്ക്കുന്നില്ലോ കാണാക്കയക്കില്ലം ആവാമല്ലോ.”

പത്ര. മേ— (കയ്യിലുണ്ടായിതെന്ന വിഭൂത്യുക്കിടീപത്തിൽ വെള്ള ആഡിണ്ടാക്കി കുലാക്കുയുടെ മുവത്തിനാനേരെ പിടിച്ചു്) “ഖുത അടക്കതു്” ഖുണി കാണാവാൻ സാധിക്കുമോ? നാലേ മിത്തല്ലു് അനുംബയിനയാവില്ലോ?” എന്നു പറഞ്ഞു. അന്തേനീമിഷ്ടതിൽത്തനു തുള്ളുന്നകൂട്ടിയുടെ “പുട്ടത്തി” എന്ന വിളിയും കേട്ട്. രണ്ടു പേരും ചിരിഞ്ഞു.

പട്ടിതൊരംഭാന്തരുള കൂട്ടത്തിൽനിന്നു് അമർ കൂട്ടുകയറിവരുന്ന ദബ്ദം കേട്ട്, വേരും ചൂമ്പുവരുത്തത്തിനികമലാക്കു, തുള്ളുന്നകൂട്ട് നോക്കുന്ന ചീതുവും നോക്കി നിന്നു. നാമം ഒപ്പിക്കുന്നതിന്റെ ഒരംഗമായി അതിനിടയിൽ “കമലേ, അച്ചുന്ന വന്നവോ” എന്നു ചോദിച്ചുകൊണ്ടു മായവിയമും ഉമ്മറതെത്തന്തിയദ്ദുപ്പാഴുക്കും പട്ടിതൊരു പട്ടികയൽ വണ്ടിവരുത്തി. ഖുണാൻ മാറാൻകൂട്ടി ദോഡാതെ കാത്തനിനിനിതുനു മായവിശ്വാസം “എന്നേ ഖുത വൈകിയതു്?” എന്നു ചോദിച്ചു.

കുഞ്ഞു-മേ— ഉറൊനുമില്ല. നാലേ ക്കുതനു തിച്ചപ്പുട്ടതു

ശ്രവിടങ്ങളിലോകെ ക്ഷണിച്ചാൽ മതി. രണ്ട് പട്ടം യുംകൊണ്ട് രാവിലെ അരുമണിക്കു ഉണിക്കണ്ണേന്നതും തന്നുരാൻ വ്യവഹാരസംബന്ധമായി മറന്നാൽ മ ദിരാണിക്കു പോകണമെന്തേ. പോയാൽ നാലമ്പുമാ സം പിടിക്കം മടങ്ങാൻ എന്നിനാ അതു നീട്ടന്നു “ഈസ്യുരീം” എന്നല്ലോ?

ഈ വാക്കുകൾ മാധ്യമിന്നുമുണ്ടുണ്ടു കളിക്കുന്ന പദ്ധതി കമലാക്ഷിയുടെ കരിപ്പിനു കന്തിക്കുന്നു. അതു വിത്തം.

II

കമലാക്ഷിയുടെ പിതാവായ കുമാക്കരുമുഖ വന്ന അടുത്ത കട്ടംബുകാരാക്കമില്ല താസിൽഭാരാശി, ഒരു വയസ്സും വരെ സക്കാരാക്കപ്പായാം ഭരിച്ചതിനുംഡേശം, പെൻ ഷ്ടീൻ വാങ്ങി ഇപ്പോൾ അദ്ദേഹം മംഗലത്തു താനെന്തു വിട്ടിൽ താമസിക്കുന്നുണ്ട്. ഏഴേണ്ണുഡിരത്തിനു സ്വന്തം സമ്പാദ്യമായും, രണ്ടുമുട്ടായിരം ടാട്ടം കിട്ടന്നതിനു തന്നെ വാട്ടുവകയായും സ്വന്തമാണ്. അദ്ദേഹനുന്നമായ കൂദാശാക്കരിയ വളരെ വാസല്പ്പുംതാടക്കിയാണു് വഴിത്തി വന്നിട്ടുണ്ടു്. മക്കളും മടിഞ്ഞേഷ്യൻ സ്ഥാപ്പുവരു പഠി ആച്ചി. അദ്ദേഹം അട്ടുനു പെൻഷപ്പനായി. മക്കൾ ചുപ്പിണിയാകയും ചെയ്യു. പിന്നെ സ്ഥാപിലേക്കുവരുന്ന തു കുറര “മല്ലുക്”മാണുന്നവയച്ചു മക്കളും പഠിച്ചു മതായാക്കുന്നവയും.

കമലാക്ഷി, വിഭവ വിജ്ഞാനത്തിനാണുന്ന കരഞ്ഞു വന്ന ഭസ്തം ചിലക്കട തുട്ടത്തിൽ പെട്ട ബളംയിരുന്നു പ റിപ്പിച്ചുനു ഫലം പണ്ണുവിലചുമാത്രമാവക്കുത്തുന്നു് അ വാഹം പ്രദേശക്കം മനസ്സുംതന്നുംഡിണ്ണായിരുന്നു

ജ്ഞാനസ്വരൂപത്താടക്കി പ്രേമസ്വത്തും. അ വക്കി സിലിക്കാനിടയായതിൽ അവരെ അഭിനന്ദനയ്ക്കാനല്ലാ കൈ അപ്പമസിക്കാൻ വഴിയുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. കൂ

“ஆண்டு ஹரகாவுக்கும் கரையுமியற்று” என்னுடையே
பலயாளர் ஸ்ரீவத்தூர்புதூர்முனிவி புளிய உடையி
க்கூரென்ன தூது “யிரப்பூசிக்கூரெனக்கிற கமல
அதிரேஸ்ராஜ் அவத்தெக் காந்தகங்கொயும் உத்திரித் தேவேநா
பயம் ஏக்காலத்தில்ளோயுமையே விசாரிஜேஷனிடை
நிக்கும். காலத்தின்கிர கந்தல்சாதன அது பேருமத்திரி
என விழுவிருப்பிது அதேஸே” பதமானமேஶாங். ஒன்
தேவேநா நான் செருத்தில்தனை மாதாபிரிதாக்களை
நேர்த்து வேற்பெட்டதினால், அதைகள்கூட ஈங்கிணையிலு
ளை வழக்குவிடுது. அதேநிதிக்கிர நலை உறைபூசுக்கு
ஷா குத்துக்காலம் ஸ்ரீராமத்துக்காரத பரிகங்குவாங் ஸாயிது.
அதேநிதி நான் பீட்டுத்தினாகேஹம், “கஷ்டங்பூது கிடிவா
க்கீரை திட்டு” சுர வியத்தில் வீ” ஏ வரை தூது
ஆ. போரிசு புறப்பாய்த்தினாகேஹம் உருவல, ஸ்ரீகிரு
சுர மு ராய் தூத்துக்குரைப்பாயும்” பரிபூர்ணமாய
கூடி வாக்கை கடம் விடுக்கூறுவதே கூடியாபக்குறுத்தி
கிற தூதாஸ் அநானையும் வீ. ஏடுக்கு வாக்கை எம்
நான்ஸ் அவத்தூதெக் குத்தேயும்.

കുംഭക്കുമ്പിയെ തുകാൾക്കിടാൻ, പത്രനാലേജ്യാവ
സ്റ്ററ് സൈലന്റ്സ്റ്റേറ്റേഷൻ അധികം സ്ഥലപരാവര്ത്തം ചെയ്യു
ല്ലിണക്കിയും ശുശ്രാ കുരഞ്ഞൊരു അഴിന്തിട്ടുള്ളതു് അവ
തന്ത്ര മുച്ചപരിചയവും അതു പ്രണാഗമായി പരിണമിക്ക
നാൽക്ക് ടക്കണ ഒരു വിശ്വാസങ്ങളു് വിസ്തിരിച്ചിട്ടാവയ്ക്കു
ബന്ധന തോന്നുമലിലു് ഉള്ള റിംഗ്കറ്റീസെക്ട്രിസ്
മുറ കാം തുകിമുള്ളിവണ്ണാനുചരണത്താൽ മതിയുള്ളൂ പറി
ക്കുന്നകാലമുതലേലു് അവർ കത്തേടവാട്ടതുക്കുടിശ്ശേ൦ു് വി
വാദ കാത്തും രണ്ടുപേരുംവിചാരിച്ചുപാരുതുമ്പുംതെ,അനേകം പു
പരഞ്ഞു തീച്ച്ചിയാക്കിട്ടിണംയിങ്ങനുലു് രണ്ടു സ്വപ്നങ്ങൾക്കാ
രായിരുന്നതുനാൽ നാം ക്രാച്ചറംബേരും തെനു് തും വിഷ്ണു
യത്തിൽ ഒഴുനും അവലുംവിച്ചുപാരുന്നു് തന്മുരാൻഡ നാം
മുന്നാലോചന വന്നപേരും, അവരുടെ ഖംഗിതം അര

கௌபாரூப நிரியிக்கையும் உள்ளது. படமானால்தானால் மங்கலத்து வாய்க்கையினால்தான் இவர்த்தமீஷுள்ளாய் எல் குல ஸுங்காவைகளைக்குத் தொடரி சேல் விவசித்து.

குல்லக்கையும் படமானால்தானமங்குத் தூஞாகல் கால்குமேளை அவத்தெட அடிட்டாமைமாகை பிளக்குவான் உள்ளகித்தித்தது. இவகை குடிகைக்கிளை வாண்பு அரிசுத்து அவரை பெயதிமாராக்கைக்கித்திமாக்கு. ஏதோ பராயுங்கவியத்தில் அடிட்டாமைமால் தக்கிக் கூங் ஸாரிக்கையும் என்று.

“ஶாஸ்திரத்தால்தொண மேய்க்காரை கூங்வை அருள் கொன் ஹஸ். மூனி கை ஸபாங்கமூட்டுவு. குடியள்ளான்கை எல்லாம் திக்குத்து. அதை பிளை மூட படி கேளில். பி கொ வேஷ்டில் கிடாங்கு ஸாய் நா கொதுதாகைக்கில் பாலுானியு. கடக்குதொக்கு. கை விட்டங்கட்டியுத்துப்பாதை மூவிக்கொ தெள்ளித்திவித்துவான் கை “பாபுதை” எட பினில்லை. அங்குரை களை குறித் தீவிரமாக கொடுத்தித்தது. தத்தாபாடிப்பிழையேலோ. தெய்வாகாகைக்கில் வாய் வடு. உள்ள குடாரியு. உள்ளு. அதுபோய்பாயின. யானாலு. வயல்லுக்காலத்து. ஹதொகையொளி” உபகரிக்கக். கூறு கொள்ளு. அதுதான் ஒரகவிழுடிடிதேஷு. “கை கொடுவு பிடித்துப்பாலு. சுழிக்கொயு சுடிக்கொன்” மூன்றே. ஜஸ்து சொ கட்டிக்குதிதொன்று. காஞ்சுமாக்கைள்ளு.

உரை—அவர்கள் தங்கிடு வாயிலே? வேளை கும் வேளைத்தத்து. அரியாராயிலே? “அஞ்செராங் பள்ளி கொண்டில்லீ” ஆகிடுதை மூன்று? அவர்களில்லைமீஸ்குத் தீவிரை பிளை. மூன்று ஸுவமங் தான்து? மூன்று கட்டிக்கை” அவர்களை கை யம்புக்கடு. தொள்ளைக் கூ. அவதேஷு காஞ்சுடி செய்கிலை. அதுஞ்சுதெட்ஜாதி காணக்கில் மூன்றிக்கை யா. தொகை ஸம்பாய்யு. ஹஸ் மரைக்கை அவத்தெட காஞ்சு தொப்பிரிக்கை. கைதிலை. தெய்வமையை கெண்ணிடிக்கையாக்கு. தக்கை புதேருக்கு பாக்குத்தை.

മാ-അ—“കട്ടികളായിരിക്കുവോരും പലതും തോറിം. അരതൊക്കെയുണ്ടാനിക്കുന്നോവോകന്ന്. എംറിം കട്ടിയായിരുന്നെങ്കിലേ വഴിന്തും? എനിക്കു കേരംക്കണ്ണ മൂല കുപ്പമൊന്നിം; പറത്തപാട്ടിൽ എൻ വരുത്തിക്കൊള്ളിം.”

ഈ ഉറപ്പു കിട്ടിയതിനും ദേഹമാണു തന്നുരാഞ്ഞിരസംവന്യത്തിനും കയണാക്കരുമെന്നോന്ന് ഉത്സാഹിച്ചതു്.

111

സംഖ്യംകഴിഞ്ഞു ഒരു മാസമായി. തന്നും മഴിരാഡിയിലാണ് സംഖ്യാദിവസം തുടങ്ങിയഥാണു കമലാക്ഷിക്കു കരതിസംരം. ഇനിയും സുവര്ഷ്ണട്ടിക്കില്ല എത്തുനാഭരുമെന്നോന്ന് കമലാക്ഷിയെക്കണ്ണട്ടപിരിഞ്ഞു. വീട്ടിലേക്കു മടങ്ങിപ്പോകുവോരു താൻ നുകളിച്ചുവെച്ചിരുന്ന സെതുവ്യുദാ “ആതമന്നേപ്പവിലീയനേതെരിപ്പാണാം ഫന്നാരമാഃ” എന്ന കണക്കിലായതിൽ വൃന്ധാനിച്ചു. ജാതി വ്യസ്താസങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കിത്തീർത്തവരെ ഒപ്പിക്കവാൻനുടയ്ക്കി. അങ്ഗോപ്പാശേയും ഇരുണ്ടാവും മരംനിറവും തുരംകൂരിരുട്ടുംബാധിച്ചു ഒരു വഴിയിലേത്തി. തനിക്കെത്തിരായി ഒരു വലിയ മരങ്ങടിഃയറി കൂണ്ടണ്ണാരും വന്നിരുന്നു വെളിച്ചും ഉചണ്ടകിൽത്തെനു തന്നെന്ന മുഖിലുള്ളതു കാണുവാൻ പ്രധാനമായിരുന്ന സ്ഥിതിക്കു പത്തനാഭമെന്നോന്ന് അതിന്റെ അഭാവത്തിൽ ചെവതന്നുരഹിതമായ ഒരു ജീവക്കൂട്ടുവള്ളും നില അവലംബിച്ചതിൽ അംതെത്തുപ്പുടാനില്ലെല്ലാം. കയ്യിലുള്ള വിള്ളൽ കുത്തിക്കേണ്ണ കൂച്ചും മനോരാജപ്പംകൊണ്ടു അയാരും മറക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. കൂലിക്കായം കണ്ണില്ല. മരതട്ടി വന്നതെത്തട്ടിച്ചു മലപ്പാവിണു മേരുന്നുന്നു “അ അങ്ഗും” എന്ന നിലവിളിക്കുപ്പോഴാണ് “അ അരിഞ്ഞും” അരിറിഞ്ഞതു്. ഉടനെ അവർ ചുമടിറ കും ആരുളെ അറിയാനായി വെളിച്ചുത്തു കൊണ്ടുപോയ പ്പോരും അയാംകു തന്മേരടമില്ലെന്നറിഞ്ഞു” അവരും വ

ലുംതെ പരിശേഷിച്ച്. വീണ്ടു് ഒരു കല്പിരേഖയിൽനാം തിനാൽ തലതകൻ അതിൽനിന്നും മുക്കിൽന് നാം രക്തം ധാരാജ്ഞം വരുവാൻ തുടങ്ങി. മാറിൽ നിറം പക്ക നന്തായും കണ്ണ പരിചയമുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ അവർ അങ്ങാലെ എടുത്തു വീട്ടിൽക്കണ്ണുപാണി. വാലിയ കാരൻ ഉടനെ ഡോക്കുരെ വിളിച്ചുകൊണ്ടാവനു. ഡോക്കുക്കെട പരിരോധനയിൽ നെൽതടഞ്ഞ എന്നും തക നന്തായിക്കണ്ടു. തല്ലും ചില മരങ്ങൾ പ്രയോഗിച്ചു് ആയാളുടെ മോഹാലസ്യം തീരുത്തു ദിവഃനാന വന്നനേപ ചിച്ചു ഇറി കെട്ടി മരനു റൈലിപ്പുക്കുവാൻ തുടങ്ങി. പക്ഷേ യാതൊരു വിധത്തിലും ദേഹം കാണണ്ടിലും. ക്കു സൗം “ജാസ്തി”യായിത്തുടങ്ങി. മനസ്സിലുള്ള ആധി ഡോ ചംഡേണ്ടതിലും. ആധിയിയും വൃഥായിയുംകൂടി ഒരു ചേന്നാൽ പച്ചാളത്താത്മകമായ ദേഹം അതാന്നരാങ്ക കുംഭ ലയിക്കുവാൻ വളരെ താമസം വേണ്ടിവരുത്തല്ല ഫ്ലോ. ഇങ്ങനും കാഞ്ഞും സംശയമാണെന്നും ആ ഓരോ കണം ഡോഡുമാണിതുടങ്ങി. കൊടുക്കുന്നതും കഴിച്ചു കിട കുകമാത്രം എന്ന നിലയിലായി. മരിക്കുന്നതായാൽ കുമ ലാക്ഷിയെ ഒന്നു കണ്ണിട്ടുവേണമെന്നു കലംപലായ മോഹം അയാളെ റല്ലപ്പുട്ടത്തുവാൻ തുടങ്ങി. വരേണ്ടമെന്ന പേക്ഷിച്ചും പരാധിനത്തിൽപ്പുട്ടിരിക്കുന്ന അ ബുറി താം വരുന്ന കാഞ്ഞും സംശയത്തിലും ഇരിക്കുന്ന വാലിയ കാരിൽനിന്നു തന്നുരാൻ അ ദിക്കിൽ ഇല്ലെന്നു് അറി എത്തേരാട്ടുടി ആറുഹം അറിയിക്കാൻരാച്ചു. കഴുച്ചു് ഒരു കൈകത്തിയിരുന്ന നാലക്കൾം എഴുതി.

“എൻ്റെ സ്ഥിതി അറിയാമല്ലോ. ഇതു കിട്ടു “ഓ ഘൂര്ഷകെ റൈഡയന്നു് മാണുന്നു തോന്നുന്നു ഒരു നോക്കുടി കണ്ണു് അവസാനയായും പറുത്തു് ഇതു കണ്ണടയേ സാമന്നാലുമെണ്ണു്. ദേഹം ഇവൻ പായും എന്ന പത്രനാലേനോന്നു്”

വത്രമാനാസ്ത്രം അപ്പേപ്പാം അറിത്തിരുന്ന കമലാ

അവർ ഇതു കണ്ണിട്ടുട്ടിയിണ്ടാവില്ല. നാലബുദ്ധിയ സമായി പാവം താഴേന്തെയ്യുള്ളടിയിരങ്ങീടു്। കമ്പം കൊണ്ടു് അതു വശമുൻ വല്ലതു്. എഴുതിയാൽ അവരെ നാ ചെയ്യുക? അവരുകൾു് അധാരംാട്ടു അതു—ഉണ്ണണ കുഞ്ഞു ഇതു പുറതു കാണോ? അമവാ അവർ അരും തെറ്റിട്ടണംകിൽത്തെന്ന അവളുടെ രാനം രക്ഷിക്കാൻ നമ്മുടു് കണ്ണിട്ടു വേണ്ടതു പ്രവർത്തിക്കുടെ എന്ന വിചാരിച്ചായിരിക്കാം ഇങ്ങനെ ചെയ്യുതു്”

മകളുടെ ഹിന്ദം അരുംതെറ്റിട്ടോ അരുംയാതെന്നോ മായവിനുമു പറഞ്ഞ ഇന്ന ന്യായം കുണ്ണാക്കാമേനോൻ സമ്മതിച്ചു. വിവാഹകാർത്തതിൽ മകർക്കു് ഇച്ചൂണ്ടംഗാഡിണായിട്ടണെന്ന മാധ്യവിനുമു അരുംകയോ അവളുടെ വ്യസനംനുത്തിക്കായി ശ്രമിക്കകയോ ആയമു ചെയ്തിട്ടില്ലെന്നും ഇവിടെ പ്രസ്താവയേണ്ടപ്രകാശം. ഭത്താവിനെ തിരഞ്ഞെടുക്കണമെന്ന കാർത്തതിൽ വധ്യവിനു യാതൊരുധികാരവും കളിക്കാതെ അവസ്ഥയ്ക്കു, ചില “ഈവണ്ണാവുത്തതികൾ” വേണ്ടിവരുമെന്നും അവ പുറത്താക്കാതെ സുക്ഷിക്കേണ്ട ഭാരമെ ഉള്ളെ എന്നും ഉള്ളെ അഭിപ്രായം ആരും രിക്കന്നവരായ തുകാണം മാധ്യവിയമു അച്ചുനേറു ഇവിൽ അവരെ താങ്കിപ്പറഞ്ഞതു്” അതപ്പോതെ അവളുടെ നൃവധിപ്പാത്തരവിൽ സഹതാപമണ്ണായിട്ടാണെന്ന വിശപസിച്ചുകൂട്ട. പെററുമു ഏന്ന നീലയിലുള്ള സ്നേഹം, അതു സ്രീയുടെ അഭിപ്രായത്തിനും രേക്കതിള്ളിട്ടിട്ടണങ്ങിൽ അതു് അവർ അരുംയാതെ സംഭവിച്ചതാണു്

IV

രാത്രി പറ്റുണ്ടു മന്ത്രിയായി. പടിപ്പുരക്കൽ കമലാക്കണി ടെിക്കേ ബാക്കി എല്ലാവയം നീറ്റുള്ള വണ്ണവദരായി തിക്കുന്നു. ഉണ്ണാക്കിലുകളിമേൽ മഠത്തിന്തുള്ളി വിഴു നുംമുല്ലാതെ യാതൊരുഥല്ലുണ്ടു് അതു വള്ളപ്പീൽ കേരംകണ്ണില്ല. രാത്രിയുടെ ഫലാർമായ അന്നധാരാച്ചുംനും

കോൺട മുടിയീരിക്കുന്ന അതു വീടം ഒരു ഭയങ്കരസ്വത്തുപ്പ് മായി രൂപംതരബുച്ച്. കമലാക്ഷിയുടെ ഇരിയിൽ മാത്രം ഒരു ചെറുഡിപം കൂത്തുനണ്ടു്. കുറത്തു കരിവടത്തിൽ ഒരു മഞ്ഞളുള്ളിപോലീരിക്കുന്ന അതു പ്രകാശം വ്യത്യസ്ത സ്ഥിതി കാണിച്ചു ചുറരുളിച്ച തിമിരപ്പവാഹത്തിന്റെ ഭയാനകത്തും വല്ലിപ്പുക്കുന്നതെയുള്ളി. ദോഷിച്ചു ദോഷിച്ചു ഗ്രീമാതും അവരും അവരും അതു മഹിഷാമണി തുടി യിട്ടു പൊൻകുബി അട്ടന്നപോലെ ഇരിയിൽ അങ്ങോട്ടും മുങ്ങോട്ടും അസപന്ധമായി നടക്കുന്നണ്ടു്. ഇടയ്ക്കു താന്ന പെത്രമാറിയിരുന്ന നിാധനങ്ങളെല്ലാം അട്ടക്കിവെയ്ക്കുന്ന തും കാണാറണ്ടു്. ഒന്നു രണ്ടു തവണ അച്ചുന്നമ്മാർ കു ടക്കുന്ന അക്കത്തിന്റെ വാതുകയ്ക്കുവെന്ന ചെകിടോത്തു നിന്നു. അവരുടെക്കമാഖയും ഭേദാല്പമായപ്പോരും ഒരു കോൺവിളുക്കം എടുത്തു കോണിയിരുക്കി താഴത്തുവനു. താഴുംവരയിൽ കിടക്കുന്ന ട്രപ്പമാശര വിളിച്ചു. മരച്ചടി കേരിക്കാത്തതിനാൽ അവരും കംഭക്ഷിംഗ്സേവയിൽ ലഭിച്ചതായി തീച്ചപ്പെട്ടത്തി. “ഗ്രീംതവതിയൻ”യുടെ ഒരു ബിൽ ചെന്ന വിളക്കു തെളിയിച്ചു കൈകൂപ്പി കണ്ണടച്ചു “മഹിൽന്തനേരമക്കയുള്ളതിനേയാണ് വിള്ളുമടക്കി” നാനു. അവർ പരബ്രഹ്മതയോടു യാതു പറയുകയായിരിക്കാം. റണ്ടാമത്രം മുകളിലേയ്ക്കു വന്നു് അതുനേരും ഒരു നായി അഴിച്ചുവെയ്യുന്നും തുടങ്കി. മുലംംകൂടി ഒരു ഒടിലാക്കി പെട്ടികക്കരുതു വെച്ചു ചുട്ടി തക്കകാലം ഉടക്കു വാനപ്പിതു മാത്രം എടുത്തുടക്കത്തോശം അച്ചുനേരും അമയുടേയും ചൗധ്യാപടങ്ങൾ ചുമരിവേണ്ട തുക്കിയിരുന്ന വരുത്തിനിരക്കി അവയുടെ മധ്യാക്ക സാമ്പ്രാംഗം വീണാ “സംഘാപരാധി ക്ഷുഖിക്കണ്ണേ” എന്ന പ്രാത്മിച്ചു. പെട്ടിയുടെ താഴക്കാലം അവിടെവെച്ചു് എഴുന്നീറു ഇരിയി മുളിച്ചു നാധനങ്ങളെല്ലാം നേരുടി നോക്കി താന്ന കിടക്കിനു കിടക്കാതെ തൊട്ടു തലയിൽവെച്ചു് അതിനോടും അംഗത്വം പറഞ്ഞു ചുറ്റുവനു. അമയും അച്ചുനും കി

ടക്കന മരിയുടെ വാതുകൾ രണ്ടുമത്തും ചെന്ന് കൗ നമ
സ്സിരിച്ചു. അതേടുള്ളടക്കി എഴും പിടിച്ചുതുക്കാണി. എന്നോ
പ്രോക്കാതിതമായ ഒരു റൈറ്റിങ്ക് അധിനിന്ദ്യായപൊലെ
ഉടനെ എഴുന്നീറു റബ്ബുമണ്ഡാക്കാതെ തെക്കിനിയിലെ
തുംബി. ഉമരനേതയുള്ളിൽ വാതിൽ തുറന്ന മുറരത്തുതുംബി.
പടിവരെ നടന്നപ്പോൾ പിടിച്ചുതിന്തിയപോലെനിന്നു
താൻ ജനനം മുതൽ കളിച്ചുവളർന്ന സ്ഥംഭം ഒന്നുള്ളടക്കി തി
രിഞ്ഞുങ്ങാക്കി. പിന്നെ പടിയിരിക്കാം നടന്ന.

വായനക്കാരേ! അഖ്യാതി സമയത്തു് അതുസഹാ
യംകൂട്ടാതെ അംഗരണ ശായി അച്ചുന്നമുാര ഉപേഷ്ഠിച്ചു്
“ഇങ്ങിനിവരാതവണ്ണം” ഇങ്ങിനിപ്പോക്കന ഇം അബ്ദലാമ
ണിക്കേഷ്ഠരിച്ചു നിങ്ങളാൽ അന്നപ്രാം റക്കിക്കരാതി! ഉറു
വക്കടക ഉപദേശവും മറരള്ളിച്ചയടക മനസ്സാപവും നാ
ടുനടപ്പിനാളും നാലുയും മറന്ന പിറപ്പിലുള്ളടക്കി വെദപ്പു
തോന്തി പ്രപഞ്ചസ്വവും തുണവൽക്കരിഞ്ഞിച്ചു തന്നെ ഫേമ
നിക്കേഷ്പതെതെ താൻ മനസ്സിൽവെച്ചു പൂജിക്കുന്ന മഹാമ
നസ്സും മറവിൽ സമപ്പിക്കുവാനും അ ചുണ്ടപുരാജ്ഞ
ഞ്ഞും മരണംഞ്ഞും അലക്കരിക്കുവാനും അഭ്രഹത്തിഞ്ഞു
അത്മാവുമായി ഏകുപ്പം പ്രാപിച്ചു പരമനില്പാണം. പ്രാ
പിക്കവാനമാണു് ആ ചാരിത്രംാലിനി അരംഭിക്കുന്നതു്.
പിറ്റെന്നുഹത്തിനു് അടിമദ്ധ്യടക്കിയന ഇം ദെയൽം ഇ
ദേഹം ഇതാ പൂജ്യാധികം റക്കിയേണ്ടുള്ളടക്കി അ കാമിനീ
തിലകത്തിഞ്ഞു എഴയകവാടം ഭേദിച്ചു പുരംതുമാടനും.
ഇം അവനുമാനരത്തിനു് ഉത്തരവാദികൾ മാതാവി
ഞ്ഞു ദ്രശ്യം, ചിതാവിഞ്ഞു അനാവാരലംഘനത്തിലു
ള്ളു ദെയൽക്കും, മനപ്പുലേഃകചരിയിക്കുള്ളിൽ കരു
ക്കാത്ത പ്രേമപ്രവാഹത്തിഞ്ഞു പ്രാബല്യമോ, വിവാഹ
കാഞ്ഞത്തിൽ കേരളീയക്കുള്ളു വിവേചനക്കണ്ണവോ എന്നു
ബന്നു സമുദ്ദായംാസ്തും തിച്ച്ചയാക്കുട്ട്.

പത്രനാഭമേനോൻ അത്പൂസനന്നനിലയിലിലാണ കി

கஷ்டமானது போஸ்தின்றி உபடவா கரேட்டு இடங்களை அறிகினான். திட்டுக் காந்திரிச்சென்னை ஸாம்ஸாரிக்க வாஸங்களை கூட்டியும் கிள்ளத்தூறுக்கணி. ஏதேனும் விசாரணையோலை “கஷ்டம்” என்ற பாலாது மூக்கிய வர்த்தங்களை வீட்டுவாட்டிக்கூட்டு இடங்களைப் பேசுகிறது; வாலியகாரன் வாதிக்கு திட்டம். குலலாக்ஷ்ண் யை களை உடனை பற்ற நாமேநோாந் கைக்கரி திட்டம் “கஷ்டிக்கலோ” என்ற தொலையிடிப்பிரிவென்றது. “அது ஸாகாஸ் பாரையெல்லது” என்ற பாலாது குலலாக்ஷ்ண் அது ஸுவரிது பற்றநாமேநோ கீர் கைபிடித்து கட்டிலினேலிதன், விழுதியிரிக்கின நீ ஹாற்று மெஜீ தலோடி. தா’க் ஜவஸாங்கல்பு வாய்ப்போலை அது எழுத்திடி “அறவு”, என்னாக டீங்கல்பா ஸமிக்க. அதோட்கூட்டு திட்டமிரித்து. கூட்டு அந்தனது “பிலியாஂ யோதா” என்ற தைத்தாந் பாலாது குலலாக்ஷ்ண், நிலவிழிக்காந் ஒட்டக்குயிய திட்டநோட் அந்தந்தங்கள் விடக்கூடியதேயும் விவரம் அளியிட்டு “அதுக்காக வாட்டித்து கொள்ளவதையாக அதுவது எடுத்து. அவன் போன உடனை முதலேமத்தின்றி காலது விளை நம்புதிட்டு “லக்கியிடினீர் வாணி மலர்க்கையும்.”—

V

குலலாக்ஷ்ணமுறையை காணாநிலெப்பு வத்தகாந் காட்டிக் கிடிப்பிடித்துப்போலை நாகலூபும் பரவன். புதுவியோட்டுவிவு வழிரெநாம் ஸஹிக்காந் கைத்தாக்காதை காலாக்கரமேநோாந் காலயம்முப்புவிட்டு. “கஷ்டம்! ஏதேனும் கட்டி” என்ற பாலாதுகொள்கிடுதனை அங்குமூன்று ஹரி லோகவாஸம் வெடித்து. பாலாதுபாட்டிக் கொந்த வத்திகொஞ்சமையை வெய்துகொஞ்சமையோ, ராண்டு மாயவு காலை கொஞ்சமையை அங்குமிட்டு. தெந்தாவு எனக்கிலாகக்கே ஹலைக்கிலாகக்கே மக்கூட்டு கொஞ்சமையை மதியையை மாய வினாமக்கை மாற்றுவதையை அந்தந்தங்களும் வல்லிட்டுக்கொட்டு.

ചെന്ന തൊഴ്ത്തു പ്രസാദവും നിവേദ്യാംശവും വാങ്ങി
അതു സന്ദൃശ്യാസിനി മന്യപത്തിൽ ചെന്നിരുന്നു. അതു സമ
യംതന്നെ “താടിയും തലയും നീട്ടി” കാവിവസ്ത്രം ധരിച്ച്.
ബന്ധം പുരി കാഴ്ചയിൽ തറവാട് തെക്കുള്ള ഒരു ദീർഘകാ
യന്മം അവിടെ വന്നപോൾ. മലയാളികളും ഗണ അ
നേപ്പാന്റും മനസ്സിലായി. കുലം ഫോറിച്ചുതിനാദേശം
അവർ ഇങ്ങിനെ സംസാരിച്ചു.

ചുങ്കയൻ— ഞാൻ ഈ വേഷം അവലുംബിച്ചുതു ഒരുദ്ദേ
ശതോട്ടുട്ടിയാണ്. മരറാരാളെ മൈറ്റിച്ചിരുന്ന
ക്കു യുവതിയെ അവളുടെ അച്ചുനമ്മമാതെ അവരും
പ്രകാരം ഞാൻ വിവാഹം ചെയ്തുണ്ടായി. ദേവത
ത്രം അവളുടെ കാമക്കരം താമസിയാതെ അപകൂർ
സംഭവിച്ചു. അതിനാദേശം അവലെ കാണാതെയാ
യി. വിദ്യാഭ്യാസംകൊണ്ടു മനസ്സിനു വേണ്ടിനാ
സംസ്കാരം സിഖിച്ചിട്ടിട്ടുള്ളതിനാൽ അവിവേകമായി
യാതോന്നം അവരും പ്രവർത്തിച്ചിട്ടണാവില്ലെന്നുണ്ട്
എൻ്റെ വിശ്വാസം. അവളുടെ ശ്രദ്ധാരംരാർത്ഥക്കു
റിച്ചു ഞാൻ അന്നറിത്തിനുണ്ടില്ല ഞാൻ നിം തന്ത
ഹത്താഗ്രയം അവരുടെ എൻ്റെ നിരപ്പരാധിപത്പേ
പ്രതുക്ഷമാക്കേണ്ടെങ്കിലുണ്ടോ”. വേദത്തിനു സജ്ജാര
തനിന്നിടയിൽ ഇങ്ങനെ ഒരു സ്നേഹിയെ കാണാവുന്നതയാ
യിട്ടുണ്ടോ?

സു—(കഴിഞ്ഞുപോഡാ സകടത്തെക്കരിച്ചു കാം വന
പോലെ ഒവിച്ചു കണ്ണിൽ വെള്ളും നിറച്ചു) അങ്ങ
യെ ഇപ്പോഴിം റല്ലപ്പെട്ടിട്ടുള്ളുനു അതു നിംബാദ്യവതി
ഞാൻ തന്നൊക്കാണ്.

കമ്പന്ന—(പരിഞ്ഞേതോട്ടുട്ടി കുറച്ചുനേരം മിണ്ണാതി
രന്നും ഒട്ടവിൽ) ഇന്നിയും ഇങ്ങനെതന്നെ കാലംകഴി
പൂനാഡോ വിചാരിക്കുന്നതും?

കുമാർ—അതേ. എന്നെ മരക്കണ്ണമെന്നു. അപേക്ഷയുണ്ടോ.—

5. കൂദ്ദം പാശവാലിച്ച്.

പാശവാലി—തൈവൻ! ഇയ്യുള്ളവഴിടെ കേരി പരിക്ഷിച്ചു
ഇനിയും അങ്ങയ്ക്കു തുഴിവനിടക്കില്ലോ?

കൂദ്ദം—വേതിക്കു് കട്ടംതന്നെ മനസ്സാപം വേണ്ട.

പാശവാലി—അങ്ങയുടെ അരക്കുള്ളാട്ടതന്നെയാണു് ഈ
വരക്കു് എന്നും രാത്രാമായിട്ടുള്ളിൽത്തു്. ഈ എഴുന്നൽത്തി
തു് എങ്ങോട്ടാണു്?

കൂദ്ദം—ഹസ്തിനാചുരത്തിലേയ്ക്കുണ്ടു്. ധർമ്മപുത്രരാജൈ ധർമ്മം
മംബുദ്ധി ശ്രദ്ധററി എത്രതന്നെ പ്രംസിച്ചാലും മതി
യാവുന്നതാണു്. അദ്ദേഹത്തിനു് എല്ലാവരും തന്നെപ്പോൾ
ലെ സത്രസന്ധ്യനാരാണണന്നാണു് വിചാരം. എന്തു
ചെയ്യാനു് മടക്കിയില്ലോതവരായ റൂറുവർ കൂടിയും തുരു
കൂടിച്ചു കാട്ടിലംബക്കിയപ്പോഴിലും ഒരു വച്ചുയാണുന്ന കു
ങ്ഗതി ആ തുരുലുംതാവു് അതുപരാശിച്ചു്. അജഞ്ചാതവാസ
കാലതുരു് ആ അനുഗ്രഹക്കുക്കിക്കു ഉണ്ടാക്കിത്തീർത്ത കു
ലാപങ്ങൾ എങ്ങനെയോ നല്കു കാലംകൊണ്ടു മഹി
ക്കാരെ പോയി. ഇനി നൃായപ്രകാരം രാജുഭാരം
അവർ കഴിത്തുതരേണ്ടതാണു്. അതിനു ഭാവമില്ല
കിൽ യുഖംചെയ്യു വാങ്ങേണ്ടതും അതുണ്ടു്. ധർമ്മം
ബി ഇതു നയം കാംതീരീകരിക്കവും അദ്ദേഹത്തെ അനു
വദിക്കുന്നില്ലു്. ഒരുവാസക്തമാരായ മുത്രാഷ്ട്രചുത്തു
നാക്കി രാജുകാഞ്ഞങ്ങളിൽ യാതൊരു പ്രവേശാവും ഈ
ശ്രീനാക്കിത്തീക്കന്നതും ഒരു മഹാപാതകമായി ആ ചു
ഡ്യനാക്കിത്തീക്കന്നതും. അവരുടെ സമർപ്പകാരം ചാ
ണ്ടാത്മാവു കുത്തുനു. അവരുടെ സമർപ്പകാരം ചാ
തിയോ അതിലും കരണ്ണത്തായാണെന്നോ, കിട്ടിയാൽ മതി
യെന്നു് അവരോടു പറയേണ്ണെന്നായി എന്നോടു് ആ
വംപ്രഫുട്ടിക്കണ്ണ. പലകറി പരശ്രമിട്ടു് ക്രിക്കാക്കാതി
അന്നേപ്പോറും മാത്രമേ യുദ്ധത്തിനു പറയേപ്പുള്ളിൽ എന്നു
ഒരു ചുജ്ജനങ്ങൾ പറ ചംഗിടവരണ്ണം—ഈതാണു് അദ്ദേഹ
ഒരു ചുജ്ജനങ്ങൾ പറ ചംഗിടവരണ്ണം—ഈതാണു്

തിനെന്നു ആലോചന.

പാഞ്ചാലി— (ക്ഷമയില്ലാതെ) തിരുന്നല്ലെങ്കായി ഇവിടും ഒന്നിനും പുറപ്പെട്ടുതിരിക്കേണ്ണെനും അപേക്ഷ യുണ്ട്. മാനവം മന്ത്രാഭ്യം ഇല്ലാതവരോടു യാച്ചിക്ക വാൻ ഒരുക്കുന്നതിൽപ്പേം മരിക്കുകയാണ്. അവർ ചെയ്തിട്ടുള്ള അന്വാധാരങ്ങൾക്കും അഴിമതികരംക്കും കണ്ണ കണ്ണോ? എല്ലായ്ക്കും വേഡാന്തത്തിൽ മൃഗകിയിരിക്കുന്ന നും അഞ്ചുതന്നോടു ലൈക്കികകാൽ ജോലിപ്പെട്ടുവരിപ്പാണ് വാൻ എന്നിക്കു വളരെ ദേഹം. പകരം വോദി കാൻ അനജനാക്കും നന്നല്ലെങ്കിലും ഇന്ത്യപരനെ സ്വീകരിക്കുന്ന ജോലിന്നും ഹിതം. തെററി നടപ്പാം അവർക്കാക്കും ദൈഖ്യമില്ല, എന്തുചെയ്യാം. മാ കുക്കുട്ടുതു ജനിച്ച എന്നുക്കു മണ്ണടിച്ചു കാലം കഴിക്കാനോണു യോഗം! കാൽക്കാരി പരഞ്ഞു റാറിയാക്കാൻ ഇവിടും ഒരുക്കുകയാണെങ്കിൽ ചിന്ന എന്നു മോഹങ്കളും മുമാവിൽത്തനു.

ആര്യാജീവൻ— ഒദ്ദേ! ഇങ്ങനെ പറയുതും. ഭർത്താക്കന്മാരുടെ ശിഖാശ്വരിനും വിപരീതമായി വല്ലതും ആലോചന കണ്ണതു പത്രപ്രതമാക്കും ഉചിതമല്ല. വീഞ്ഞപരാന്തര അഭിരക്കുണ്ട്. അവരും ജയിക്കാൻ ഭ്രാന്തക്കുതാരിൽ ഇരുപ്പാം അതുമില്ല. കൂടുക്കളുംവൻ ചെയ്യുന്നതെല്ലാം കാൽക്കാരിയുന്നതല്ല. ലോകം ധർമ്മത്തിലാണ് സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നതും അതിനെ നിലനിൽക്കി റാംപത്മായ കീതിയെ സ്ഥാപിക്കാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്ന ഭവതിയുടെ ഭർത്താക്കന്മാരുടെ മനോനേനമ്പല്ലും അഭിനയിക്കുത്ത കാര്യതന്നെയാണ്. അവരുടെ പ്രയസിത്പം ജനാർത്ഥ പുണ്യപരിപാക്തതാലുണ്ണു ഭവതിക്കു ലഭിച്ചിട്ടുള്ള തത്തനം കാംബവയ്ക്കാണ്.

പാഞ്ചാലി— ഭദ്രവൻ, ആത്മകാനന്മാരുടെ മനോന്ത ചെയ്യുന്നതു അനാഭരിച്ചില്ല. രഹികലും അനാഭരിക്കുന്നതുമല്ല. അവരുടെ ആത്മാവിനും സിലി

മരും യുദ്ധം ഉണ്ടാക്കേണ്ടി നാട്ടകം എന്തെല്ലാം അനന്തരമായി വന്നാവേങ്കാൻ? അതു സമയത്ത് ഒരു ജീക്കപ്പേണ്ടി തന്നെ കൂട്ടുപുംക്കർക്കുകൾ കാരണാന്തരമാരായ വരെ മനസ്സാം റാഫിക്കാതിരിക്കുമോ? ജോധുവരജന്മാക്കുന്ന മകൾ കുചുളിച്ചു നാട്ടകാക്കുന്ന മുരിക്കുപ്പാരതി യില്ലാതാക്കി എന്ന വന്നാൽ ഈ വംശത്തിനും അതു തന്നെ എന്നെന്നേയും ഒരു കളക്കമായി. ഇനിച്ചു കലത്തിനും അങ്ങിനെനിംബാരു ഭ്രംബനം വരുന്നു വരുന്നതും അതിന്റെ കാരണവരായിരുക്കുന്ന ധർമ്മചുത്തരങ്ങപ്പാലെ യുള്ളവർ നാഹികമോ? “ക്രാവന്റതന്നെക്കളുണ്ടാരിടം രക്ഷിക്കണം” എന്നുലേ ആപ്പുവാക്കും. അവരുടെ ഒരുവത്രേതകാരം അസംഖ്യം പ്രജകളുടെ ക്ഷേമത്തെയ്ക്കു രാജാവു വിലവൈയേയുണ്ടാക്കു? ഇതെല്ലാം അതു ലോവിച്ചിട്ടാണും അതു ശ്രദ്ധാത്മാവും ഇതുണ്ടാക്കുന്നതും കൂട്ടുപ്പേരുണ്ടാക്കുന്നതും.

പാഠവാലി—അഞ്ചു—അക്കുളിച്ചെല്ലാം ഒരുത്തനൊയാണും. എന്നാലും തുറവവർ എന്ന പറയുന്നേഡാം എന്നിക്കു കലർക്കരുന്നപോലെ തോന്നുന്നു. അവിട്ടനു സന്ധിസംസംരിക്കേണ്ടി ഭൂഷാ സൗന്ദര്യം അനുഭവിച്ചിട്ടിട്ടുള്ള ഇംഗ്ലീഷ് തലമുട്ടിക്കുടാ ഓമ്മവൈയുണ്ടോ തുടിക്കുളം—ഭേദം! സന്ധിസംസംരിക്കാനാണു പേരുകന്നതെങ്കിലും അവർ ടാണ്ടപോലെ കേരംക്കുമെന്നും എന്നിക്കു തോന്നുന്നില്ല എന്നതനെന്നയല്ല ഒരു സമയം അവക്കും അംഗംഭോം മുക്കുവാനും ധാരിയുണ്ടും. അതുകൊണ്ടു ഭവതിയുടെ അതിന്മാർക്കും കൂടും അവർ രേണു സാധിക്കുന്നതാണും. പേരുകുവരട്ടു.

6. കൈ മുടിക്കാളു

(സാമ)

“കാട്ടിലെഴുന്നോടു ചൂതമേ! നിന്നന്നം വിട്ടിലിക്കു വിളിക്കുന്നേണു
കേട്ടിതോ? കഴുമിക്കാവു റവസ്സിയേ
മീട്ടിന്തുട്ടിയാലെത്തുചേരും?

അങ്ങയെ എത്താട്ട കളിക്കു വരുന്നോരീ-
സ്സും ദസുവുപറിത്തു രാധാവാഹനം
സംഗതിയെല്ലാമറിഞ്ഞു, തദനന്നനിന്ന്
മുംഗപരിമല്ല സായുജ്ജ്വരത്തു?

കൊന്ധാക്കം കൈകളിലുപ്പുതുക്കശ്ശൈ-
യന്മോട് തട്ടിയണ്ണു നിത്യം
സവന്നവിഞ്ഞു പരത്തി ലസിക്കുന്ന
വദ്ധിനു താനിതു, കമ്പിച്ചേന്നു!

പുകാവിലായതിലെത്തു സുത്തമി-
സ്തുകരളുക്കയിലപ്പോ, നിൽപ്പു!
തകലേ ചേന്നവള്ളു നംകയാ-
ലെക്കലഭിമാനമില്ലുന്നാമോ?
നികനിച്ചവനിലിയന്നവനാകിലോ
പക്കജാലങ്ങളും ചിന്തിച്ചും.
നാമജപങ്കളിം മുച്ചപസക്കലുവും
പ്രമത്തിനു പുണ്ണാധില്ലവയന്നാൽ
മുലിച്ചതുരുന്ന കമ്പങ്ങളാക്കു-
മുലിക്കു കാരണമെന്നായിട്ടും.

ഇക്കമയാരാഡമക്കുണ്ടിട്ടാത്താ-
ലിക്കമെച്ചാലുവാനില്ലുതാകും.
തമിലുള്ളതുരും കണ്ണകമിക്കവാൻ
നമേഖനവദിക്കില്ലെങ്കാ?

ഉള്ളികം ചാണയിലുനിയുരയ്യും -
 ലൈജേംഷ്ട് മകരയില്പാതെയായ്
 തെളിത്തിളിക്കുന്ന തേച്ചസ്സ് പുണ്ഡറം
 തുള്ളിക്കളിക്കമില്ലേമരും
 മനറാൽ കളിലയച്ചതിന് സാനിലും
 ചെററം കുറയ്ക്കുവാന്നാളിലേതാൻ.

അക്കം മുനിലാണിക്കിതിബൈന ത്രി -
 തിക്കണം ഭവാധമനിക്കവൻ.

ആയതിന്മാഹാത്മമവ്യക്തബേക്കിലാ -
 മാധാസമ്പ്രക്ക് ഞാൻ പാടിക്കൊള്ളം.”

അരമനയിൽ താൻ പെരുമാറിവരുന്ന ദരിയില് ഒ
 സ സാസ്യപ്പയ്ക്ക് ഇഴ ഭാനം സബുനിസ്സാ പാടക പതി
 വായിതനു. ഒരു ദിവസം അ സാമയത്രു് അവളുടെ അ
 ചുന്നു അരംഗസീബും അടക്കത ദരിയിലുണ്ടായിരുന്നു. പ
 ക്കിവിലയികം ക്ലിന്റാനങ്കരമായ വിധത്തിൽ മകൾ
 പാടുന്നതുകേട്ട് അച്ചുനം അവിടെ വന്നുത്തേ? “ഇട്ടകര
 തെളിൽ”കൊണ്ട് വിശകമ്പികൾ മീട്ടി പാട്ടിൽ ലയി
 ചുകോണ്ട്, ഒക്കം ക്കണ്ണവരെ പാമാനങ്ങളുണ്ടായിൽ ചാ
 ണ്ണാടിക്കന്ന മകളുടെ അദ്ദോഷാത്ത ഭാവം അരംഗസീ
 ബിനു എത്രയും കുറയ്ക്കും ഇനിപ്പിച്ച്. ഗാനമായ
 തുണ്ടിൽ മതിമറന്നപോയതുകൊണ്ട് അതിലടങ്കിയ അ
 ലാത്തംം അദ്ദേഹം ഗമിച്ചതുമില്ല. തന്റെ ഉറു വൈ
 റിയായ റിവാജിക്കു ഗാനഭൂപത്തിൽ മകൾ ലേമാസ്ത്
 സാം ചെയ്യാറണ്ടെന്നു് അദ്ദേഹം അറിത്തിട്ടിട്ടണെം ഏ
 നും നിയുധമില്ല. അറിത്തിട്ടിട്ടാണെങ്കിൽതന്നു മകളില
 ത്രി വാസലപ്പം കൊണ്ട് അരു പറത്തുപറക്കും അവ
 ക്കിൽ അപ്പീൽതി ഭാവിക്കും ചെയ്തിട്ടിജ്ജുന്ന സ്ഥാപ്തി
 മാണം. അനു ചാട്ടിനും ഒക്കുടെ ലയത്തിനും വിജ്ഞം
 വരത്തുവാനുള്ള വൈഡന പ്രകാശം കുറേനേം. അരം
 ഗസീബും ദരിവാതിൽക്കൽതന്നു ന നു. ചാട്ട മതിയാ
 ക്കി താതിന്ത്യനോക്കിയപ്പോൾ അച്ചുന്നു നിലപാ

എ സഖനില്ലോ കണ്ണതു്. ഉടനെ അവർ—“അച്ചൻ
വന്നതു തൊന്തരിൽത്തില്ല.”

അറദംഗസീബ്—“അംഗിന വഴിയില്ല. നീ അതേതൊ
ഈം പാട്ടിൽ ലയിച്ചിട്ടണായിരുന്നു.”

സഖനില്ല—“ഈനു് എങ്ങനൊ എന്നിക്കു പാട്ടവാൻ കരെ
യയികും ഉത്സാഹം തോന്തരി.”

അറദം—“മുരത്തിൽനാം കേട്ടാൽ പോരോ വിധാരിച്ചി
ടാണു ഭാഗം ഹ്രസ്വാട്ടതെന വന്നതു്. മക്കളേ! നീ
നോ കാണണ്ടോരും ഒരുപ്പും സഹജാഥാക്കന്ന പ
ല അനുഗ്രഹങ്ങൾും എൻ്റെ മനസ്സും അക്കരിക്കുന്നു.
നീഞ്ഞു പാട്ട് ഇപ്പോൾ കേട്ടരസിയേണ്ടതു നിംബു
അച്ചന്തില്ല. ആകുതിയും അട്ടാസവും റിനം സകല
ഹനങ്ങളും. തികച്ചിട്ടാണ്. ഇപ്പൊയത്തിന്നുത്തു ഒരു
നുംബം മാത്രം നീ അനുഭവിക്കാതിരിക്കുന്നതു്. നിന്ന
കു യോഗ്യനാാം വാൻ ആരാബന്നനു നീ എങ്ങനുടെ
പറക്കമാത്രം വേണ്ടതുള്ളൂ. ഭാരതചന്ത്രവർത്തിയായ
നീഞ്ഞു അച്ചും നീഞ്ഞു നുറുഗ്ഗങ്ങൾ എന്നായാളും
സാധിപ്പിക്കാൻ പ്രശ്നാസമില്ലാണു. നീഞ്ഞു ഇപ്പും
അറിവിൽനിട്ടവേണം ഇക്കാൽത്തിൽ വേണ്ടതു പ്രവർത്തി
കാണു എന്ന വിവാരിച്ചു ഞാൻ കാത്തിരിക്കുന്നു
കുഃഖി ഇം വുഡപിതാ വിനോ തുതാത്മാക്കവാൻ ഇ
നിയയികും താമസിക്കുന്നതേ.”

വിവാഹവർത്തമാനം കേട്ടതില്ലാണ് ലജ്ജക്കാണ്ക
സഖനില്ലോ കാച്ചുനേരം തലതാഴ്ത്തി നിന്നു. തനി
ക്കു രസമില്ലാത്ത സംസാരം അച്ചൻ വിണ്ണം മുടങ്ങു
തെന്നു വിവാരിച്ചു് “എന്നു വിവാഹത്തെപ്പറ്റാറി അ
ച്ചും കട്ടം വിവാഹമെപ്പറ്റേണെ. അംഗിന കാലമായാൽ
ഞാൻ പറഞ്ഞുകൊള്ളാം” എന്ന മറചടി പാംതു അ
റംഗസിബു ദ്വിതീയിൽനിന്നു ഫുറേതക്കും പോന്നു.

അക്കാലത്തു ജനങ്ങളിടെ ഫടയിൽ റിവാജിയുടെ
പരാക്രമങ്ങളെപ്പറ്റിയുള്ള സംസാരം മാത്രമേ ഉണ്ടായി;
അന്ന് ഒരു അറംഗേബിന്റെ അക്രമങ്ങൾ അക്രത്തവാൻ
കൂട്ടുകൂടുമെന്ന തന്റെ പ്രവർത്തികൊണ്ടു ജനങ്ങൾക്കു മന
സ്ഥിരംകിരക്കാത്തതു. ഇതുസാമ്രാജ്യത്തിന്റെ തെക്കേ
തല അന്നാധാരങ്ങൾ കയ്യലാക്കകയും ചെയ്തുതുടങ്ങി. ത
നോട് പട്ടവട്ടാൻവന്ന ഇന്ദ്രാശൈന്ദവത്തെ കൊണ്ടാലും
കംപ്രാവസ്പം വന്നവഴിക്കത്തെന്ന അദ്ദേഹം അയച്ചു. “ഈ
വാജിമാഹാത്മ്യം” അറംഗേബിന്റെ അമേനയിലുംപാ
ടായിത്തുടങ്ങി. ഈ മാഹാത്മ്യവള്ളീന രക്ഷരംഭോധം
വിടാതെ മുഖിസ്ഥമാക്കവാൻ സഞ്ചൗനിസ്സുരൈദ്ധോലഭത്തു
ഡം ശ്രമിച്ചിട്ടിണ്ടെന്ന തോന്തന്നില്ല. തന്റെ അതിപത്ര
തെത്തു ദിക്കരിച്ചു ചുറ്റുപെട്ട ഇതു ചെഹരവപ്രമാണിയുടെ
പേരിൽ എത്തേതോളം വൈരവ്യം ദേപശ്വര്യം അറംഗേബി
ബിന്ന താനാഭിഭ്യാം, അതുതേതാളിമോ അതിലിരക്കിഭ്യാം
അതുവിരാഘസന്നിൽ ബഹുമാനവ്യം പ്രേമവ്യം സഞ്ചൗനി
സ്സും തോന്നി. അവർ തമിലുള്ള സ്ഥാതിഭേദങ്ങളൊണ്ടു
തന്റെ അഭിലാഖങ്ങൾ സങ്കല്പസീമയുള്ളപ്പുറം വ്യാപംതി
ആയി രാജ്യത്തിൽ അനന്തമങ്ങൾ അനവധിയാക്കെമെന്നം
അതു ഉന്നസ്തി മനസ്സിലാക്കി. അതുകൊണ്ടു ഇന്നസിലു
മായി തനിക്കുള്ള കവിതാവാസനാനയെ റേണംപ്രാപിച്ചു
തന്റെ മുഖയവസ്ഥക്കുന്ന് ഇഹാത്മ്യം പാടിയിട്ടുകൊണ്ടു
കൃതാത്മത വരുത്താൻ അതുവനിതാരതം ഉണ്ടു.

ഇന്ദ്രാശൈന്ദവത്തിന്റെ അട്ടിക്കല്ലുപ്പുഴക്കവാൻ ചുറ്റുമുന്ന് റാവാജിംഗോട്ട് ഇണങ്ങുകയോ പിണങ്ങുകയോ
ഇണങ്ങുന്ന കാൽത്തായിൽ അതിജാത്പ്രവും അഭിമംഗവും തീ. രീ വി. റേഡേയിക്കുംബിങ്ങൻ. അതും തെ “കാഫ്”റോട്ടാ

ബന്നുള്ള സംഗ തി ആ മുഹമ്മദിയ ചക്രവർത്തിക്ക് വിഭാഗിക്കപ്പോൾ വാച്ചു. പിന്നുക്കാഡിയാൽ ഇൻമില്ലേനു തന്നെയല്ലോ അപായം വക്കു ഫുളമോ എന്ന സംഗ ശിക്ഷകൾ എ എടുവും എത്തതിയിരിക്കുന്നു. എതായാലും തന്റെ പ്രാബല്യം കാണ്ടിക്കവാൻ വക്കുവിയില്ലെങ്കിലും കിവാജിയെ കൊ ക്ഷണിക്കവാൻ ഉംബു. മിത്രഭാവത്തിൽ വരുത്തി, യന്നേഴ്ചം വെണ്ണവിധം വെയ്യുണ്ടെന്ന തീച്ഛ്യാക്കി, വിവരം സേനാധിപനെ അറിയിച്ചു.

3

താമസിയാതെ കിവാജി എത്തി. തന്റെ തൃടക്കണായിരുന്ന പരിവാരങ്ങൾപ്പോലും അരമന അടുത്തതോടു തൃടി അക്ക ഗ്രാമങ്ങൾക്കി. സേനാധിപനം ചക്രവർത്തിയെ തിരുവന്നുറവിക്കാനെന്ന വ്യാജം പറഞ്ഞു പിരിഞ്ഞു. ഈ വട്ടങ്ങൾ കണ്ണപ്പോരം കിവാജിക്കു ചില നാംഡയ ക്കുറം തോന്തി. തന്റെ പരഭേദവത്യായ ഭവാനിപ്പേഖിയെ നല്കവുണ്ടും ധ്യാനിച്ചു, വന അവസ്ഥയും ഇനി ഇവിടുതൽ ഉള്ളിക്കളിക്കരം കൂടുവന്നു. മനസ്സുഭ്രാക്കിയതിനു ദേഹമല്ലാതെ പുറത്തു ചാട്ടുന്നതു പോരായ്യുണ്ടെന്നു നിശ്ചയിച്ചു, തന്റെ പരിചാരകനാരെന്ന നിലയിൽ കാണുന്ന മുത്തിപ്പട്ടണം പാനാലു നടുന്നു. ഒട്ടവിൽക്കു ദൈ മാളികയുടെ സചീപം എത്തി. അവിടെ അപ്പും ഇരുന്ന വിനുക്കിച്ചുപ്പാശേയും നടയിൽ തവണക്കാരൻ പ്രവേശിച്ചു മാറാതെ ഭാഗത്തെയും വഴി കാണിച്ചു. ചെന്നത്തിയതു കാരാറു ഹത്തില്ലായിരുന്നു.

അറുന്ദസീമ്പിന്റെ ആസ്ഥാനമണ്ഡലം ഹിന്ദുക്കളുടെ അതുതനാംകൊണ്ടു മഴക്കുവാൻ തുടങ്ങിട്ടു കുറച്ചു കാലമായിരിക്കുന്നു. ഇന്നും അതിൽ മാജരായിട്ടുള്ളതും അവരുടെ നായകനായതുകൊണ്ടും അതുതനാംകുറംകു പകരം ചിലയീരുവച്ചുകൊണ്ടും ആ മണ്ഡപത്തിൽ ഇങ്ങ്

പുമ്മഹായി മംഗറാലിക്കൊള്ളി മെന്ന തോന്തന്ന. 101
വാഴി ഉസ്യപത്രിൽ പ്രവേശിച്ച ഉടനെ—

അരംഗസീബ്—(തംഭിരസ്വരത്തിൽ) കാട്ടുലികൾ എ ഗതനേ മദ്ദിച്ചാലും നാട്ടുചുക്കേണ്ട നേരിട്ടനുത്ത് അപായമാണെന്ന് ഇപ്പോഴുക്കിലും മനസ്സിലായോ? റിവാജി—എലികൾ ഇടവിടാതെ തുനോൽ മഹാമേരയും അമരമെന്നുള്ളടി മനസ്സിലംകേണ്ടതുണ്ട്. ചുഡ്യുകൾ എലികൾക്ക് വഴികാട്ടാനേ പോരുള്ള ഏന്നും മനസ്സിലായി.

അരംഗ—ക്കു ചക്രവർത്തിയുടേയും ക്കു പ്രജയുടേയും സ്ഥിതി നല്ലവയ്ക്കും അറിന്നു സംസാരിക്കണം. നംട്ടിൽ പഴകാത്തവക്ക് മഞ്ഞാഭയും കുവായിരിക്കും അല്ലേ!

റിവാജി—അതു് ചക്രവർത്തി? അതു് പ്രജ? ഒതുവിനെ ജയിക്കാൻ സാധിക്കയില്ലെന്നുകണ്ടു് അല്ലെങ്കെതെ ആ ദിന ദിക്കാനേനു ഭാവത്തിൽ വിളിച്ചുവരുത്തി ചതി കുന്നവുനു ചക്രവർത്തി? അതോ ആരാധാരാലും നേരിട്ടാനേ ഉല്ലിട്ടവാനേം മടിയില്ലേതെ ഒതുരാജുത്തിൽ എക്കാക്കിയായി നിംഭം. നടക്കുന്നവുനോ ചക്രവർത്തി? റിവാജിയുടെ ദേഹം തല്ലാലും അരംഗസീബിന്റെ അധിനന്തയിലായിരിക്കാം! എന്നാൽ മഹാരാജ്ഞന്മായ കുന്നു മനസ്സു് ഇം തുട്ടിൽ ജീവൻമുള്ള കാലത്തോളം. അനൃപായിനമാവുന്നതല്ല. ഇങ്ങനെ വന്നതുനേനു ചാതികൊണ്ടാണുനു വിചാരിക്കുന്നും മഹമ്മദിയനു കണ്ണും ബലവാൻതന്നെയാണു മഹാരാജ്ഞന്. നാഡി, ടീ ഫിം കിട്ടാതെ കാട്ടുലിയുടെ വലിപ്പും വന്നും ചാക്രവർത്തിയും കണ്ണറിയേണ്ടതാണു്. മഹാരാജ്ഞനും ഇതു വരെ വിശ്വസ്പദ്ധത്തിലെ ചെല്ലുകയുണ്ടായിട്ടുള്ളൂ.

അരംഗ—എന്നാൽ ആ വീരസപ്രസ്ത്രപ്രാണ്ടി അരംഗസീബ് ചക്രവർത്തിയുടെ ദീകാരാളംറത്തിൽ താമസിച്ചും ദളിപ്പും അല്ലും അംഗമാവിച്ചതിനും ദേശമാവാം.

எவ்விடான் அதை தாமஸிக்ளமென்றிலும் காராயும் கி
கிடியால் ஹகாஸ்ரீ சுகுவத்திரையே. வீரஸபதி
அதிலேயூடு அகியடி தூக்கிக்கூடியும்.

ହୁତରୁଙ୍କ କେନ୍ଦ୍ରୀୟାଣ୍ଡିଆର୍ଜ୍ଯୁସ୍ ଅଗରାର ସୀବି ଗ୍ର କଷମ ଯି
ପ୍ଲାଟାଯି. ଏଇ ଫୋରାନ୍ଟମାତ୍ରରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟାଣ୍ଡିଆର୍ଜ୍ଯୁସ୍ ଅଗରାର
କରିବିଲିଖିଥାଏ କଣ୍ଠୀତ୍ ଅଗରାରମାନମଣ୍ୟ ପଂ ଵିଟ୍ ପୋ
ଯି. ଉଚଳନ ଯମକିକରନାମାରେ ପ୍ରାଥମିକ ଅଗରାର କରନାମା
ଦିବାଜିଯେ ଯିଲାଙ୍କର କେନ୍ଦ୍ରୀୟାଣ୍ଡିଆର୍ଜ୍ଯୁସ୍ ବେଳୁ.

ഈ റംഗത്തിൽ നടന്നതെല്ലാം അശമനയുടെ മുകളിൽനിന്ന് അനുവരെ നിന്നിരേക്കുമെങ്കിലും ഒരാൾ നോക്കിയി സ്ഥിരമായിക്കൊണ്ടു താഴെ ഉള്ളിൽവെച്ചു പുജിച്ചുവരുന്ന പാവനവിലും അനു കണ്ണകളിൽനിന്ന് കാണുവാൻ സംഗ്രഹിച്ചതാണ് ദാദാരിയ വൈക്കമ്പാറ്റ സഭയിൽ. സുരിച്ചു കുറച്ചുകുറഞ്ഞു ചിതറുന്ന രിവാജിയുടെ ധീരണാട്ടക്കാലിയിലും, പെഞ്ചയിലും അപചിക്കുന്ന അതു ഘട്ടങ്ങൾ മുഖ്യമായി നേരിട്ടുന്നതാണ്. കൂടാക്കിയാണ് കുറച്ചുകുറഞ്ഞു ചിതറുന്ന രിവാജിയുടെ ധീരണാട്ടക്കാലിയിലും, പെഞ്ചയിലും അപചിക്കുന്ന അതു ഘട്ടങ്ങൾ മുഖ്യമായി നേരിട്ടുന്നതാണ്.

4

କେବଳ ଅଲ୍ପ ରାତ୍ରି ହୁଏଇ ଥିଲା. ଅରମନ ଯିବି କରିବା
ଦ୍ୱୟରୀରେ ବୁଝି କରାଯାଇଲା. ଯିବି ପ୍ରାରମ୍ଭ ପାଇବାର ମାତ୍ର
ପାଇବକ ଲେଖିଲେ ଆଣେଇବୁନ୍ଦିରେ ହୁଣ୍ଡ କାହାରେ
କାହାରୁ ହାତିକିମିଳି ପାଇବା କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ

നി. ഇതു വസ്തു സാഹസരത്തിനും ഉള്ള പുറപ്പുടാണെന്ന് കരത്തി തന്റെ പരദേവതയെ ധ്യാനിച്ച് അഭ്യർത്ഥിക്കുന്ന ചെയ്തുവല്ലവിച്ചു നിന്നും വാതിൽ തുറന്നും ആക്രമിക്കുന്ന പ്രവേശിച്ചതും ഒരു സ്രീധരഃപേരും കണക്കേപ്പുാഡി കുറൻ ആലപാസമഖ്യായകിലും അത്തിരുവം ജനിക്കാതിരുന്നീ സ്ഥിരി തയക്കാലം വിസ്തരിച്ചും അവ കൂടെ കൈയ്യലുണ്ടാക്കിയും മഞ്ചിയ ദിവസിച്ചതും എൻ്റെ സഹായത്തോടുകൂടി ആ മഹിഷാമണിയുടെ ദേഹത്തിൽ അഭ്യർത്ഥിക്കുന്ന ഒരു ബള്ളെടുത്ത മുഖത്തു സൗംഖ്യമോ കലീനതപ്പേരു എന്നുണ്ടോ അധികം പ്രകാശിക്കുന്നതെന്നു നിശ്ചിയിക്കുവാൻ പ്രധാനമായിരുന്നു. ആപ്പെടുത്തിയ കലകന്ധുകമാർക്ക് സമജമായുണ്ടാകുന്ന ചെയ്തുതോടും നിശ്ചിയാവദത്താട്ടുകൂടി അവരും ചാടിവരും എന്ന വാഴിയുടെ മുഖാകെ ഒരു താങ്കോൽവെച്ചും അല്ലെങ്കിലും അറിയിച്ചു:—

“അസമയഞ്ചു വന്ന നിലാഭംതു ചെണ്ടു എന്തോടു അവരും ക്ഷമിക്കണം. യീരകായ അങ്ങളും രജപ്പമാണും. ഉചാദശിച്ച തേരെണ്ടിബ്ലൈങ്ക് ലും ഓരോണ്ടുനും അറിയിക്കാനായി അറിവാദം തരണം. അപായം വരുന്നോടു ഉചച്ചാരണം അധികംനുത്തിലുണ്ടോ.”

ഈപ്പും ഈക്കുട്ട് വന്നു. അങ്ങെയെ അത്രിപ്പും പ്രേപ്പിച്ചു സംഗതി ഇന്നതാണെന്നു കൗക്കിയായ ഏനിക്കു വിവരിച്ചു പറയാൻ പ്രയാസമാണ്. അങ്ങും നുബമായിരിക്കുന്നവെന്നും, അങ്ങും യുടെ ബഹവിന്റും കിൽ ഒരുത്താണ് ക്ഷയം മും തൃടാതെ നിലനിന്നു വരുന്ന ലൈനും അറിയുവാൻ ആത്രഹദയിച്ചുവരിൽ ഒരാളാണ് ഇവളെന്നു മാത്രമേ തല്ലും പറവുന്ന സാധിക്കും തു. കാഴ്താമസം അനുപത്തിനുടയാകും. ഈ താ കൊൽക്കാണ്ട് ഇതിനു നേരെയും മരുബാജു വാതിൽ തുന്നാൽ പുറത്തെയും തു വഴി കാണാം. - ഈ നേരേ മുഖമാർത്തമായതിനാൽ ഈ ഭാഗത്തു പ്രാഹപാലനംരിലും. വാതിൽ തുന്നാതിനുണ്ടാശെം. താക്കാൻ അവിടെത്തെന്ന ഇട്ട് ടോഡ്യൂറാംക്.”

റിവാജി—“ക്കെ കളിഞ്ഞേപ്പുാലെ പോകവാൻ വളരെ ദടിയാണ്ട്” എന്നും ആ വിധത്തിലല്ല.”

സബു—“അങ്ങെനെ വിചാരിക്കാതു” അങ്ങയുടെ വംശ തതിന്റെ പ്രതിഷ്ഠയും ഹീന്മാളിടെ ഭാവിനമും അ കുദായെ ആത്രയിച്ചുണ്ടും നില്ക്കുന്നതു. ആ വകു മരാക്കു ത്രുക്കാതു പ്രാധാന്യം ആലോചിച്ചു് ഈ തുട്ടുമാരു അവമാനം അങ്ങും വിസ്തരിക്കേണ്ടതാണ്. പലവരും ഉന്നതിക്കായി കൊണ്ട് അവതരിച്ചു ക്കെ മഹാപുരാണ നേരി ജീവം പാഴിലാവുതെന്നു കുത്തിയിട്ടാണ് പല തെരിശ്വാരണകൾക്കും ഇട്ടുണ്ടാക്കുന്ന ഇ നയം അംഗികരിക്കാൻ ഇവർ സന്നദ്ധയായതു്.”

റിവാജി—“ഭവതിയുടെ ആത്രഹത്തിനു വിപരീതമായി പറവാനോ പ്രവത്തിപ്പുണ്ടോ ഏനിക്കു് ഇപ്പോൾ ദേശം വത്തിലിലും. ആപത്തിൽ രക്ഷിക്കാവൻ ഒരു സൂക്ഷ്മാശാന ആപ്പുവചനപ്രകാരം തൊന്തു വേതി ചേ ക്കെ ബന്ധുവായി സപീകരിക്കുന്നതിൽ വിരോധി ലൈനു വിത്പാസിക്കുന്നു. ഭവതിയിൽനിന്നും ഇനിയും ചീല ഘത്തമാനങ്ങൾ ഗഹിക്കേണമെന്നു് ആരും

ണ്ട് അതിനരിൽ സംശയം ഇതാല്ലോ? അറിയിച്ചു കൊണ്ട് സംരതി വന്നുകൂടിൽ അപ്പോൾ ആ അതു മം സംശയിക്കാമെന്ന സംശാധാന് ക്കൊട്ട്. ജീവരക്ഷ യും സമാധി യാതൊരു ക്കമ്പ് പും ഇല്ലാത്തതാണെ തല്ലാലും നാഡി ചരവാനെ നിപ്പാഹാരിക്കും. ഇങ്ങനെ യോരു ഒളം ഭവതിക്കം വന്നുകൂലില്ലാതെ പ്രത്യേക കാരംചെയ്യാൻ സാധിക്കാത്ത അവസ്ഥയും” അങ്ങനെ ചെയ്യാപത്രം ഭവതിക്കം വഴരണെന്നും എന്നും ഇല്ലിക്കുന്നതും അല്ല. എന്നും ഏതെന്നെന്നും ഒളം ഭവതിയുടെ ഒരു സന്ദരബ്ദമാണും തല്ലാലും ചരവുകൊള്ളുക്കേണ്ട ”

എഡ് - “എനിക്ക് വേണ്ടി അങ്ങു യാതൊന്നും ചെയ്യു ഓട്ടില്ല അങ്ങയുടെ കേഷചവൽക്കമാനങ്ങൾ അറിയാനും കൂടുന്നുണ്ടോടുടർന്നും ഒരുവരും ഇവിടെയുണ്ടെന്നോ? അ അ സദാ സ്കൂൾക്ക് നന്ദായാൽ അതിൽപ്പരം ഒരു പ്രത്യേകകാരം എനിക്ക് ചെയ്യുണ്ടതായിട്ടില്ല. ഇനി താമസിക്കേണ്ട —

—○—

7. റോച്ച കീഴുക്ക ബുദ്ധി

പാരമ്പര്യപാഠി ചാൽക്കടൽ വകുത്തു ചന്ന ദാന്തി പദ്ധതിനിന്നരേണ്ടും ടരമ്പരമംകണ്ട പരമാന്ന ദം ആണെ വികാരാനും പലകൾ, മോഹിതണിംഗൾ, ബുദ്ധ, ഗ്രൗമനിംഗൾ ക്ക് ആളുകൾ കണക്കില്ലാതെ ചന്നതുടങ്കാൻ. പോയവരിൽ പത്തിനും എടുക്കണ്ട പ്രവൃത്തിയില്ലാതെവരും കാലക്കേൾ ചും “കഴുപിഞ്ഞി” എന്ന രട്ടിലുള്ളവരും. ആയിരുന്നുവെന്നു പ്രസ്താവയേറുമാണ്. വേദാന്വനസംഖ്യാരികളായ ചില പണ്ഡിതരാജാരാജാക്കാരും തതപ്രവാദത്തിനായി ആ ശ്രദ്ധ തതിലെത്തിക്കൂട്ടി. ആജീവനാനം റിഷ്ട്രായിരുന്ന ജീവ സാഹല്പം വരുത്തുന്നതെന്നു മോഹത്തൊട്ടുട്ടിയാണ്

ചിലർ പുറപ്പെട്ടിരുന്നു “അവൾ അവം വാങ്ങി ഒരേ ചീയുക്കു കൂലം “സ്വാമിചൊന്നപട്ടി” നടപ്പേണമെന്നു പിലർ കയ്തോട്ടുള്ളൂ. “അദ്ദോക്ഷമാല കഴുത്തിലും മറോറോനു മനസ്സും” അതിനു അനുഭവയി കൂടുതലും പുറപ്പെട്ടിരുന്നു. നട നാകാണുന്നതുകാണ്ടു് ഇംഗ്ലീഷ് സ്വാമി എത്ര താരത്തിൽ പ്പെട്ട അളളാശാനു ഒളിഞ്ഞു തന്നു. തെളിയി ശ്വാസം ഉറുളിയും ചിലപ്പോഡായിരുന്നു. അതു കൂടുതിൽ ഒരു തത്തായിരുന്നു ഇങ്ങുള്ളിവൻ. ഇങ്ങനെ നേരം ശാഖമാസം കൊണ്ടു് അഭിരുചി പുരാഖാരം നിരംഖാരം അതു ഗ്രാഹത്തിൽ ജീവസസ്യവും ധാരാളം മണിഞ്ഞായിരുന്നവെങ്കിലും ഭക്ഷണസസ്യവും അംഗത്വനെ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. പാഛ്യം ടൽ അട്ടത്തുരുത്തു തന്നു യഥാദ്ദേശം. പേരു പാഛ്യം ടൽ എന്നു ശാഖകളിലും അതിൽ ഓലുവെങ്കിലും നാതുമേ ഇണ്ടായിരുന്നു ഒരു സ്വാമി വരും മാത്രം അംഗവും ദാനിപ്പിനാരെ മുട്ടുകൾ കൊണ്ടുണ്ടു് വന്നുവെരുന്നവക്ക് വേണ്ടുന്ന ഒത്താം കൈകളില്ലോ. ചെപ്പു തകാട്ടുപാശും അവർ തരുന്നാണ്. വെള്ളിപ്പും സെറക്കാരുളുക്കും ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കാം. അരു ഇതലാഡു സാധനങ്ങൾ കൂട്ടിൽ കുറുക്കാനു ദേശം നേരം തിട്ട ശാഖിയാൽ റഫോർമുന്നേന്നു ദിവസത്തേക്കു കൂടം കൈകെടുത്തുവാൻ ചന്നാം വരും. നേരം ശാഖകളും കാണണ്ടുള്ളൂടു് കാണണ്ടുള്ളൂടു് കൂടം സപ്താർ ദയ കാണണ്ടും തന്മാവാതെ വന്നപ്പേരും ദിവസിലും കൂടം കൂടം കൂടിക്കുണ്ടുന്നവെങ്കു ചിലർ ഒഴിവുണ്ടു്. പാശമാന ദാം കൈകയ ലാഡുമാണു ശാഖകളിൽ പത്രാം പത്രിനാശം ചിലവിട്ടാലും താഴേക്കുപ്പെടുന്നു കയറ്റി ചിലർ ഒഴിക്കാതെ കൂടി.

ഈ തകാംനേനാക്കണി നാമുടെ റോറപ്പുട്ടു് അതശുഔദ്യാനി എ ടുത്തു് കയ മോട്ടുൽ തുടങ്ങാം. സ്വാമിയുള്ളൂ കാലത്തോളം. അഭിരുചി അളളിക്കു ദയാളും മണിഞ്ഞാവുമന്നാം, അളളി ശാഖക്കിൽ സന്ധാരിത്തിനു കരവുണ്ടാകയില്ലെന്നും ഉണ്ടായി കാശാനുള്ളൂ ദിവസിലും അതാരം ശാഖകളായിരുന്നു. വോട്ടുകൾ വന്നുതാട്ടുടി അളളിക്കു മടങ്ങിപ്പോവുന്നതു കാണത്തുടക്ക

கூடி. “புதுக்குறிலே அங்குவி வரத்திடு பொலிடு
டு” என்ற மட்டில் ஸுபமி ஹாட்டு கார கேந்தமாயிடுத்
என்றால் குக்கியது. ஸாயார்ள உஸ்ர் நாதராம
ஸ்ரீவாஸ்ரைஸ்ரூப உள்ளவு. ஜின்னாட்டுக் கூடுதில்
ஸுபாமியைக்கண்டு கைக்கிடிழுவா குஜரத் மோஹா, மஹாராஸ்திர
மிக் கோட்டுப்பில் உண்ணால்கூடு கொடி, ஹத்தில் ஏதிர்நா
ள குமேஷ கைதி தூக்கியாகதான் பரவாங் புராஸ்ரா
ள். கோட்டுப்பிலென்ற பேர் பொனி. சில யாவு
ங்கே வாங்குக்கூடு. பால்க்கால்வித் தூணி, ஸ்ராவி யூக்
கோட்டுப்பில் உள்ளன், ஹது ரங்கு. இட்காாத தரமாயை
கீத்துக்கா பத்தாக்கா பிளை வேளா அபோபஷிக்கேளை
திலையும் சிலக்கு தோனி யதிகாக் கால் கோட்டுப்பி
லோகு. தென் ஏதுக்கியும். பரலைமஸ்பாகியை கா
ளவாங் தரங்குவும் காது. வழங்கர ஸ்ராயத்தில்லாள்
ஒராண்.

குமேள மூவாறு உத்தினரியு, கீர்த்தி மூலம் பாரன். அந்வயி ஜங்காதி. வாய்போன் ரஷ்மிய மாஸ, தாழைச்சிதீடு ஆக பொது மாக்கட ஸேவ பிடித்து விவரம் அமைப்பித் தேவூர் மூவாறு உத்தினமைப்பையுதிலைத்து அதுபோது பட்டி முதலுறுப்புயை என்று, முறையைகூட்டி ஒழுக்கிடுதினம் என்றும் பொது உபயோகம் பொது உபயோகம் வாக்குவாங்காயி வாக்கையுதிலைவும் அவற் பாரதி. பொது மிகை களை கீழ்ப்புக்காயி பைக்கிருதூகிலைப்புத மூறு முறைகளைத் தேவூர் மூலம் அமைப்பாற் சொல்லி தொகை என்று அவற் அரியித்து சுதாக்கத்திற்கு பொது காக்கியிருப்பதை கீழ்க்கண்டு பொது மூலம் அமைப்பாற் சொல்லி வேண்டும். வேளைகளுக்கு பொது மூலம் அமைப்பாற் சொல்லி வேண்டும்.

എന്നിം വളരെ പ്രധാനം ഉണ്ടായില്ല സപാർമ്മകാശണ നാം പറഞ്ഞു ചില കാഴ്ത്തുവും ദിഃ । ധമാശക്തി ഒക്ഷി ണയും കോട്ടത്തേപ്പും അതിൽ എതാനും റോഷ്ട്രൂമാർ ഏറ്റവും മാത്രമല്ല എന്നെന്നും എന്നുറെ ചങ്ങാതിയേ യും ഒഡിഷ്ട്രാക്ക നീ ഭ്രാഹ്മാം ചെയ്യും ഉണ്ടായി.

ഒഡിഷ്ട്രായേപ്പുംക്കു എന്നുംകുടിക്കുക, തൈപ്പം പണിക്കുല്ലാം ചെയ്യും, ഏന്നായി പിന്നെതാ ചട്ടും. സപാ മിക്ക പുജകളും തൈക്ക്ക്കുടി ചെയ്യും, കഷ്ടികാശം ചെ ത്തും. നിരക്കുക, (ഈ സപാമി മക്കിക്കളിൽ ഒരു ത്രട്ടതിലും) ക്കുണ്ണം പംക്കുചെയ്യും, ഇതൊക്കു എന്നുറെയും എന്നു ത്രട്ടക്ക് രഫൻറയും പണിയായിരുന്നു തൈപ്പം വി ക്ക് തുടക്കി ഇതു കഴുപ്പുടാറില്ല. പരബ്രഹ്മം കാശാശം ചു മാഹംനകാണ്ടും ഇതെല്ലാം ഒരു ചിയാം നാൾിച്ചു. ഇക്കി കൈയീരിക്കേ വിഭാഗാരായ ഒന്നാരണ്ടായിക്കു താരുവാദ തുറിന്നും അവസരം കിട്ടി. സപാമി അധികം സംസാരി കുന്ന ത്രട്ടതിലല്ല. ഒരു പ്രധാന ഒഡിഷ്ട്രാണ്ടും സപാ മി ചീല കൈയാംനൃഞ്ഞുകാണിച്ചും അതിനേരും അ തമ്മം ഇന്നാതാണേന്നും ഒഡിഷ്ട്രാം വ്യാവസ്ഥാനിച്ചുകൊ ത്തും. ഒഡിഷ്ട്രാന്നു വ്യാവസ്വനം നമ്മുടെ നാട്ടുത്ത ദൈനന്ദ രാമായണത്തിനും അതിം പറയുന്നതും ഒലേയാ ണും “എക്കണ്ണുമം” എന്ന സകലും ഒരിയാണോ? എന്ന ചോദിച്ചുപ്പും സപാമി ഒന്നും കാട്ടി. ഉടനെ ഒഡിഷ്ട്രാം “നിങ്ങൾ വിചാരിക്കുന്നതെല്ലാം സാധിക്കാറോ? അ ഫ്ലൂഡ് നീ അഭേദകൊണ്ടു നടത്തുന്നതും” നിങ്ങളും വേറോ നാണും “അതാണും മുഹമ്മദ്” എന്ന മരവടി ടറത്തു. പുതശ്ശൻ പ്രകൃതി എന്നാണ്ടും സകലുത്തിനും “എന്നാണും അട്ടം സമാശം എന്നും ചോദിച്ചുപ്പും തുല്യതന്നും അഭാവം ഒന്നും സമാധാനവും സപാമിയുടെ അഞ്ചാല്പ യും. ഇതുതന്നു തിരിച്ചു ചെലപ്പതാരെപത്വാദമാക്കി ചുപ്പേരു സപാമി കണ്ണടച്ചു. റോഷ്ട്രൂമിൽ മനസ്സും ലായതും.

ഇല്ല. എക്കിലും റൈഷ്യൻ ഉപായത്തിൽ ഒഴിവത്തില്ല. “സ്പാമി സമാധിയിലായി. ഇന്നി എഴുപ്പാടുണ്ട്” സമാധി ഉണ്ടെന്നതെന്ന് അറിവത്തുള്ളട. അവർ ദേശ്യത്തോടെ “നിംബക വിചാരിക്കുന്നതോക്കേ സാധിക്കാറെണ്ടോ?” എന്ന ചോദിച്ച പോകയും ചെയ്തു. പിന്നെ വിഭാഗങ്ങാരാതം അവിടെ പന്ന് കില്ല. റാന്റുവാദവും ഉണ്ടായിട്ടില്ല.

ഞങ്ങൾക്കു രണ്ടാംക്കം ബ്രഹ്മ കാണാൻ തുട്ടു തിരക്കായി. മുന്നും ഭക്തിയോടെ ചെയ്തിരുന്നവെന്ന മാത്രമല്ല, സ്പാമി കണ്ണുമിഴിച്ചു കണ്ടാൽ വെരുതെ ചെന്ന നമസ്കരിക്കാണം തുടക്കം. എന്നീറ ചണ്ഡാതി കത്തുകെട്ടിയവനായിരുന്നതുകൊണ്ട് എന്നേക്കാരം ഭംഗിയിൽ നമസ്കരിക്കാൻ അധികാരിക്കുന്ന വരുത്തണായിരുന്നു. സ്പാമി അധികാരിപ്പാം അപോന്നുപോരിച്ചുള്ളു” ഒരു ദിവസം അധികാരി സമാധിയിൽനിന്നും റൈഷ്യനാർ വിളിച്ചുകാണുന്നുണ്ടോയി. പിന്നേവിസം രാവിലെ വരെ ചുറ്റത്തുവിട്ടില്ല. ഉച്ചയാദ്ദുപ്പാർ വാടക്കിവിളിൽ മുവവുമായി ശുട്ടിക്കഴിഞ്ഞു നടക്കാൻ വയ്ക്കാത്തുകാണി അധികാരി ചുത്തു ചുത്തു കുടഞ്ഞു. വിവരം ചോദിച്ചുപ്പാർ നേരം പറയുന്നില്ല കുറെ തിരക്കിയപ്പോരാം“എന്നിക്കേ വിഞ്ഞനിട്ട് ചൊരുത്തിയാണില്ല. കാളിൽ ചിലവന്മാരുമേഖലും ഹോട്ടലിൽ പോരി ഉണ്ണുക” എന്നായി. ഉണ്ണുകഴിപ്പാതു “അധികാരിക്കുന്ന തയാരുപ്പാർ ബ്രഹ്മ കണ്ണ വത്തമാനം ഞാൻ ചോദിച്ചു. “തന്നീക്കു നാളേ കാണാം പിന്ന എന്തിനാണ്” ഇതു തന്നു തിട്ടാക്കുന്നതും നാലുപക്കി. അതുപുറം ഒരു ഏനിക്കു ടരിക്കുമായി. ഇത്താഴുടെ ക്ഷേണിവും മറ്റൊക്കുന്നതും ബ്രഹ്മ കണ്ണത്താലും, കുറെ ബുദ്ധി മുട്ടുക്കും എന്ന നേരം വിചാരിച്ചു. ഇങ്ങനെ ഏനിക്കുവിനിക്കുവിനി വിശ്വമിക്കുണ്ടി വന്നില്ല. മുന്നേന്നും വിളിച്ചു. ഞാൻ ഒരിയിൽ കടന്ന ഉടനെ എനിക്കേ പൂജാപൊതുത്തിൽനിന്നു കുറച്ചു വെള്ളം എടുത്തതുനു. അതു കടിച്ചു” അവിടെ

കയ മുലയിൽ ഭരിക്കാൻ പറഞ്ഞു. ഇന്ന ഒക്കെന്നും ഒന്നും കഴിക്കാത്തു് ചാറുംപട്ടിങ്ങു മാത്രക്കല്ലുവാലിലോരെ കുഴി മുക്കിണ്ണൻ അരുത്തിചേക്കാക്കിയിരിക്കുണ്ടോ. എന്ന കല്ലിച്ചു് കുറെ കഴിത്തെപ്പാഴേയ്ക്കു് എനിക്കു മാത്ര കടഞ്ഞിട്ടു് നില്വ തതിയില്ലാതായി. വിരാസ്തു് അധികമായതോടുകൂടി ഒരു മാം ദുഃഖതനെ ചാഞ്ഞുള്ളടക്കാ സപാമി തിരിത്തു നോക്കിയിരുന്നില്ല. അതുകൊണ്ട് സപാമി അങ്കിച്ചേയ്ക്കു മാതിരി തൊൻ അധികനേരം ഇരുന്നില്ല. കുറെ ചുമരി അതു ചാരിനോക്കി, കുറെ കിടന്ന. എന്നിട്ടുണ്ടാ വിരാസ്തു് മാരുന്നു! സമിക്കാവയ്ക്കാതായപ്പോൾ തൊൻ സപാമി യോട് വല്ലതു് കഴിക്കാണാവനു പറഞ്ഞു “അവമംകാണ നന്നതു് എഴുപ്പത്തിലാവോ? രാവിലെ ഉപദിഷ്ടം തരാം” എന്നാണു് അങ്കിപ്പാട്ടംണ്ടായതു്. ചിന്നാഴു് കാനനേരം സഹിച്ചിരുന്നു. സപാമി എന്തിനും പുരാതനയ്ക്കു പോയ പ്രപാദം ഒരു ഭാരിയിലുംഡായിരുന്ന പാതകദശിൽ വല്ലതു് ഉണ്ടാവു എന്ന തൊൻ പരിശോധിച്ചുനോക്കി. കനിക്കു കുറച്ചു് അചലു് പഴവു് ഉണ്ടായിരുന്നു. തത്കാലത്തെ വിരാസ്തവനാൻ അഞ്ചു് ഉപകരിച്ചു. സപാമി മടങ്കാ വരു ബോഡേയ്ക്കു തുടർന്ന് വിശ്വാസം സംശയിച്ചില്ലായി. രാത്രി അക കാത്തക്കു് ഒന്നും ചെലുത്താൻ തന്മില്ല. സന്ധ്യയ്ക്കു ഒരു ജീയുംണ്ടായു് ഒന്ന് നീവേദ്യക്കാളില്ലോ. സപാമിയുടെ റിഷ്യു രംഗം എടുത്തുകൊണ്ടപോയി. രാത്രി വിരാസ്തു് മയഞ്ചു വും അതുണി കഴിത്തു്. പുലന്നപ്പോഴേയ്ക്കു് എനിക്കു കുറീണം. കലംഡല. അ എന്നെന്ന സ്ഥലമിതനെന്നു കുറീണത്തിനു കാരണവും മനസ്സിലായി. ഏതായാലും രാവിലെ ഉപദേശം തരാമെന്നു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടെല്ലാം, അതോടുകൂടി ചുരുവാവും കാണും എന്നോത്തു് സമാധാനിച്ചു ഉച്ചുംജീകഴിത്തു് സപാമി എന്ന വിളിച്ചു് അടക്കങ്ങയിരുത്തി. നേരെ നിവന്നിരിക്കാൻ പറഞ്ഞു. തൊൻ മാത്രക്കല്ലുവടിച്ചാലെയുണ്ടാക്കി ഇരുന്നു. സപാമി ചുണ്ണാണിവി രക്കു എന്നു ചാഞ്ഞാ ചെവിയിൽ ഉണ്ടി. തള്ളവി

രക്ക ക്ലീനർ പോളിയുടെ മേലെ വെച്ച് “സു ഷിളി¹ അനോ ബുഹം കുഞ്ഞാറായാം” എന്ന പാതയും എൻ്റെ ക്ലീനർ രണ്ടിം സ്വപ്നമികഴിയും രക്കതിയെല്ലാം ശ്രദ്ധി ചെ കൂടു തെക്കും. ‘അപ്പോഴെതെവന്നു നുത്തപിച്ചാൽ കൈ കൂട്ടു പോരാ നടക്കേൻ്റെ ദൈവമേ’ എന്ന മാത്രമേ ത ക്ലീനർ പഠാലം പറവാൻ സാധിക്കുമെങ്കിലും. എൻ്റെ തലയിൽ ശ്രദ്ധിയോ മരറാ ഒരു വെള്ളിച്ചും പാതയതുപോലെ തോ നി. പട്ടിണികൊണ്ടുതന്നെ ക്ലീനർന്റെ പൊന്തിച്ചു പറക്കാവാൻ ഫുട്ടക്കാഡിയിരിക്കുന്നു. ഈ തെക്കുംഗ്രൂട്ടി കുഴി എന്തപ്പോഴെതെ കുമ പറയണമോ? “ഒരു പ്രകാശം കണ്ണം ലൈ?” എന്ന സ്വപ്നി ചോദിച്ചു് കന്നംഗ്രൂട്ടി തെക്കും. “അ തുതനേ യാണു ബുഹം; ഇനി തെമണിനാഭവും കോക്കും” എന്നപറഞ്ഞു തലയ്ക്കു നല്ലോടു കൂട്ടു ന മാനിച്ചു്. ഏ നിക്ക് വേദന സഹിഷാൻ പാടില്ലാതായി. “ഈ ബുഹം ഫല്ലാവക്കും കണ്ണാം” എന്ന തോൻ ഫുക്കിവിളിച്ചു്. “മ ണിനാഭത്തിനേക്കും രക്കതി ഇട്ടിനാഭത്തിനാണു്” ഏ നാപറന്നു തേൻ മരണായുംതന്ത്രംഗ്രൂട്ടി മേഖലാട്ടാര പാട്ടു. അതോടുകൂട്ടി സ്വപ്നിയുടെ ചാരിപൂര്വദേഹത്തി മേൽ ഒക്കെ മട പാണിനാലു ദുമാനിക്കുമ്പുംവെള്ളു. ഓട്ടപ്പാ ചെയ്യുന്നാൽ ചാടിവന്നു അവർ ആത്മയിക്കും ഉ ണ്ണായിതന്നെത്തിനാൽ തോൻ വേദം ചുറ്റതു ചുട്ടി. “കാടു കളിക്കുവാരെ! ഇനി നിങ്ങൾ ആക്കും ബുഹം കാണിക്കുവി പ്പി.” എന്നു് അട്ടവാസിച്ചു നേരുവിതനു വിളിക്കാൻ തോൻ ഫേംട്ടലി ലയ്ക്കു് ചാടിവന്നു.

മടക്കിവന്നപ്പും സന്ധൃപ്പിയുമില്ല, റീഫ്രിജറേഷൻ സ്ഥാധികരിയുടെ ശല്പത്തിൽ ഒരു ദാലിയും പ്രാരം ഭിന്നക്കണ്ട്. അതോൽ മുഹയാളിക്കുന്നു.

“സാഹന കുറുതു നെല്ലുപ്പും” എന്നു ഒരു തോ നം ചുങ്കാതിയും മടക്കിപ്പുന്നു.

8. ടേംഗ്.

പ്രഭാകരൻമുറ്റി—കേരവൻമുറ്റി ഇക്കറിയും തോട്ടെ. ഈ ലൈ! ഇതു നാലുമരെ കൊല്ലും. ഇനി മതിയാ ശാം. ഒരോത്തുക്കു ഇങ്ങനെ തുടങ്ങിയാൽ ഇം തന വാട്ട് അധികം നിലനില്ലെങ്കിലും. അസ്ത്രു ചർമ്മ— ദേശഭൂപ്രാണലും അവഞ്ചപ്രാപ്തനു പണം അഡച്ച കൊടുക്കുന്നതുകൊണ്ടുള്ള ദോഷമാണീതു്. കാരണാനി നു പത്രതും ഇങ്ങപത്രതും വഴുവും, അതും. ഇനിപ്പെടിച്ചില്ലെന്നു ഭാടം കുറ്റും വല്ലവഴിക്കും. കടന്ന പോക്കുതെ ഇവററയും! —

കാരണവരക്കു കൂടാരം കൂട്ടമടച്ചായിരുന്നവകിലും കാണ്റുമാറി ഏകാണ്ടതു കേരവൻമുറ്റിക്കായി അനു. പഴിക്കുന്നതുവാട്ടു സന്തതിയോ കയ തനവാടാണു്. കേരവൻമുറ്റിക്കുതുടക്കാതെ രണ്ടു മതമക്കു മാത്രേ പ്രഭാകരൻമുറ്റി കുഞ്ഞു. കേരവൻമുറ്റിയാണു് അ ബരിക്കുവെച്ചു മുത്തതു്. അഡച്ചം തോട്ടുവാൻ തുടങ്ങിയും മുതൽ അനന്തരവനാ യം കയ കൊല്ലു മാത്രം കയ കൂദ്ദുമുക്കു ഇരിക്കുന്ന പതിവു വു ടീഡിക്കുന്നു. കേരവൻമുറ്റി തോറു തിൽ പരീക്കുക്കും രഹാണം പലകും കററം പറയുന്നതു് ബുദ്ധിക്കുക്കുട്ടു്, തുജ്ജുനിക്കുകുട്ടു് യാതൊരു കാവും ഇപ്പുഴിം ഉണ്ടു്. അയാളെ പരിചയമില്ലെങ്കിലും വരാതും സമ്മതിക്കുന്നതല്ല. നാലുകൊല്ലമായി കുങ്ഗോച്ചെ തോറുകാണുന്നതിൽ ചു ലക്ഷം അതുള്ളതുമെ തോന്നീടുള്ളു.

തോറുതിലുള്ള ജാളിപ്പം അമാമൻറു കൂടാംനുതാ ടക്കിടി കേരവൻമുറ്റിക്കു പത്തിരട്ടിയായെന്നു പറായണ്ട തിലു. അമാമൻ പരംത്തപോചെ വല്ല രാജ്ഞിതെയ്യും കുന്നുപോയാലോ എന്നായു വിചാരം അയാളുടെ മന മസ്തിൽ കടന്നുള്ളവാൻ പിഛും അധികം താഴും വേണ്ടിവന്നിലും. റഹിൺ, പെന്നാങ്ങ് മുതലായ സ്ഥലങ്ങളിൽ

സ്വരിച്ചു. തന്റെ കണ്ണരണ്ട് മേൽക്കൂർത്തവാർ അവിടെ ശ്രദ്ധാർഹ ഉദ്ഘാരണമനാണെന്നിട്ടും ഉണ്ട്” സൈംഗഭാമിനി (അമുഖമന്ത്രി മകൾ) എയ് റാഷ്ട്രപ്പബാർ യാത്ര വേണ്ടം നാം ചെക്കുകയാണോ” ഉത്തരമെന്നോ. തോന്തും. ഈ വിചാരങ്ങൾ പരസ്യരം റാഷ്ട്രപ്പിപാൽരാധന ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കും “എന്താ ഉറങ്ങുകയാണോ?” എന്ന ചോദ്യത്തോടു കൂടെ സൈംഗഭാമിനി ചായയും കൊണ്ടു ദിനിയിൽ ഫ്രേഡ് റിച്ചു. ചായ മെംഡ്രൂള്ലത്തുവെച്ചു”, എക്കുണ്ടോ വാതിലില്ല. ഫോഡ് മാറിനിനും.

സൈംഗഭാമിനി— ഇന്നനേരു ഉണ്ടാക്കിഞ്ഞ ഉടച്ച ഈ കേഡേം ഫോന്നതു് പരീക്ഷയുടെ വിവരം അറിഞ്ഞു് അടുത്ത പ്രേഷ്ട്രൂട്ടുട്ടുകുംബാധിക്കുമോ?

കേരാവൻബന്ധി— ഇന്തീ ശ്രദ്ധ ഭവം ആരുരുയും കാണിക്കാൻ നന്നല്ല. അതു കുണ്ടതനെന്ന ഖാണോ” ഇങ്ങോം വേറും ഫോന്നതു്

നൗംഗാ— ഭവം ആവു് നല്ലതായിരുന്നവെങ്കിൽ ഇന്നോ” അതിനു വിശദേശിച്ചു് അംബേഡ്കരിയാനു വന്നിട്ടില്ല.

കേരാവ— ആ കാര്യത്തനു സംബന്ധിച്ചില്ലാണോ”.

സൈംഗാ— അതു തീച്ചുപ്പുട്ടത്താണ് മറരുള്ള വരാണോ” അതു ഫോട്ടു— പരീക്ഷയ്ക്കു് തോറുത്തുകൊണ്ടു് ഇങ്ങനെന്ന ദോഷം ആരുരുക്കില്ലം വ്യസനിക്കാരണങ്ങളോ? ജാംപാജി യങ്ങൾ ഇംഗ്ലീഷ് ടൈപ്പല്ലോ?

കേരാവ ഇക്കറിയെങ്കിലും ജയിക്കമെന്നു വിചാരിച്ചു അറിഡിവം ഇങ്ങനെയെല്ലാ വന്നതു്? ഇങ്ങനെ എത്ര കുലമാണോ” താവാട്ടിലേയുള്ളു് ഒരു ഭാരംഭായിട്ടും കൂടുക? എൻറുതുടെ പറ്റി കുറാറം ഇക്കറി വീർ എ. പാസ്റ്റാ യിരിക്കുന്നു. സ്റ്റോൺസിൽ ആനിക്കും അയാറുകളം ചുപ്പും, ധിക്കും മാർക്ക് കുട്ടി ധിക്കും ചുപ്പും കുട്ടി ധിക്കും ചുപ്പും, എല്ലാം, റാറി ധിക്കും വന്നാലെ എസ്റ്റാവക്കും സംബന്ധിച്ചുള്ള കുട്ടി ധിക്കും. ഇതുകും വിചാരിച്ചുപ്പേഡി കു സുക്കട്, ഏ. നൗി. മേലാൽ എറ്റവേണ്ടുമെന്നു സംഗ്രഹം ആകും അതുവാ

ചിക്കാളു യില്ല.

സെഴ്ജാട്ട് തരവാട്ടിലേയ്ക്ക് ഒരു ഭാരാ യിത്തീരാൻ അതു തന്ത്രാളം സപത്രു് ഇല്ല, തായിട്ടില്ല ചല്ലാ. മറച്ചുള്ള വർക്ക സന്നോഷിച്ചില്ലെല്ലക്കിൽ എത്രാ വിരോധാ? അവക്കും വല്ല നജ്ഞവും വന്നിട്ടുണ്ടാ? കേരവന്നുണ്ടിയെ ദ്രോഹിക്കുന്നവരായം പാസ്സില്ലും പീസ്സില്ലും ഭേദങ്ങളും വരല്ല - ഇന്നി എന്നാണ്? ആരംഭം വന്ന അതു കേരക്കു ടേക്ക്-ചായ തണ്ടത്തുടക്കാം. അതു വേഗം കഴിച്ചു-കേരവു്. അമ്മാഡൻ ഉള്ളതു തുറന്ന പറഞ്ഞു. മരംകുവ കേരവു്. അമ്മാഡൻ സപാതത്രുമില്ലുംല്ലാ. അമ്മാമൻ പറഞ്ഞു പോലെ വല്ലവഴിക്കും പോകുണ്ണമെന്നാണു വിചാരിക്കുന്നതു”

ബാഡ്ര—വെരുതെ വേണ്ടാത്തതിനൊന്നും ചുറ്റെപ്പറ്റിട്ടിരുന്നു. അച്ചുന്ന അച്ചപ്പാഴുക്കുന്നതെ ദേപച്ചപ്പംകൊണ്ടു, ചില തെല്ലാം ചാഞ്ഞുവെന്നല്ലാതെ ഉള്ളിലോന്നും വെച്ചിട്ടും ഉറന്തതിരിക്കുന്നതു്. “പരീക്ഷയിൽ തോറററക്കാണായിരിക്കാം, ഒക്കും വന്നുണ്ടിയെന്നും ഒരു ശാഖാച്ചുള്ളു്” എന്നു് അമ്മ പറഞ്ഞേപ്പാടം “ഞാൻ അവാനു കഥാനും അംഗീകാരിക്കുന്നും ദേപച്ചപ്പേപ്പുട്ടു്” എന്നാണു് അച്ചുന്ന ഉറപ്പടിപറത്തതു്” പറിച്ചുള്ള നിങ്ങൾക്കും അതു ഏങ്കിലും ഒന്നും പറഞ്ഞത്തിനു് അവർക്ക് വിചാരിക്കുതെ അതുവുംകൂടി കണ്ണുപിടിക്കാം, വെരുതെ വേണ്ടാതു വിചാരംചെയ്യു മനസ്സും ചുണ്ണാടുണ്ടും. അച്ചുന്ന ചാറ്റുകൾക്കും പറഞ്ഞില്ലല്ലോ.

എന്നവു—അതിനു് ഇന്നി തുന്ന കയ്ക്കുന്നേോ — എന്നു ചാഞ്ഞു സെഴ്ജാമിനിയുടെ മുഖത്തു് എടക്കുന്നുണ്ടു് കന്നുനാക്കി.

കസ്താട്ട—സ്കൂൾ തുക്കനു പരു സമയമുണ്ടുംല്ലാ ഒരു അഭാന്താ—പരീക്ഷ ജയിച്ചാൽ സഹാനിക്കാനു യാക്കു ഉന്നിയതാണു് ഇതു അസ്ത്രക്ക്. (സാഹം) — ഒരിക്കുണ്ടും കുംഭാനിക്കാനുംചെയ്യും.

കേരവ—ക്ക ദേതത്തിനു് ഒരു ലംഭമിണ്ടായപ്പോ. ഒരു സീറ റോഗം തീരെ പോയിട്ടില്ല എന്ന പറഞ്ഞു സെഴ്ചാമിനിയുടെ കാജും സാധ്യം കൂട്ടി കൊ മുഹമ്മദിനിച്ചു.

||

ഇവരുടെ പ്രേരഖല്ലി പടന്നപിടിക്കവാൻ ശ്രദ്ധ, അസ്ഥാപദിച്ചില്ല. ഒക്കവന്നബ്ലി നാട്വിട്ടപോയിട്ടു് ഒരു ഷേട്ടക്കേഡ്സും കഴിഞ്ഞു. ഇതുവരെ യാതൊരു വത്തമനു വും ഇല്ല. സെഴ്ചാമിനിക്കു വരുന്ന വേരെ അരങ്ങന്ത് പാഠക്ക്രമാശാ പ്രഭാകരന്നബ്ലി തീച്ചിയാക്കി. ഒരു സ്ഥാനി യും, വലിയ ജനിയും, ദാജപോകിരിഞ്ഞ പ്രസിദ്ധി നേടിയ രഹിഷ്ടു് അതു പെരുന്നരയിൽ കണ്ണുപ്പാണിക്കു രേഖാശ തരത്തിനു കിട്ടിയതു്. സെഴ്ചാമിനിക്കു് ഇല്ലെങ്കിലും മണംഗായിക്കനിശ്ചില്ലും, കേരവന്നബ്ലിയുടെ വത്തമാനം യാതൊന്നും ഇല്ലാതെവസ്ഥയും വിവാഹാലോചന തീരെ നിരസിക്കവാൻ ദൈത്യത്തുകൊണ്ടായില്ല. വിവാഹം നടന്ന, താമസിയാതെ സെഴ്ചാമിനി പണിക്കുന്നു വിട്ടിലേയും പോവുകയുംചെയ്യു.

പണികൾ ഒരു ദിനക്കാവിയും, ദിനഭിമാനിയും അതു സും. വിദ്യാഭ്യാസംകൊണ്ടു ബുദ്ധിക്കു യാതൊരു സംസ്കാരവും ഉണ്ടായിട്ടില്ല. അതിലുംതത്തു എക്കാണ്ടു പല ദോഷങ്ങളും സ്ഥായിയായി കൂടിട്ടും ഉണ്ടു് വല്ലതും. തന്റെ ഇല്ലുംപോലെ അയിട്ടില്ലെങ്കിലോ, തന്റെ പദവിയും യോജിക്കാതെവിധത്തിൽ അതരക്കുംലും വല്ലതും പ്രവർത്തി തെളിഞ്ഞലോ, പിന്നുത്തു കമ്പായനും ചുരയണ്ണം. ത്രിലോകിം ദിവസം ഭാഗ്യമാക്കിട്ടു അംധം അടങ്കുകയുള്ളതും. വണ്ണവും നീംവും കണ്ണാൽത്തന്നെ സാമാന്യപ്രകാരല്ലോ. ദയ തെളിഞ്ഞും. മോധിശ്ശുസമയം വളരെ ചുരക്കമുണ്ടു് വിശ്വാസിയായി; യാതൊന്നുമില്ലെങ്കിൽത്തന്നെ വൈക്കേന്നുത്തെ നാംകുറിപ്പുണ്ടു് ആരപ്പട്ടാൽ മടങ്ങിവരുന്നതും

അഭി രാത്രിക്കാണ് അനുവരത ഏല്ലാവരം കാത്തിരുന്നിട്ടില്ലെങ്കിൽ — അമധ്യാ അദ്ദേഹിക്കശ്ച അവരുക്കില്ലോ ഉറക്കി ഫുട്ടിക്കാണ് അടിയാണ്. ഇട വായ ഭാംഗക്കിം ഉണ്ട് ഭാംഗക്കിം തിപ്പുമാക്കം തല്ലകിട്ടാത്ത ദിവസം ന നേ കുറബാണ്. അക്കുന്നർ കാമനയായി വളരുന്നിട്ടില്ല സൈഡാമിനിക്ക് മൂന്ന് ജീവിതം എത്തേതാണ്. ക്ഷുമാ യിത്തിന്റെ വെന്ന പറഞ്ഞതിനിക്കാൻ പ്രധാനമാണ്. അ എംബരമാനം ഒരുവിധം കഴിച്ചുകൂടി. എന്നിട്ടും നിത്യത യുടെ യാതൊരു വ്യത്യാസമും കാണാതിരുന്നും വി വരം അക്കുന്ന അറ്റയിച്ച്, ഉടനൊരു വന്ന കൊണ്ടുപോകി സാമാന്യം അപേക്ഷിച്ചു. അക്കുന്നർ അതു വന്നതിന്റെ ചിരുന്നിവസം തെന്തുവിനോട് ആത്ര പാവാനരാജു. സൈഡാമിനി—തൊന്ത് വീട്ടിലുക്ക് പോകയാണ്. ഈ

പുംബ അവിടെന്നീന് അതു വന്നിട്ടണില്ലോ.

കണ്ണപ്പണികൾ—എന്ന വിശ്വാസിത്രുാനമില്ലോ. സൈഡാമിനി— കനം ഇല്ല അക്കുന്ന കണ്ണിട്ടുക്കരേക്കാ ലമായല്ലോ. എന്നതനെയല്ല ഇനി ഇങ്ങോട്ട് ഉടങ്ങി വരേണ്ടമന്ന വിചാരിക്കുന്നതും ഇല്ല.

എണ്ണപ്പ—(കോപത്രോട്ടുടി) അതെന്നൊ— ഒരു തൃപ്പിരിയാണോ? കളി കണ്ണപ്പനോട് വേണോ.

സൈഡാ— എന്ത് കളിയായിട്ട് പറകയല്ല, കാംഗംതന്നെ യാണ് അഞ്ചാറമാനം. ഇവിടെ താമസിച്ചുത്തുകൊണ്ടു തന്നെ എന്നിക്കു മതിയായി. ഒരു ചികിത്സ കഴിഞ്ഞ സ്ഥാതെ നടക്കവാനം പ്രധാനമാണെന്ന മട്ടായിരി കുന്നേ.

എണ്ണപ്പ— കൊണ്ടതു മതിയായില്ലോ തോന്നാനോ. അ ലൈക്കിൽ ഇങ്ങനെ സംസാരിക്കാൻ ദൈർଘ്യം വരില്ല. പെണ്ണിനേയും മന്ത്രിനേയും ചാച്ചടിയേടതോടും മുണ്ടാണോ എന്നിക്കരിയാം; അതു ഉടങ്ങില്ലോ ഉ രജപ്പാ?

സൈഡാ— ഉംഗ്

ക്ഷേമപുന്ന്—അതണായിട്ടു് ഇതിക്കുന്നവാങ്ങിയിൽ കൊണ്ടു
പോരാതിരിക്കാമെന്ന വിചാരിക്കേണ്ട എന്നല്ല ഇത്തര
തതിൽ ഇനി പറവാനം ഇടവത്തുന്നതല്ല. ഇപ്പോൾ
താൻ കൗം ചായുന്നില്ല.

ഇതിനു സമാധാനം സൈംഗാനിനി പറഞ്ഞില്ല. ഉ
ടിനു മിണ്ടിന്റെ ഇണ്ടിശിംഗുട്ടി എടുക്കാതെ പടിയിറ
ഞി. ചണിക്കുന്നും സ്വദാവം നല്ലവള്ളും. അർധയുന്ന അതു
മിക്കകാക്കും ഇങ്ങനെ പോകുന്നതു കണ്ണിട്ടു സക്കടമല്ലാതെ
അതുകൂടിയില്ല. പക്കൽ സമയമായതുകൊണ്ടും, പ്രദാ
ക്കരണജീവിയുടെ അർഹ തുടക്ക ഉണ്ടായിരുന്നതുകൊണ്ടും പ
ബ്രാഹ്മി ദക്ഷഃശാത്രിനൊന്നും ഘുരപ്പുട്ടില്ല. ഇതുനേതാ
ഈം ദെയൽ, സൈംഗാമിനിക്കും ഉണ്ടാവുമെന്നും അഭ്യാസം
വിചാരിച്ചിട്ടില്ല. ഏതായാലും അവശ്രൂഷ ഒരു ടാം പാറി
പ്രിക്കാതെ വിടക്കേതെന്നുണ്ട്.

III

ക്ഷേമപ്പുഖ്യാനികൾ പലകൾ ആയത്തു് ടു്
സൈംഗാമിനി അയാളുടെ വിട്ടിലെയ്യും പിന്നെ പോയില്ല.
പണിക്കങ്കും രാത്രേപേഷം വല്ലിച്ചു. താൻ അടിശ്രൂതിച്ചു
വെന്നുള്ള അപവാദം പോവാനെങ്കിലും ദരിക്കൽ സൈംഗ
ഡാമിനി ധനപോവേണമെന്നു അയാൾക്കു വിചാരം
ണായിരുന്നുള്ള. ഇങ്ങനെ വെവരം ഉള്ളിൽവെച്ചുകൈ. നാഡി
തിക്കുവോഴാണ് “കിലാ പത്രകളാവം” ഉണ്ടായതു്. മാ
പ്രിശ്ചിന്ദിരക്കെങ്കും അതു തന്മുഖാക്കി ഘുരപ്പുട്ട മാറു കുള്ള
ശാതക്കേഡും. കൊപ്പുകൈകാണ്ടു നാട്ടകാക്കു് തുടർക്കാദ്യാര
തി ഇല്ലാതെയായി. പ്രാണാന്ത കിട്ടിയാൽ മതിയെന്ന വാ
ചാരിച്ചു വീടും കടിയും സാമാന്യങ്ങളും വിട്ടുറിഞ്ഞ പ
ലങ്ങം പലവഴിക്കും ഓടിത്തുടങ്ങി. വലിയ തറവാട്ടുകളിൽ
പലമുള്ളവാൻ ചെന്ന “പണം വാക്കിയെന്നും, ആളുകൈ
കൊന്നവെന്നും, സുരീക്കൈ ഉപദവിച്ചുവെന്നും ഇങ്ങനെ
ചാലു വരുത്താനാണെള്ളും. നാട്ടിൽ നിമിഷം പ്രതി ചരകാനും

തുടങ്ങി. അതിലിടക്ക് ലഹളക്കാർ “ഉച്ച ശഭദാവ ആ ത്രം, വേഗം പോകയാണ നല്ലതു” എന്ന പറഞ്ഞു പിലി റോ ഡൈപ്പുട്ടിത്തി. അവർ പോയാൽ അവരുടെ ധിന്തിൽ കടന്ന സർവ്വസ്പദം കുടുക്കാണംപോകാൻ കൂടും സംഘ കാർ വട്ടം കൂട്ടുന്നു. പഴയ വൈരാ എത്തു ആണു ബിന്ദ അമക്കാൻ ഇതുതന്നെയാണ് അവസരമെന്ന കാരണി ഇ എൻ ലഹളക്കാരുടെ സഹായിയാണോ, അവൻ ഇന്നുവേ രാത്രി ലഹള സമയത്തേക്കു പോയിരുന്ന എന്നിക്കാനു രക്ഷാധികാരിക്കും അറിയിപ്പാൻ ചിലർ ചുപ്പേട്ടുണ്ട്. പ്രഖ്യാപനം പ്രഭാകരസ്ത്രീയുടെ പ്രദേശത്തു കു ഇതു വരെ ലഹളക്കാർ എത്തിക്കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. ഇ ക്കാനു പല വൈഹളവും നാട്ടിൽ ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ ഇതു പകവീട്ടാനെളിംതു തരുമാണോ പണിക്കർഷം തോന്തി. രാത്രി സമയത്തു ലഹളക്കാരുടെ നിലയിൽ പ്രഭാകരസ്ത്രീയുടെ ഭവനത്തിൽ കയറി കൊള്ളയടിച്ചു, അ വാര ഡൈപ്പുട്ടി തെണ്ടുമെന്നും ടററിയെക്കിൽ സൈദ്ധാംഖിനിയെ ബലാർക്കാരമായി ഏകാണ്ടുവരേണ്ടുമെന്നും ആ നിർഭ്യൻ ഉറച്ചു. പത്രമിപ്പുതാക്കു തുടി അവിടെ എത്തി. ഫോ ഷംകുട്ടിയുന്നാൽ ആകത്തുള്ളവർ റാട്ടേപ്പാബേക്കി ഫോ എന്നു വിചാരിച്ചു യാതാരോളപ്പും തുടാതെ വളപ്പിൽ ചാടി ചുട്ടു തുറക്കാൻം വാതാൽ തുടാക്കാൻം ഉള്ള ആയുധങ്ങൾ പ്രഭാതാതിച്ചു വടക്കു പറഞ്ഞു തുടി പാഠിക്കുന്ന ഉള്ളിൽ കടന്ന. സ്ഥലങ്ങളും തന്മുഖം മുഖതന്നെ പരിച്ച മിജി തുക്കുകളും എസ്സാമിനി കിടക്കുന്ന നീ ദറിയിലേക്കാണും ആപ്പും ചെന്നതു്. ആ ലഹളിതാം റീ നിർമ്മാധായി കിടന്നാങ്കുയായിരുന്നു. ഒരു ചേരിയ വാളുകൾ മുൻഡാൽ കത്തുന്നാണു്. വാതിൽ നല്ല വള്ളം അടച്ചിട്ടില്ല. ആ കുട്ടു കണ്ണാൽ എത്തു കറിന മറഞ്ഞവും അല്ലതുപോവാതിരിക്കുവാണു്. പണിക്കു ടെ ഭാന്തുയായിരുന്ന കാലത്തു് അന്നുവിച്ചു റല്ലുങ്ങളും ടെ അവരിൽപ്പുവിഹാങ്ങൾ തീരു മാത്രത്തിട്ടില്ല. ബാല്യം

മതപ്പേണ്ട തന്റെ മനസ്സിനെ സ്വന്നയിന്നാക്കിയിട്ടുള്ള അത് എണ്ണപ്പുരുഷന്റെ അഭ്യവത്തെ ചാത്തിട്ടിണ്ടായ വപ്പു സന്നംകൊണ്ടോ, അതുവരെ അറബിച്ചു കൾച്ചർക്കുകൂടു പൂറ്റി അടക്കിച്ചിരുണ്ടാക്കുന്ന ചാമ്പംകൊണ്ടോ, എന്തോ, മാവത്തിനും വല്ലാത്ത ഒരു വാദവും തന്ത്രീട്ടണ്ട്. കൂലീ നകർക്കു പ്രത്തൃം ഉണ്ടാവുന്ന തേജസ്സും തരവാടി തന്റും മാത്രമേ ഇപ്പോൾ അതിൽ അവരേണ്ടി ചുട്ടുള്ളത്. പണിക്കരുടെ കാല്പ് തട്ടി മറിഞ്ഞെങ്കിൽ പാത തനിന്റെ ഒല്ലംകേട്ട നോഗ്രാമിനി തെച്ചി ഉണ്ടാം. ഉടനെ പണികർ കഴിത്തിൽ പിടിക്കിയതും അവർ നിലവിലിട്ടിയതും. നീനിച്ചു കഴിഞ്ഞു. പണിക്കർ കഴി തുയിട്ട് സെഡംമിനിച്ചാട കൈ പിടിച്ചു ചോദ്യം തുടങ്ങി—

പണിക്കർ—ഇപ്പോൾ എൻ്റെ അധിനന്തരത്തിലാണെന്നും നല്ലവള്ളും മനസ്സിലാക്കിക്കാം കണ്ണിട്ടു. എന്നും ധിക്കരിച്ചു ചോന്നതിനും അരുന്നിമിത്തം എന്നുമ്പൂറ്റി പച്ച അപ്പാടങ്ങൾക്കും ഇടയാക്കിയതിനും, ദേഹം ചുംബി കൂട്ടം എന്നിക്കു കഴിയുമാ എന്നു് ഇപ്പോൾ കാണാം ആതരവ്. അട്ടേൻ്റെ ലാളിനകൊണ്ടുണ്ടായ അധിംഭാവം എൻ്റെ തായനുകൊണ്ട് പോകുമോ എന്നും നോക്കുക. എൻ്റെ ഭാഞ്ചയായി രണ്ടാമതും ഇരിക്കാൻ സമർത്ഥാണെങ്കിൽ ഞാനിപ്പോരായ ഒന്നും ചെയ്യുന്നില്ല. എന്നും ഭാവം?

സെഡം—ദേഹംവോ പിക്കാഡാനല്ല, കൊല്ലാൻതന്നെ വന്നാലും എന്നിക്കു ദേഹില്ല ഞാൻ ഇതു ജന്നും. ഇനി അങ്ങാടിടെ ഭാഞ്ചയായി ഇരിക്കുന്നതുല്ല.

പണികർ—നശ്ശാരമ്മ, മന്റേരം അട്ടേൻ്റെയോ കീഴിൽ കരുക്കാം വളർന്നിട്ടിണങ്കിൽ ഇതു താനേന്താനിയാ വുകയില്ലായിരുന്നു.

സെഡം—കത്തുകവാൻ അമിച്ചില്ലോ! എന്നിട്ട് വല്ല മാ വുഡായോ?

പണികൾ—അതു കിണ എത്തു നോക്കുകയുണ്ടായിട്ടില്ല. നോവരുക്കുമുഖം ഇല്ലായോ എന്ന നശവദ്ധം പരീക്ഷിച്ചു നോക്കാൻ വേണ്ടിയാണ് ഇപ്പോൾ വന്നിരിക്കുന്നതു്. സൗഖ്യം—അതിനായി മിനെക്കട്ടുമെന്നീല്ല. ബുലം പ്രദയാതിച്ചു് ഒരു ഗൂഡീസു വഞ്ഞത്താക്കാമെന്ന വിചാരിച്ചു എൻഡ്രൂട്ട് നിങ്ങളിടെ ബുദ്ധിസാമത്മ്യം വിശ്വാസിക്കുന്നതു് ലംഗ്രേജിലെമായതുകൊണ്ടു് ഒന്നു ദയപ്പെട്ടതിനുശ്രദ്ധയാം എന്ന വിചാരിച്ചു എൻഡ്രൂട്ടുടെ യിരിക്കാം അപ്പേ? ക്രൈസ്തവക്കാക്കു മരണത്തെക്കാരിൽ വലിയതാണു് മാനം. പ്രഭാകരസ്റ്റാറിയുടെ മകൻ ഇങ്ങനെ ഒരു വരുദ കണ്ണപ്പുൻ വന്നാലും കല്പങ്ങളെന്നു വിചാരിക്കുന്നു. പാതിരയ്ക്കു വന്ന, യാതൊന്തുട്ടുവും കറിയും ത്രികാതെ കഴിയുന്നവരെ കല്പിച്ചുകൂടി ദോഹിക്കവാൻ ഒരു ക്രാനിയാണ് നിങ്ങളെല്ലാം കൂട്ടുന്നു പേശം കെട്ടുന്നതെന്നോന്നു്? അപ്പറുതെക്കണ്ണുതന്നു ആ സ്ഥാനത്തിനു് അർഹമാരാണെല്ലാ.

പണികൾ—(പേശിം സഹിക്കുവായുംതെ) ഇനി ഒരുപ്പം മണിയിട്ടിണ്ടുകൂൽ നോക്കിക്കൊ എന്ന പരിഞ്ഞു തന്റെ വട്ടയോങ്കി.

ആ ക്ഷണത്തിൽത്തോന്ന് ഒരാറം ആ മറിയിൽ ചാട്ടുകയും പണിക്കുന്നു പിങ്ക് ടിനിനു് ഇടക്കാലുകൊണ്ടു് ഒരടി അടച്ചിക്കുണ്ടും ചെപ്പും അതു പ്രഭാകരസ്റ്റാറിയായിരുന്നു. സൈഘാമിനിയുടെ നിലവിളിക്കുട്ടുപ്പൊരം മുന്നാണുണ്ടാവാനായി പ്രഭാകരസ്റ്റാറി താഴേതയ്ക്കുവന്നു. അഞ്ചിയിൽത്തുടെ പുരുതേയ്ക്കു നോക്കിയേപ്പോരം കുറെ അള്ളുകളേയും കണ്ണി, ലഹരിക്കാരായിരിക്കുമോ എന്ന ഒക്കുചു തോക്കം ഏറ്റുത്തിട്ടുണ്ടു് ഇരാങ്കിവന്നു് കോണിയിറിക്കുന്നു ഏപ്പോരം തന്മിൽ തുട്ടിമട്ടിയിട്ടിണ്ടുകൂണും മനസ്സിലായി. വേദം മകളുടെ മറിയറിലേയ്ക്കുവന്നു. അപ്പോഴുണ്ടു മകളിം പണിക്കു മാറ്റിട്ടുള്ള സംഭാഷണം കേട്ടതു്. പണിക്കുന്നു ഭാവ

മെന്താഞ്ചനറിവാന്. യി അതുവരെ ഒളിത്തേരീനം കേരംകുകയായിരുന്നു

അടി കൊണ്ട് ഉടനെ പണിക്കുക വീണു. “നിങ്ങൾ എൻ്റെ മക്കാക്ക രത്നപ്രദേശം ചെല്ലാനുമോ തും അല്ലരാത്രി വന്ന കയറിയതു്” മന്ത്രാല കെട്ടവനേ” എന്ന ലറിയുംകൊണ്ട് തോക്കിണ്ടു ചട്ടകക്കണ്ടു് നന്ന തട്ടി കൊടുക്കാൻ ഭാവിച്ചു് “ഈമിക്കും” എന്നായി പണിക്കാൻ ഒരു ദിനസ്വരം പുഞ്ചേപ്പട്ടവിച്ചുപോരം കാണിച്ചതു പിന്നവലിച്ചു്.

ആ സമയം പുറത്തുനിന്നു ഒരു വെട്ടിക്കട്ട. ഉടനു മക്കാളാട്ട ദക്ഷിഖയും പോകാൻ ചൗഢായു. കുഞ്ഞാൽക്കു അതു മറിയുടെ വാതിലം പുറത്തുയുള്ളവനു. വന്നപ്പോൾ കണ്ണതു ചുട്ടി പരമ്പരമായി ഒന്ന കാര ചട്ടാളക്കാർ കുഞ്ഞാലെ പിടിച്ചു് അതും വെയ്ക്കുന്നാണു്. വെളിച്ചു തു പ്രഭാകരന്നുനിയുടെ, മിവം, കണ്ണപേപ്പാം കേരവനു ഫീ അടക്കത്തുവനു “എന്നാണു് അമ്മാഥാ്” എന്നു് അറിയിച്ചു്.

പ്രഭാക—അതു് കേരവൻ മന്ത്രിയോ? നന്നായി നീ നാലു സംശയത്തു് എത്തരിയപ്പേണ്ടുാ. ഇതെല്ലാം കാട്ടപ്പെട്ടണി ക്കരിടെ വിപ്പയാണു് അംബാശ്ശേ എന്ന കത്തു ചട്ടാളി കുട്ടിക്കണ്ടു്.”

പണിക്കരെ ചട്ടാളക്കാർ കൈകാണ്ടിപ്പായ്. ഒപ്പാലെ പ്രവർത്തിച്ചുവെന്നു മാത്രം എന്നു, കു ചത്രിയല്ലോ.

IV

കേരവൻ മന്ത്രി അനു രാത്രി ചട്ടാളക്കാരുടെ പ്രതി ചോധി. പിററുന്ന അമ്മാഡേന കാഞ്ഞാനായി വന്നു. അമ്മാമൻറു കിണലും കഴിത്തു ഉടനെ അക്കത്തോ യുംവനു ഒന്നു ഒപ്പാമിനിനിയെ കണ്ടു്.

ബന്ധം— ഇന്നാലെ ഇം ലഹരിയുടെ ഇടയിൽ വന്നവുനു് അച്ചുന്ന പറത്തു. എന്നെന്ന ചോധിക്ക യാതൊരു വി

വരവും അറിയിക്കാതിരുന്നതു്?

കേരവ—അറിയിക്കാനൊന്നും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. പോയ തിങ്കപ്പിനെ കരെ കൂളിപ്പുട്ടുകണ്ടാണെന്നും അതു വത്തമാനമെല്ലാം എഴുതി ഇ ബിനെയുള്ളതു് വരേയും ഒപ്പ് ചുട്ടേതെണ്ണെനു വിചാരിച്ചു നമ്മൾ അവലുംബിച്ച കാണും. അങ്ങെന്നും വിചാരിച്ചു പട്ടാളം തിരികെ വേണ്ടാണും. ഒപ്പും പോഡി പട്ടാളത്തിലാണും തല ചൊറിയാനുംശ്രദ്ധി ഇട കിട്ടുകയില്ലെന്നു് അറിഞ്ഞുംശ്രദ്ധിക്കുന്നു്? യുറോപ്പും യുഖം കയമുംതിരി അവശാനിച്ചു്. പട്ടാളങ്ങൾ ചീരാച്ചുയുള്ളും ഏടുത്തിരി എന്നിയുള്ളു്. അവിടെ വേരേഞ്ഞേരായം കിട്ടി. അങ്ങപ്പാർ എഴുത്തയയ്ക്കാം തിരികെനു. പക്ഷേ ചെട്ടുനു വന്നു കാണുന്നും നിങ്ങൾക്കെല്ലാം അധികം. സൗന്ദര്യമുണ്ടാവുമെന്നു കയതി അദ്ദേഹം എഴുതാതിരുന്നും. അക്കാലത്താണു് ഇവിടേ മാപ്പിച്ചലും യുണ്ടായതു്. ഉടനെ വിണ്ണം പട്ടാളത്തിരി ചേരൻ്നു് ഒരു സുഖേപാരായി ഇങ്ങനുള്ള പോന്നു. ഒന്നുപൊക്കം വിവരമെല്ലാം അറിഞ്ഞു. പണിക്കരുടെ റവു് ഇങ്ങനുള്ളെണ്ണെനു തെങ്ങൾ മുൻ്തിട്ടി അറിഞ്ഞിരുന്നു. അതുകൊണ്ടു് തു സ്ഥാനം ഇ ബിനെ വരാന്ന ട്രായായാണു്. എന്നുതനെന്നയപ്പെ ലംബളുകുൻ ഇം വഴിക്കു് വരാതിരിക്കാൻ തെങ്ങൾ പ്രത്യേകം എപ്പുംകുറം ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്.

സെംഗം—എവിടെയേണ്ണുള്ള വിവരം അറിയിച്ചിരുന്നാകിൽ എന്നിക്കും എന്നിക്കും ഇം സൈന്യങ്ങളെല്ലാം അസഭ്യിക്കേണ്ടതില്ലായിരുന്നു.

കേരവ—അതെല്ലാം യോഗമാണു്. ഇന്തി “കേരവൻ താൻ പ്രമാണം” എന്നുതനെന്നയല്ല വൊല്ലേണ്ടതു്?

സെംഗം—എന്നു ഇതു സംശയം.

എന്ന പരബ്രഹ്മം ഒരു പുണ്ണിരിയോട്ടുടർന്നു കേരവനു കൂടിച്ചെടുത്ത ഫോറ്മേതെത അപരിച്ചു.

9. തോട്ടപുംബിപ്പല ബുമക്കണ്ണ്

നേരും അശ്വർബാത്രി. സകല ജീവജീവലങ്ങളും പരമാ നായമനഭവിക്ഷന സമയം. മുപകളും തുടി അനന്തരാന് സ്ഥിരം കണക്കിലായുടെ ഇടയിൽ കിടന്നകളിക്കുന്ന ചരിപ്പ് ചെറിയ പ്രാണികളുടെ ഒസ്യുസ്സാൽ ധാരാനും കേരംശാന് സ്ഥിരം. കരിന്പടത്തിൽ മാത്രമുള്ളതുകൊപ്പാലേ മിന്ന മിന്നങ്ങളും അവയ്ക്കുള്ള പ്രകാരം കാണിച്ചു “അവിടവി എ പരക്കണണണ്ട്”. പേടിയുണ്ടാക്കാൻ താഴ്ത്തനു മതിയല്ലോ എന്ന ഭാവത്തിലായിരിക്കുന്നും ഇങ്ങ് പ്രതിഭാവി ഉണ്ടാക്കുന്നതു.

മിസ്റ്റർ കെ. പി. മേനോൻ മാത്രം ഇതു നേരമായിട്ടും ഉറങ്ങീട്ടില്ല. തന്റെ ദാറിയുടെ കിഴക്കോട്ടുള്ള കിളിവാതി ചീഞ്ഞുടെ “അന്യകാരത്തിലും അറിയേണ്ടതുണ്ട്”നമട്ട് തു നോക്കി ചാരക്കുന്നുലുമെൻ്തു ഉല്പന്നക്കിടകൾ നാണ്ട് ദേഹം ബന്ധുവിന്റെ അകാലനിഞ്ഞാണ് തെരുപ്പുറി അനും ചതു തതിൽ വായിച്ചുതിനാണേഷ്യം. അങ്ങുമതത്തിന്റെ മനസ്സിൽ വേരെങ്ങാണും കടക്കാതെയായാണ്. പ്രസിദ്ധ ചതു ലേവകൾം ദേഹാഭിമാനിയും ആയ മേനവനു ഇന്ന് സംഭവം കണക്കിലായിക്കും. ഒല്ലപ്പേപ്പുടത്തിയതിൽ അതുടെ ഫോലാ ബന്ധ പോയതിൽ സ്വപ്രാജ്ഞക്കുണ്ണിക്കു വന്നിട്ടുള്ള കേംട്ടവും, കോൺഗ്രസ്സും “കാഞ്ചപരിചാടിയിൽ കാലേഷ്വിതമായി വരുത്തേണ്ട മാറ്റങ്ങളും വീഘ്നങ്ങളാക്കി ചിറ്റേരു ദിവസംതന്നു പത്രങ്ങളിലേയ്ക്കും” എഴുതേണ്ടതിനുപുറി ആലോച്ചിച്ചുതിരിക്കുന്നാണും. പെട്ടന്ന് അങ്ങേ വഴിപ്പിൽനിന്നും ചുറപ്പെട്ട ഒരു ഒസ്യും ഒന്നവൻ്റെ വിചാരാധാര ദിനിച്ചു ഇരിച്ചു ഇരുട്ടായിരുന്നും ഒസ്യും കേട്ട കിക്കിലേയ്ക്കും സൂക്ഷിച്ചുനോക്കാൻ കൂടുതലാണി. തോട്ടപുംബി വിതു പാരക്കട്ടിയമയ്ക്കു സഹായത്തിനായി ഒരു വാലിയ കാരണനാഴിക ആയും ഇല്ലാത്തതിനാൽ വല്ല കൂ

ഒഴുവാകം വന്നുകൊടി കളിച്ചിന കോസ്റ്റുമുട്ട് നതാഴിരിക്കു മെന്നാൻ “ ആപ്പും മേനോൻ സംശയിച്ചതു് ” അഥവാ മി നിട്ടനേരം അങ്ങനെ ഉറരുന്നുകൊണ്ടെപ്പോൾ തുരിയട്ടിൽ ഉന്നംകണ്ണ അരള്ഞുനന്നു് സുകൂദ്രാജു നമ്മുടെ ലേവക്കം സ്വന്ധിനമായി. പാരക്കട്ടിയമയുടെ വിട്ടിന്നു് തെക്കു ഭാഗത്തു് ആദോ നടക്കണ്ണബേംസ തോന്തി. അ സപ്താ പാ കളിച്ചുവരുപ്പാലെ പുരയ്ക്ക ചുറാറു ചുറ്റുംനാക്കി നടക്കാതെ വഴ്യുമീന്നു് തെക്കുപടിന്തു വരു മുലയ്ക്കിളി പാമ്പിക്കാവിനോടു് അടക്കന്നതായട്ടാണു കണ്ണതു് മേ നവനുറു മനസ്സിൽ പല സംശയങ്ങളും ഉണ്ടിക്കാണു് അ ഷൂളിക്കാണും തുടങ്ങി. അന്നവും പ്രഖ്യാതാഖണ്ഡിക്കിളി അ നായർക്കനു ശ്രദ്ധത്തുനാശികളിൽ വിന്ദപാസമില്ലെന്നതെന്നയല്ല അവശ്യ ദൈവവും ഇല്ല. “കക്കാൻ വന്നവൻ കാവി ലേയ്ക്കു തിരിയുന്നതല്ല. പക്കൽനു അക്കം അടക്കാത്ത സ്ഥല്പ്പത്തെയ്ക്കു രാത്രി ചോക്കന്നവരു ദൈപ്പുടക്കയും വേണു് ” മുഹമ്മദനു മേനവൻ ആലോച്ചിയും തുടങ്ങിയ പ്രേപ്പണങ്ങൾ പാമ്പിന്കുംവിന്നു് ഉള്ളിലേയ്ക്കു മരഞ്ഞു. ധീരനും മേനോൻ കറിക്കുന്നുനൊരുമരങ്ങനീ ശ്രീ ഉറപ്പേരുടെ റിവോർവർ കളിലെടുത്തു് താഴെത്തി ക്കും, ഏലിയരികിലേത്തി. മേനവൻനു് വീട്ടിന്നു് കി ടക്കേ ദേവി കാവിനോടു് എക്സിം. തോട്ടിട്ടാണു്. പാമ്പിന്കാവിനുള്ളിൽ ഇലയനക്കുമുണ്ടായിരുത്തിനാൽ അതു നടക്കണ്ണബേംസ തീച്ചുപുട്ട്. മേനവൻനു് എടക്കം തുടങ്ങിയാണും റൂട്ടിക്കവാണും തുടങ്ങി. റിംബാർവർ കളിച്ചു റരിയായി പിടിച്ചു്, നാലുപുറവും നോക്കി. മരങ്ങൾ ഇടത്തിങ്ങി നി ല്ലുന്നതുകൊണ്ടു കാവിനുള്ളിലേയ്ക്കു് അഭോഷം കാണുന്ന തെയില്ല. പിന്നു ഒരു വാതിൽ തുറക്കുന്ന രണ്ടുവും കേട്ട്. മേനവനു പരിശേഖം കലജലായി. ഞങ്ങോട്ടുടെ കാഞ്ഞ ത്തിന്നു് വാസ്തവമറിച്ചാറുള്ളു അതുഹാവും വല്ലിച്ചു്. അ പ്രേപ്പാർക്കാവിനുള്ളിൽ ഒരു ചെട്ടിച്ചുവും മിന്നി. അതു്

കൈ നോട്ട് ഫിടയുള്ളിൽ ഉംതിയതുകൊണ്ട് അവിടെ
കരാളിശണം, അധികം വെള്ളവസ്തുക്കാണ്ട് പേരും സ
കലം മുടിപിടിശണം മാത്രമേ മേനവന്ന് അറിവാൻ
സാധിച്ചില്ല. അങ്ങോ പെരുന്നാ എന്ന തിരിച്ചറിവാൻ
തരമായില്ല. ഈ നടപ്പാതിരയ്ക്ക് ഈ കാവിന്നള്ളിൽ ഒ
രാൾ കടന്നതുടവാനള്ളു കാരണം നമ്മുടെ നായകന് എ അ
ത്രതന്നെ ആലോചിച്ചിട്ടും കിട്ടിയില്ല. വേദിക്കൽ തന്നെ
കാത്തുന്നിനു. പിന്നെ ധാതോനം കണ്ണതുമില്ല കേട്ടതു
മില്ല. എക്കുംണം ഒരു മണിക്കൂറു കഴിഞ്ഞെടുപ്പാം അംഗീക
ഹം മടങ്ങിഡേപ്പോന്നു. ആലോചന തുടങ്ങി രാത്രി മുഴവ
നം ഉറക്കമൊഴിക്കവാൻ വഴിയായെന്നു മാത്രമേ ഫീഡി
ണായി തുടി അവിടെ ഒരു ബുദ്ധരക്ഷസ്ഥാനിന്റെ സഖ്യാരഥി
ശണം മേനവന്നു കേട്ടിട്ടണ്ട് പക്ഷേ ആ കൂടു നാട്ടിക്കാ
രടെ അന്യവിശ്രാന്തപരമായിൽ നോയിട്ടേ അംഗീകാര
ഈരുവരെ കരത്തുള്ളി. ഇപ്പോൾ അതിനു ചുല്ലാം അടി
സ്ഥാനമുണ്ടാക്കാനു വോജ്പുമാണി. ബുദ്ധരക്ഷസ്ഥാനമന്ത്രപ
നോ എന്ന സംഗതി അനേപാഷിച്ചല്ലാതെ തീച്ചയാഡി
നാതും അല്ല എതായാണും ഇക്കാൽത്തിൽ അനേപാഷണം
ചെയ്യുന്നാവുന്ന ഫലം ലേവക്കനായ തനിക്കു പലവിധി
തതിലും ഉച്ചയോഗാപ്പുട്ടതിൽ പേരു സന്ധാരിക്കാം ദിനു
രു മോഹവും മേനവന്റെ മനസ്സിൽ കടന്നതുടായുംില്ല.

II

തോട്ടപ്പനവില്ല ബുദ്ധരക്ഷസ്ഥാനപ്പററി കേൾക്കാ
ത്തിവർ ആ ദിക്കിൽ ആകും ഉണ്ണണം തോന്നുന്നില്ല. കൂ
ടിക്കല്ലെ ഉറക്കാനംകൂടി അതും ഒരു മരന്നായിത്തീനിട്ട്
ണ്ട്. ആ പറമ്പിന്നടത്തുള്ള ഉഞ്ചവഴിയിൽക്കൂടെ അസമ
യത്ര പോയിട്ടുള്ളവർ അതിന്റെ തെക്കപടിഞ്ഞാറെ ഭാ
ഗത്തായി ഒരു വെള്ളത്തു ആച്ചതെതു കണ്ണിട്ടിശണം ചല
തും പറഞ്ഞുകേട്ടണ്ട്. ഈ കേട്ടകേളിക്കു് അടിസ്ഥാന

മായി ഒരു പഴങ്ങമായും അവിടുതൽ സ്ഥലപുരാണത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടിട്ടിട്ടുണ്ട്. ഇപ്പോൾ കാണുന്ന ഉച്ചവഴി പണ്ണേ തോട്ടപുറമ്പിന്റെ മല്ലപ്പത്തിൽ കൂടിയായിങ്ങനേവനും, അതിൽ കൂടെ ഒരു പരമേഖിലാഭമാണെന്ന് ചരണ്ണവിറ്റു ദിഃ ഗാംഗകാണ്ടപോക്കേബാധ കുറു പോക്കിരികൾ കൂടി അഞ്ചേമത്തെ തദ്ധിക്കാനു പണം കൈക്കശ്വാക്കിയെന്നും, അതിന്റെ ശേഷമാണു ബുദ്ധരക്ഷസ്സിന്റെ സഖാരം തുടക്കിയതെന്നമാണു് എന്തില്ലോ

അതു പറമ്പിൽ ഇപ്പോൾ താമസിക്കുന്നതു പടവിട്ടി ലെ പാരക്കട്ടിയമയ്യാണു് അവർ അവിടെ താമസ മരിപ്പിച്ചു് എഴുപ്പുടുക്കുന്നും മല്ലപ്പത്തിന്റെ കൊല്ലമായിട്ടിട്ടുണ്ടും അതയമയും, കേരളക്കുമാരുമുഖം ഉണ്ടായിട്ടുള്ളൂ. വള്ളപ്പിന്റെ തൈപടിനെത്താരെ മുലകാട്ടപിടിച്ചു കിടക്കുന്നതു ബെട്ടിനത്തെല്ലിയിക്കാൻ അവർ ശ്രമിച്ചിട്ടും ഇപ്പു “പാഠയ്യുചുണ്ടുപുരുഷു് പാനവിക്കാവാണു്”. അതു നാലിപ്പിച്ചു സാനന്നിനു എഴുറ്റുന്നീ കടങ്കക്കുള്ളിന്നതു്” എന്നു് അവർ പച്ചരാട്ടി പറയാറുമെന്തു്. “ബുദ്ധരക്ഷസ്സിന്റെ ബാധയെ, തിപ്പോൾ വല്ല കമ്മങ്ങളും ചെയ്യാൻതുകൂടും തുടക്കിയും മുണ്ടോഹിച്ചും തുടക്കിക്കും ഉപദേശിച്ചും കൊള്ളിച്ചും” എന്നു അവർ മറ്റപട്ടിയും പറയാറുള്ളൂ.

അതു വീട്ടിൽ പാരക്കട്ടിയമ കൂടാതെ ഒരു ദ്രോഹമാത്രമെയുള്ളൂ—മറ്റുള്ളിവരുമായി ചേരാത്തതുകൊണ്ടു—താവാട്ടിൽനിന്നു ഓതം വാങ്ങി അവർ തനിയേ താമസിക്കുന്നതാണു അതു ദിക്കിൽ അധികം പ്രേരണവിലപസിച്ചുവരുന്നതു്” എന്നു ഒരു കല്പമം ഉണ്ടായി—“ചുക്കത്തെ കൊള്ളിപ്പുറത്തായതാണുണ്ടു്” ചിലക്ക് പറയാറെന്തു്

ഇങ്ങിനെയിരിയ്ക്കുവാണു് മിസ്റ്റർ കെ. പി. ഫേനാൻ അടുത്ത വീട്ടി വിലക്കു വാങ്ങി അവിടെ താമസമാക്കിയതു്. ഒന്നിച്ചു അദ്ദേഹത്തിന്റെ അമ്മജ്ഞം ഒരു

സോംഗരിയും ഉണ്ട്. അവരെ കാണബാനായി പാരക്കട്ടി അമ്മ മുട കാ വരാറ ഒഴി തുകാണു് അതു സ്രൂം യുമായി മെന വൻ പരിചയത്തിലാണു്. എന്നതെന്നയല്ല റേറയുള്ളടി തന്റെ കാൽം താൻതന്നെ അനേപഷിച്ചു കഴിത്തുള്ളടി നു അതു തങ്ങിയുടെ കുഞ്ഞപ്പുള്ളിച്ചു താൻ പലപ്പോഴിം മനസാ അഭിനന്ധിക്കാറുണ്ട് എക്കുംഡേണം ദിവസ വയസ്സു കൂടി അരയമു വിവരം ചെയ്തിട്ടുണ്ടോ ഇല്ലാതോ എന്ന ചു നവനാറിഞ്ഞതുടുകാ. തന്നെ താമസിക്കുന്നതു അപവാദ തതിനു കാണണമാണെന്നു് അവരേടുപാദിക്കുന്ന ശനം നമ്മുടെ നായകൻ പലപ്പോഴിം വിചാരിച്ചിട്ടുണ്ട് നേരിട്ട് പറവുന്നുള്ള മടക്കൊണ്ട് ഇതുവരെ മിണ്ടാതിരി നു വെന്നേയുള്ളൂ.

കണ്ണതു പറവത്താൽ കാൽംതതിന്റെ വാസ്തവം അറിയുന്നതിലുകു വിള്ളുണ്ടായേക്കുമോ എന്ന റൈക്കിച്ചു റാത്തി തന്നിക്കുണ്ടായ അണ്ണവേം മെനോന്ന് ആളരയും അറിയിച്ചില്ല. പിറേറിവും പകൽസമാത്രതു പ. റവിന്റുകു വാണിനു ടറയും നൃഥത്തു തന്റെ വേലിയരിക്കിൽ നീനു് അഭ്യുഹം റല്ലിവല്ലും കുഞ്ഞ പരം ശോധിച്ചു്. അതു കാട്ടിനുള്ളിൽ കയ ചെറിയ പുരയുടെ ആകുത്തിയിൽ ഒന്നാണെന്നു നാം റായം ആനിച്ചു്. ഇതു പുരമെന്നീനു ചേരാ റാനേംട്ടംകുംബു കാണാവുന്ന തരത്തിലുള്ളതല്ല. ജീ അണ്ണാനു ദാഖിച്ചു്. ഇന്ന കാട്ടിനുള്ളിൽ വീടുണ്ടെങ്കാണും അതിൽ നടപ്പാതിരക്കു വന്നുള്ളടക്കാനും ഒരു റൈഞ്ചുണ്ണു മെക്കിൽ അയാറുകു ചില ഉള്ളിലുണ്ടുള്ളൂ. ഉണ്ടായിരിക്കു ണമല്ലോ. ഏതായാലും അന്നു രാത്രിയും കുതതിച്ചിക്കവാൻ മെനവന്നറച്ചു്. അതെല്ല കണ്ണ ഉടനെ അങ്ങോ വഴുപ്പിൽ കു ടന്നുട്ടവാനുള്ളൂ സൗകര്യത്തു നാംവാഴി ഏലി അണ്ടും പൊളിച്ചുംവെച്ചു്.

വൻ തലേചിവസത്തെ മാതിരി കിഴക്കോട്ട് നോക്കിയിരി പൂയി റിവോർവറം ചുറ്റം എടുത്തു തജ്ഞാനയി നിന്മാ കാരോ നിശ്ചിയം കഴിയുംതോരം നമ്മൾ ലേവക്കണ്ണ അഞ്ചമയ്ക്കും അതിക്ക കണ്ണത്തുടങ്ങാം.

അപോചയ്യും അതു സപത്രപം ഘുരാപ്പട്ടം ഫോനാൻ ക്കുങ്ങി നില്ലുന്നണ്ടായിരുന്നതിനാൽ ഉടനെ തുഴത്തിൽ അഡി. ഒരു വൈദ്യുതത്തീപ്പവും കയ്യിലുണ്ടായിരുന്നു. കണ്ണ മിഴിച്ചുടയ്ക്കുന്ന നാമയും കൈഃശ്വരം മേനോന്ന് വേദവിക്കാല തത്തി. സപത്രപം കാവിച്ചും കടന്ന. പകൽ നമ്പലം നോ കിഴപ്പായ് ക്കണ്ടാണിയുന്ന തിനാൽ ആ സപത്രത്തിന്റെ ദാതാ തടയത്തക്കവ്യൂഹമായിരുന്നു മേനോന്നു പോഴും. മുട്ടുമെന്ന ഘട്ടമായക്കപ്പൊറം സപത്രപം തീപ്പട്ടിയാളുത്തുറ മേനോന്ന് വൈദ്യുതത്തീപ്പം പ്രകാശിപ്പിച്ചും അതിന്റെ നേരെ പിടിച്ചുതുറം കന്നാച്ചുകഴിതെന്നു.

“എന്തും! ചാരക്കുട്ടിഞ്ഞമുഖ്യാ? അംബുത്തിസമയത്തു സീജറം, ഈ പാന്പുംകും ലോതാശു ചെങ്കുത്തു്” എന്ന മേനോന്ന് അഭിവിബ്രംഖേച്ചു.

ചാരക്കുട്ടിഞ്ഞമുഖ്യാ—നിങ്ങൾ ഈ സമയത്തു് ഇവിടെ ചാടി വാണ്ണതു് എങ്കാനു് എന്തിനു്?

ചാരേന്നു—നോവും നീലയു, നോക്കി നടക്കാത്തവക്ക് എന്ന് ഒരു ദിംബായ് ഫാലണന്നറികയില്ലോ?

ചാരേ—വിരോധികളുണ്ടനു വിച്ചാരിച്ചു് അതരെക്കില്ലം അവരവരുടെ മുഖ്യാം തെററിനടക്കാരുണ്ടാ?

അമാനാന്ന്—അതിരിക്കട്ടേ. ചോദ്യവും എത്രചോദ്യവും യി കഴിത്തത്തുരക്കാണ്ടായില്ലല്ലോ. ഞാൻ പരമാത്മം അറിവാനാനുവദിക്കുന്നവനാണോ് ഇന്നലെ രാത്രി ഞാൻ കിളിവാതിൽക്കുടുംബം ഈ വള്ളപ്പിലേക്കു നോക്കി ക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നും ആരോ രാഹം ഈ കാട്ടിലേക്കു വരുന്നതായി തോന്തി. വേദവിയാംക തു വന്ന സൂക്ഷ്മി ചു നേരുംയപ്പോരു ഒരു ചെളിച്ചുവും കണ്ണ പ്രത മോ, ഭേദമോ, മുഹമ്മദ്സുലോ നേരം അപ്പുന്നം മന

സ്ഥിരം ചാതിരയ്ക്ക് ഇങ്ങനെ എറ്റത്തിനുള്ളം അംഗം നാമംന്നുണ്ടോ എല്ലാഭൈക്കിളിച്ചുള്ള വിവരം അറിയേണ്ടാണോനോ കുത്ത് ഇന്നും കുത്തുക്കണ്ണപ്പേരും ഒരു നിമിഷംകൊണ്ടും ഇവിടെ ചാടിവീഴുകയും ചെയ്തു. നീങ്ങളാണെന്നറിഞ്ഞതോടുകൂടി ഏറ്റവേറും അറളിയും ഇട്ടുകൊക്കയാണെന്നായതും ഇംവരവിലും പോകിലും എന്നോ ചില സംഗതികൾ ഒളിഞ്ഞുകൊണ്ടെന്നുള്ളതിലേയും സംശയമില്ല. വിരുദ്ധയമില്ലെങ്കും അറിഞ്ഞാൽ കൊള്ളുമെന്നുണ്ടും പാരം ദേഹിക്കുന്ന ഗുഡകാൺഡരം അനേപശിച്ചുവിധാനം അണംബുണ്ടും പാശുളി അപൂർവ്വം ഇന്നും ഇന്നാലെയും തുടങ്ങിയതല്ല. എന്നും പരമാത്മം അറിഞ്ഞതുകഴിയും എങ്കിൽ പറയുന്നതിനും വിരോധമില്ല. പക്ഷേ അറാരാരയും അൻ യിക്കയില്ലെന്നും ഉറപ്പുകുട്ടിയാൽ മാത്രമേ ടുയും ഒരുക്കുകയുള്ളൂ. ‘ലാക്കത്തിൽ ചുരാച്ചുമായി വേക്കണം കാൽഞ്ഞരം ചിലതുണ്ടെന്നും നീ അഭ്യർഥിം അറിയാമെല്ലാ.

മെന്നും — വിപ്പസിക്കാൻ കൊള്ളുന്നവനാണു താനെന്നും ഇതുവരെ നിങ്ങൾ മനസ്സുലാക്കീട്ടില്ലെങ്കിൽ മനസ്ഥിരാക്കേണ്ണ ഭാരം എന്നക്കുണ്ടും ആത്മപ്രശ്നംസയല്ലോ!

പാരകട്ടി— എന്നാൽ ഒരു ടുരിയാം. അതോടു വലിയ കടമയാണു— ഇവിടെവെച്ചിട്ടുള്ള സംസാരം തല്ലും ലംനിത്തുന്നതാണു— ഒന്തി—നാശേ ഉച്ചയ്ക്കും ഇങ്ങനോട്ടുവരുക. നിങ്ങൾ ഇം വള്ളുകിൽ കാലെട്ടത്തു വെക്കുന്നതും ഇതും ആഭ്യർഥായ് ടുണ്ണെല്ലോ. ലെഖകികമനസ്തിച്ച ചില ഉപചാരങ്ങൾ താനു ചെയ്യുണ്ടതായാണുണ്ടും! അതും ഒരു റഫറൻസാം അംഗസ്ഥാനം അംഗസ്ഥാനം അംഗസ്ഥാനം അംഗസ്ഥാനം.

‘മെന്നും മടങ്കി. അന്നും അ ഭ്രഹ്മത്തിനും ഉറക്കം വന്നില്ല.

IV

പിററുമെന്നും ഉച്ചയ്ക്ക് ഉണ്ട് കഴിഞ്ഞു
പാരക്കേട്ടിയമയുടെ വീടിലത്തിൽ. പോകുന്നതു കണ്ടിട്ടു്
“ഇന്നാലു വേലിക്കലോളിമേ എ ശതിയുള്ളി. ഇന്ന വീടി
ലേക്കുതന്നെയാണെന്ന തോന്നുന്ന” എന്ന മെന്നോൻറെ
പെണ്ണും പിരപിരിത്തുവോ എന്ന സംബന്ധം. പാരക്കേട്ടി
അമ അതിമിയെ ആരാറിക്കാൻ ക്രാങ്കിനിന്നുണ്ടു്. കു
ലല പ്രസ്താവികൾ കഴിത്തെതിന്റെ ചും കമ തുടങ്ങി.

ചാര—ഞാൻ പടവീടിലെ രംഗമാണെന്ന നിങ്ങളുടെ
റയാമ പ്ലാ. എന്നിക്ക് എൻ്റെ വീടമായി ഇപ്പോൾ
യാതൊരു ബന്ധവും ഇല്ല.

അമുന്നാൻ—നിങ്ങൾ പടവിടിലേയാണെന്നറിയാം. ച
ക്കേ ആ വീട്ടുകാരെ എന്നോന്നുക്കുമായി പിരിത്തെ കു
മ ഞാൻ അരാഡിത്തിട്ടില്ല

ചാര—അതിനുള്ളിൽ കാരണമാറിത്താൽ എൻ്റെ ഏകാ
ജവാന്നുത്തുപുറിയും. രംഗിഭവരതപാതയിൽപ്പോരിയും
നിങ്ങൾക്കു അതുപയോഗാവുന്നതല്ല. എന്നെന്നു അല്ലെങ്കിൽ
കാഞ്ഞുന്നമന്നായി കടക്കുന്നിക്കും എന്നൊരാളുണ്ടാ
കുന്നു. (കടക്കുന്നിക്കും എന്ന പേരും പറഞ്ഞും താട്ടു
ടിപ്പ, രക്കട്ടിയമയുടെ കുറുക്കിനിന്നു് ക്രാങ്കുളി വെ
ള്ളം. പീണം) എന്നു എടുത്തു വളർത്തിയതു് അദ്ദേഹ
മരംം. പണിക്കും എന്നു വച്ചിരു വശല്പവുമാ
യിന്നും. ഞാൻ വളരുന്നവയുണ്ടാണെന്നും പണിക്കുരക്കും
ഈ എന്നിക്കും ബഹുമാനം വല്ലിച്ചുവന്നു അദ്ദേഹം
എൻ്റെ അല്ലെങ്കിൽ വീടിൽതന്നെയായിരുന്നു താമ
സം. ഞാൻ അല്ലെങ്കിൽ മരിച്ചതിനുംനേം പടവിടി
ലേക്കു വന്നിട്ടുള്ളി.

ഞാൻ ഒരുപുന്നാടുക്കതയായുള്ളും പണിക്കും ഒരു
നേരു എന്നിക്കണ്ണായിരുന്നു ഭക്തിക്കും ബഹുമാനത്തി
നും റക്കി കൂടുകയാണണണായതു്. എന്നിക്കുവണ്ണി സക

ഉകാച്ചുക്കുറ്റം ഞാൻ പാഞ്ചാത്തന്നെ ചെയ്യാൻ അദ്ദേഹം ഒരു കരക്കമായിണ്ടു. എനിക്ക് വസ്തുക്കൾ വാങ്ങേണ്ടതിനുകളട്ട്, ടണ്ട്രികൾ പണ്ണിയിക്കേണ്ടതിനാകളട്ട്, മറ്റ്, വലു കാച്ചുക്കുറ്റംക്കാക്കട്ട് എന്നീർ അമ്മയോടോ അച്ചുനോടോ, ശ്രീനിക്ക് ചൊറു വാങ്ങക്കില്ലം പാഞ്ചാത്തന്നെയി വന്നിട്ടില്ല. എന്നീർ ദേഹമുതിനികയുപ്പുറവിയും മനസ്മീ തിയെപ്പുറവിയും പണികൾ സദാ അനേകപ്പണവും നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കും. എനിക്ക് രഹിക്കുക—അനും എനിക്ക് 16 വയസ്സാണെന്നു തോന്നുന്ന—രഈ മോഹാലസ്ത്രം ഖായി—അതിനീർ ദേശം ഞാൻ കഴുയ്യാൻ ചോക്കേബാഴിം അരുളത്തിലേക്കു ചോക്കേബാഴിം പണികൾ പിന്നാലെയുണ്ടാകും. കരഭിവസം ഞാൻ പുഴയിൽ ബോധം കെട്ട് വീണു. അനും അദ്ദേഹമാണു് എന്നെന്ന എടുത്തു കൊണ്ടുപോന്നതു്. അനും അദ്ദേഹം തീരു വന്നില്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ ഇം കമ പാശാൻ എനിക്കു യോഗം പരികയില്ലായിരുന്നു. അതിനീർദേശം എത്ര വൈദ്യമാരെയാണു അദ്ദേഹം കണ്ടിട്ടുള്ളതു്? എത്ര മരന്നാണു് പല ദിക്കിലും ചോധി എനിക്കു കൊണ്ടുവന്നു തന്നിട്ടുള്ളതു്? എന്തിന്നയികും വിസ്തരിക്കുന്ന! പണികൾക്ക് എന്നായും എനിക്കും അംഗീരത്തേയും പിരിത്തിരിക്കാൻ കഴികയില്ലെന്നു സ്ഥിതിയിലായി എനിക്കും അനും 18-ം പണികൾക്ക് 34-ം വയസ്സായിരുന്നു.

രഈ കാലത്തു സ്വന്തരുതകൊണ്ടും ആത്മിജംപുംകൊണ്ടും കേളിക്കെട്ടു മംഗലം തരവാടിനെപ്പുറവി നിങ്ങളും കേട്ടിട്ടു ഖായിരിക്കും. അതാണു പണിക്കാരരുടെ തരവാടു്. പണിക്കാരരുടെ കാലമായപ്പോഴുക്കും ആ തരവാട്ടിൽ ചിലവിന്നു തന്നെ കഴുയ്യായിരുന്നു. അനും അഭ്യപാനിച്ചു കഴിയേണ്ടെന്നു തരഭതിലായിരുന്നു അനും അതിലുള്ള അംഗങ്ങളുടെ സ്ഥിതി. അങ്ങിനെയിരിക്കേണ്ടവുംണു് പണിക്കാരരുടെ അമ്മാമൻ അംഗീരത്തെ എന്നീർ അച്ചുനേരു അടുക്കു കൊണ്ടുവന്നാക്കിയതു് പണികൾക്കും അനും

എക്കേടാം 15 വയസ്സും മാറ്റാനും നാശാനും നാട്ടി സംബന്ധം അഭ്യരിച്ചിരിക്കാം എന്നും മാത്രം വാഗമാക്കിട്ടുണ്ടായിരിക്കുന്നതും അതുപോലെ ഒരു കണ്ണാഡ കാലാധിക്രമം അഥവാ നിശ്ചിയമാണ്. കുഞ്ചിക്കാരൻ തുടർന്നു വക്കരിച്ചു, തുടർന്നു, സ്വപ്നാവളാവു, കാശ്ചലഹണ്ടത്തിനുള്ള സാമത്മ്യവും കണ്ണും അഥവാ മഹത്തെ കാഞ്ചിസ്ഥാനി നിശ്ചിയമാണ്. പിന്നെ സകലം അഭ്യരിച്ചാവും അഭ്യരിച്ചാതെന്നായാണി. പണിക്കരെ എ അക്രൂതിക്കൊ പ്രതിക്രിയാ എ തിനാണ് അഭ്യരിക്കാം മുണ്ടെന്നു പറവാൻ ആയാസമാണ്. അഥവാ മരിക്കുന്ന തുവരെ ഉദ്ദേശ്യത്താശിഖരം പണിക്കരാട്ട് പാര്യജ്ഞത്താണി വനിട്ടില്ല.

പണിക്കരെ നേരം എനിക്കുള്ള ബഹുമാനം കുമേണ അനന്തരാധമായി പരിശമിച്ചുവെറും പറയുവാൻ തൊന്തു ഒരു തട്ടം കുറഞ്ഞില്ല. ഒരു ദിവസം എന്നും അന്തിമത്തം അഭ്യരിച്ചതാട്ട് തുടർന്നു പറവാൻ എനിക്കു ദെബത്തുമുണ്ടായി എന്ന പറത്താൽ മതിയാണ്. ഒക്കെൽ തമ്മിൽ ഈ അഭ്യരിന്നയാൽ സംഭാഷണവും നടന്നു.

ഞാൻ — എന്നു ഒരു മുകളിലേപ്പുാലെ നിങ്ങൾ വളരെന്തി കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. മേലാൽ എന്നും രജാക്കന്ത്രത്പരവും നിങ്ങളിൽത്തന്നെ ഞാൻ സംഘടിപ്പിക്കുന്നു.

പണിക്കർ — പാരാഡക്ടിയുടെ അഭിലാശം എനിക്കു മനസ്സിലായി. പാശ്ചാ എന്നും കരുണിക്കു പാരാഡക്ടിക്കു തരവുംനായി എന്നും രേഖയം മാത്രം മാത്രമല്ല. അതുകൊണ്ടുമാത്രം നമ്മക്കു കഴിഞ്ഞുള്ളതുടർന്നും സാധിക്കുന്നുാ? അജീനം മറരം എന്നു വിചാരിക്കും അങ്ങും എനിക്കു അഭ്യരിച്ചുവരുന്നതും അതുകൊണ്ടുമല്ല. ഇംഗ്ലീഷ് വാക്കുകൾ വിഭിന്നതുവരെ നിങ്ങളെ അതുകൊണ്ടുമല്ല. കഴിഞ്ഞും.

ഞാൻ — അതുതാന്നയാണ് എനിക്കും അവസ്ഥം ഉണ്ടാണോ ഏലാക്കത്തിൽ പണംകൊടുത്താൽ കിട്ടം. രേഖയം

கிடைத்தலு. அவையை எடுத்து கஷாகத்தாவாயி அமவா தத்தாவாயி வரிகளை ஏதோ பேரிலூடியே ஆற்றுத்தொயான். ஹனி அடிக்கால நூல் தனி பெக்கிற்கொண்ட தாவங்கிற்கான ஏதென்ற ஓரை சொல்ல கிடைவில்கு நமக்க கழிவெடுத்துவான் வெள்ளிடத்தோக்கியில். அடிக்கால நமை ரளத்தேஷ்டரியு. தத்துமென்ற எருக்கியாறிகளைப்

പണികൾ മെഡിനാസവാദംകൊണ്ട് എൻ്റെ അംഗങ്ങൾ കൂട്ടയെ അതുവരിച്ചു. അതിനുശേഷം തൈപ്പള്ളിടെ ദിനവച്ച യിൽ കണ്ണിനു വൃത്തപ്പാസം മറ്റുള്ള വക്ക് സംശയം ഇ നില്ക്കിച്ചു. കുമ്മണ കുഞ്ഞും എല്ലാവക്ക് മനസ്സിലായി തോന്തരവാടു് അവമംന്ത്രിവെന്നായി വീടുകാർ കൂടുതു. “ഒമനിച്ച വള്ളത്തിയാൽ ഇങ്ങനെയിരിക്കും” എന്ന നാട്ടകാരം ചീരപിരുത്തു. നാട്ടകാരം വീടുകാരം ഏ നേ വെരുത്തു. ഇതുകൊണ്ടാണം എനിക്കു ചാമുല്ലു ആണയില്ല എനിക്കു പ്രമാം കാണിച്ചതനു മാറ്റും തോന്തര വിടാതെ കൂടി. ഇംഗ്ലീഷ്ടത്തിൽ എൻ്റെ അപ്പുന്ന കരിച്ചു. തോന്തര പണിക്കാരുമായുള്ള വേഴ്ത്തെങ്കുറിച്ചു. അപ്പുന്ന അറിയൽത്തിനു വെക്കിലും എന്നൊടു യാതൊന്നും തിനെന്നുറവി ചുന്നതില്ല. കമ്പ്യൂട്ടറുകാരം അപ്പുന്നറ സ്വപത്തിൽ ഒരു ഭാഗം എനിക്കു കിട്ടി. തോന്തര വീട്ടിലെ ഒരു പോന്ന. അപ്പും വീടുകാരുടെ ഒല്ലും അധികമാണെന്നു ചുന്നേണ്ടതില്ലല്ലോ. തോന്തര ഭാഗം ചോറിച്ചു വീടുകാർ എന്നു പുറത്തുകൂടിയും ചെയ്യു. അതിനുശേഷം പണിക്കാരം തോന്തര ഒരു ദിനവച്ച

മേരോന് - നല്ല തറവാട്ടുകാരായം നിങ്ങൾ എ വെള്ളമുള്ളിട്ടണായിരുന്നില്ലോ! അവരിലുാരെയെങ്കിലും നി അള്ളടെ ഭർത്താധാരി സ്ഥികരിച്ച് “നബ്പുദു വിവാഹവും വ്യവഹാരവും തനിക്കൊക്കണ്ണോട്ടാണിജാത്രുമില്ലിരോട് വേണം.” എന്ന മഹാപ്രഭവന്തെ അസംസ്കി

കാരായിരുന്നവല്ലോ.

പാരുപ്പക്ഷ അവരുടെ പകിടിൽ എന്നിക്കു തുമല്ല ദേശമാണണായതു്. ലോകം മഴവൻ. തങ്ങരക്കയീനാം സൗന്ദര്യം നടക്കുന്ന അവക്കു് അതിലുടക്കിയ വിഷയങ്ങൾ കൂടി ഗൈരവവബ്ലിയുണ്ടാവുമോ എന്നുന്നിക്കു സംശയം തോന്. അവനവൻറെ സൗഖ്യത്വം മാത്രം നോക്കി നേരും നേരിയും തള്ളിക്കുള്ളുന്ന ഇന്നത്തെ ചരിപ്പുാരികളുടെ ഒരു കളിസ്സാമാനമാവാൻ എന്നിക്കു മോ ഘടണായില്ല. എന്നതെന്നായല്ല, തുടർച്ചയരെ കൊണ്ടാടുന്ന കാര്യത്തിൽ പ്രത്യേതരിയും ജനാച്ചു. ചുറം മിന്നക്കിയ പിരട്ടുകൊണ്ടു് അകും തന്റെമെന്നു് എന്നിക്കു ഇന്നും ഭോഗ്യമായിട്ടില്ല—ഖതാണ എൻ്റെ നൃംബം. എൻ്റെ വിധികത്താവു മനസ്സാക്കിയാണു് അതിനും തുള്ളിയായദ്ദോഡി എന്നിക്കു ചീനു ദാക്കുവും നാളണ്ടായില്ല—കമ മഴച്ചിത്തുക്കാം.

വിട്ടപോന്നിട്ടു് വീട്ടുകരുടെ വൈരം വേറിട്ടില്ല അവർ പണിക്കരെ ടല വരയത്തിലും ഉപദ്രവിക്കുവാൻ നോക്കി. പണിക്കരും തോറം കൂർത്തുമാസിക്കുന്നാൽു് ഈ തന്നെ വാട്ടുയും കൂടുകിയാൽ പോകാൻ കൂളക്കമാണെന്നാണി അനാം അവരുടെ അഭിരൂചിയം. നന്നാക്കാൻ കഴിയാത്തതു നാലിപ്പിക്കാൻം അവർ ഉറച്ചു. നേരണ്ടുകരി അഭ്രേഹത്തെ അതിള്ളുട്ടി അടക്കിപ്പിച്ചു. അതു കേസ്സായി. മരവും തത്തിൽ ചിലക്കു് റോക്കു് കിട്ടി—അതേടുട്ടുട്ടി വൈരം മഴച്ചതു് പണിക്കരെ ചെയ്തു അവമാനങ്ങൾക്കു പകരമില്ലോ തന്റെ ദീക്ഷ നൽകാൻ അവരും അവരും അവരും അവരും.

കരാവസം അഭ്രേഹം വരാൻ വൈക്കി. രാത്രി 9 ടിനിയായിട്ടു് കണ്ണില്ല. തോൻ ക്ഷമയില്ലാതെ കുറതിരിക്കുകയായിരുന്നു. വല്ലവരും വല്ല കുട്ടകുയ്യും പ്രവത്തിച്ചേരുക്കുമോ എന്ന ഭാവവും എന്നിക്കുണ്ടായിരുന്നു. അസ്സാറം ചാറിനീക്കാവിൽനിന്നു് ഒരു നിലപാതയിട്ടുകേട്ടു് വാചിയും നെത്തുട്ടി തോൻ ചെറും ചെറുംനാണി. (ഈതുമായിപ്പുംപും കൂടി

പാരക്കിയഞ്ചുടെ കള്ളിൽനിന്ന് വെള്ളം ദാരശരിയാ തെ ഒഴുവാൻതുടങ്ങി) എന്നർ മേനവനെ! അതു കൊടു ഇപ്പോഴം എന്നർ നന്ദ്രിൽനിന്ന് പോയിട്ടില്ല—അതും എന്നർ പ്രാണനാമബന്ധം—എന്നിക്കവേണ്ടി പല ശക്ത ക്ഷേത്രം അണ്ണവിച്ചു അതുപ്രേമസ്പദപരമ— അതു പണ്ടു തന്മാവിനെ—കരിക്കൽ കണ്ണാൽ മറക്കാത്ത അതു സുക്കമാരം പറിഗ്രഹനെ—വെട്ടി കണ്ണം തുണ്ടമാ ശിയിട്ടിരിക്കുന്നു. ഏ സ്ഥാം ചാലവം അറിഞ്ഞിട്ടുള്ളു” എന്നോക്കേ അതരോടും പരി വെമില്ല. ഞാൻ അതരേയും ഒക്കാരിക്കുന്നതുമില്ല ഉള്ളിൽ കുറവെയ്ക്കുന്ന സാപ്രഭാവം ഞാൾ റീലിച്ചിട്ടിട്ടില്ല. ജനനീ യന്നാവു എങ്ങംക്കു് ഇഹവോക സുവം ഇതുയേ വിശ്വിച്ചു കിളിച്ചു എന്ന സമാധാനിച്ചു. വാലിയക്കാരന്നു സഹായ തേതാട്ടുട്ടി അലേക്കഹതെത അവിടെത്തെനു മറവെയ്ക്കു അതിനീതെ കയ “മണ്ണക്കവും” പാണിയിച്ചു.— അതു പുരുഷചും ദവന്നു അത്തമാവിനു നിന്തുരാണതിക്കായി അതിയെ ചു ചുജാലിക നു ഞാൻ നടത്തിവരുന്നണ്ണു്— എല്ലാ ദിവ സവം രാത്രിയിൽ അതിൽച്ചവനും അപ്പനാലികൾ ചെയ്തു പണ്ണുന്നതും ചെയ്തുകിന്നരും ചും ഞാൻ അതിൽത്തെനു യാണ കിടക്കുക പതിവും. അതിനുള്ളിൽ ചെന്നാൽ മറവ ചിന്തകളും എന്നു കൈവെടിയുന്നു. എന്നു മനസ്സും അലേക്കഹതെത്തുപ്പറിറിയുള്ള സുരണാരിൽ എക്കാറ മായാ നില്ലുകയും ചെയ്യുന്നു. അതു സമയത്തു ഞാൻ അണ്ണ ഡീക്കുന്ന അനന്തം എങ്ങം കുനിച്ചിരിക്കുന്ന കാലത്തു സംായിതനു അതനും തേതക്കാരം കുട്ടം കുറവായി തോനു നില്ല. അലേക്കഹതെന്നു സാന്നിഡ്യപൂം ഉള്ളതോല്ലയും എന്നിക്കു് അണ്ണവെപ്പുടാദണ്ണു് എന്നു ജീവിതം നീച നിന്തിപ്പോരുന്നതും അതു സുരണായും അതിയന്നുണ്ടാവുന്ന അതനുദിവുമാണു്

മറവ ഇല്ലവർ അറിഞ്ഞതാൽ എന്നു സെസ്പ്രവാസ തനിനു പ്രതിബവന്നുണ്ടായെയ്യുമോ എന്നു ദയനിട്ടാണും ആ കൃപം ഞാൻ അല്ലരാത്രിക്കപോയി നടത്തുന്നതും—

ഈതു " ക്രാന്തിക്കാർഷിക്കുന്ന നിങ്ങൾക്കു തോന്തമായ റിക്കാം.

മേനോൻ—ഈ ഭാഗ്യ " എല്ലാവക്കും ഉണ്ടാവെട്ട എന്നും ഒരു ഏഴാം പ്രാത്മക—മേര ചന്ദ്രാം അക്കദ്ദാരെ ലോകംതന്നെ മാറ്റിയോ എന്ന തോന്തി.

വില റല്ലു പസ്തംഗം

അമല്യംനായ?	1
ശാഹല്യ	0
മുഖികവീകർ	0
ഇലങ്കതീമാല	0
ഇഴഞ്ചരാധിനം	0
ഇഴപ്രചരവന്നില്യംസാഗരം	1
കമംമജരി	1
കരണംനീറുപണം	1
കമലത്രീകൂർ അട്ടൻ	0
കംഡംവരി	1
കംഡിഡംഡം. നാടകത്രയി	1
കശ്യപവനം	0
കമരഭംദവം ദാഡി ഭാഗം	2
ഗഡ്യം	1
കടിലിൽനീറം കൊട്ടംരന്തിലേക്ക	1
കുളം. കുടിയംട്ടവം	1
കുതാലിനംയ പത്രൻ	0
കുളു സപ്രദ്വംതീരി ഇംകനം	0
കുളുവിം പരിത്രുഖമരായവം	0
കേരളകവലയാനന്മാ	1
കേരളകൈശദാം	1
കേരള പരിത്രം ഭാഗങ്ങൾ	2
കംഡൻ	0
ഗഡ്യപ്രസ്തുരജാലി	0
ഗണങ്ഗസിംഹൻ	0
പാറ്റമിഷൻ	1
പാറ്റകീരണം	1
പാറ്റമാസൻ	1
പംഞ്ചകൃഷ്ണൻ	1

വി. സൗരയുർ & സംഖ്യാ°, മുള്ളിവയേ തു.

